

Národní knihovna
České republiky

Výroční zpráva
2004

**Národní knihovna
České republiky**

Výroční zpráva

2004

© Národní knihovna ČR, 2004

ISBN 80-7050-462-5

Úvodní slovo ředitele

Úvodní slova nemám rád. Mám vždycky pocit, že od nich čtenář očekává jakousi míru povinného optimismu, děj se co děj. Nebývá na ně dostatek prostoru, tudíž je jejich autor v trvalém nebezpečí, že opomene zdůraznit věci stejně důležité jako ty, na které nezapomněl. Po dlouhém váhání a rozmyšlení jsem se nakonec rozhodl obě rizika podstoupit a napsat o tom, čím především jsem v posledních čtyřech měsících roku 2004 žil, tedy o úsilí o novou budovu pro novodobé fondy a služby. Neznamená to, že vedení Národní knihovny nic jiného nezajímá. Znamená to pouze to, že na smysluplné vyřešení prostorových problémů, které předchází vedení usilovně hledalo, ale nenašlo, zbývá objektivně velmi málo času. Považuji-li dnes tento problém za klíčový, není to proto, že bych podceňoval důležitost strategických cílů NK v ryze knihovnických tématech. Jejich naplňování se ale větší či menší měrou vždy dotýká nerudovského „kam s ním“ (v našem případě s nimi). Na konci roku 2004 totiž zbývá Národní knihovně České republiky vzhledem k rychlému naplňování depozitářů pouhých šest let nejen na představení a schválení „dlouhodobého“ plánu rozvoje (resp. investičního záměru), ale také na jeho přípravu a realizaci.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'V. Ježek'.

Mgr. Vlastimil Ježek

Proč chce Národní knihovna ČR stavět v Praze na Letné

Mgr. Vlastimil Ježek, ředitel NK ČR

V roce 2010 budou stávající kapacity NK zcela naplněny a knihovně by hrozilo opakování krizové situace z počátku 90. let, kdy hromady nezpracovaných nových přírůstků postupně zaplnily každé volné místo v Klementinu, aniž by se s nimi dalo jakkoli smysluplně nakládat. Nejlepším (a dlouhodobě nejlevnějším!) řešením současné situace je výstavba nové budovy NK ČR pro uložení novodobých fondů (tj. fondů publikovaných po roce 1800 s výjimkou Slovanské knihovny) a poskytování souvisejících služeb veřejnosti.

Fotografie neznázorňuje budoucí podobu nové budovy NK ČR. Jde pouze o hmotovou studii.

Národní knihovna uvažovala v minulých letech také o jiných variantách rozvoje: prohloubení Klementina o osm pater pod zem, zastřešení stávajících nádvoří nebo odkoupení některého z paláců v blízkém okolí Klementina. Realizace každé z těchto variant by zásadně změnila dispozice přísně památkově chráněného Klementina, aniž by se podařilo vybudovat (tak jako ve všech srovnatelných evropských velkoměstech) technologicky moderní a uživatelsky přívětivou knihovnu (žádná přestavba nedokáže plnohodnotně nahradit novou, od počátku účelově projektovanou novostavbu).

Po zevrubném a usilovném hledání nejhodnějšího území pro výstavbu jsme našli a s představiteli hl. města Prahy předběžně projednali umístění nové budovy Národní knihovny na několika stavebních parcelách ve vlastnictví hlavního města Prahy poblíž stanice metra Hradčanská (okraj Letenské pláně), tvořících logický celek vyznačený na územním plánu rozvoje města jako „území pro zástavbu z oblasti kultury nebo církvi“. O podmínkách převodu těchto pozemků intenzivně jednáme s Radou hl. města Prahy, která již v závěru roku 2004 podpisem Memoranda o spolupráci výstavbu na Letné předběžně podpořila.

Strategické priority a cíle Národní knihovny ČR

Nová budova Národní knihovny umožní zásadní změny užívání klementinského areálu (z důvodové zprávy k investičnímu záměru pro MK ČR)

Mgr. Vlastimil Ježek, ředitel NK ČR

První písemná zmínka o románském kostelíku sv. Klimenta z roku 1227, kolem kterého vyrostl dominikánský klášter, je pravděpodobně nejstarším písemným pramenem vztahujícím se k místu dnešního sídla Národní knihovny – pražskému Klementinu. V roce 1556 se dominikáni přestěhovali do opuštěného sídla klarisek Na Františku a jejich původní klášter byl postoupen Tovaryšstvu Ježíšovu – jezuitskému řádu, založenému roku 1534.

A byli to právě jezuité, komu vděčíme za dnešní rozsah i unikátnost barokního klementinského komplexu na turisticky exponované trase mezi staroměstským vyústěním Karlova mostu a Mariánským náměstím. „Jezuitské“ klementinské baroko je hned po areálu Pražského hradu druhou největší pražskou národní kulturní památkou s celou řadou cenných a v Evropě unikátních prvků, dokumentujících nejen dějiny českého, ale bez jakéhokoli přehánění i dějiny evropského umění a myšlení.

Také díky tomu, že převážná část Klementina byla přinejmenším od roku 1777 využívána zejména ke knihovnickým účelům, byly ostatní funkce tohoto cenného barokního areálu postupně spíše potlačovány a upadaly v zapomnění. Provoz knihovny zaplnil Klementinum různými vestavbami, přičkami a provizorii, které degradují krásu historické architektury. Možná i proto, že se o Klementinu uvažovalo v posledních více než 70 letech pouze jako o sídle knihovny, byl stát při rozhodování o investicích a velkých opravách v posledních sedmi desetiletích více než skoupý: poslední velká rekonstrukce Klementina proběhla ve 30. letech minulého století. Situaci samozřejmě komplikovalo i to, že jakékoli opravy v prostorách depozitářů vždy významně ohrožovaly knihovní fondy v Klementinu umístěné. Navrhovanou rekonstrukci v plánovaném rozsahu výrazně usnadní výstavba nové budovy Národní knihovny v Praze na Letné a redislokace novodobých fondů a služeb. Připravované „rozdělení“ knihovny zároveň přinese možnost podstatného rozšíření funkcí klementinského areálu jak pro obyvatele Prahy, tak pro návštěvníky z jiných míst ČR i zahraniční turisty. Revitalizace Klementina tak nebude pouhou rekonstrukcí zachraňující dnes zanedbaný skvost barokní architektury a uměleckých řemesel: významně také rozšíří pražskou kulturní nabídku.

Nová budova a rekonstrukce Klementina umožní Národní knihovně poskytovat kvalitnější služby

PhDr. Bohdana Stoklasová, ředitelka novodobých fondů a služeb
 PhDr. Miroslava Hejnová, ředitelka historických a hudebních fondů
 PhDr. Lukáš Babka, ředitel Slovanské knihovny

NK ČR je knihovnou historickou i moderní. Jako taková poskytuje služby nejen blízkým uživatelům, kteří ji fyzicky navštíví, ale i vzdáleným uživatelům, kteří ji využívají prostřednictvím sítí. Základem pro služby poskytované NK ČR jsou její vlastní fondy, které se zde rozvíjejí po několik staletí. Zároveň je však NK ČR branou ke službám a fondům tisíců knihoven a dalších institucí umístěných po celém světě. NK ČR je tedy klasickou kamennou knihovnou i moderní virtuální knihovnou, neboli knihovnou „beze zdí“. Dnes můžeme NK ČR charakterizovat jako dobře fungující virtuální knihovnu sloužící uživatelům prostřednictvím sítí. Pokud se však zaměříme na klasickou kamennou, neboli fondovou knihovnu a služby s ní související, dostáváme méně optimistický obraz deformovaný zejména prostorovými limity.

Prostorová studie umístění nové budovy NK ČR

Výstavba nové budovy zajistí dostatek prostoru pro uložení novodobých fondů přímo v místě poskytování souvisejících služeb pro příštích padesát let. Fondy zde budou expedovány okamžitě do moderních studoven nabízejících dostatek studijních míst s potřebným zázemím vázaným na jejich specifiku. Bude zajištěn přímý přístup k nejdůležitějším fondům a speciální sbírky budou prezentovány v adekvátním prostředí včetně potřebného vybavení a v návaznosti na konzultační služby. Kromě studoven poskytne nová budova i dostatek příjemného prostoru pro setkávání, kulturní vyžití i odpočinek.

Základní knihovnické činnosti

Úsek novodobých fondů a služeb, Odbor hudebních a historických fondů, Slovanská knihovna a Knihovnický institut

Doplňování knihovních fondů

Doplňování fondů bylo financováno z příspěvku na činnost instituce přidělenou částkou ve výši 799 tis. Kč (tj. 0,44% z celkového příspěvku na činnost) a z účelové neinvestiční dotace ve výši 15 mil. Kč. Doplnkově byly použity další finanční prostředky z projektů, jejichž hlavním cílem bylo zkvalitnění informačního prostředí a poskytovaných služeb.

Oblast doplňování fondů je dlouhodobě poznamenána neustálým nedostatkem finančních prostředků. Nominální výše prostředků, které má akvizice k dispozici, se pohybuje zhruba na stejné úrovni, ovšem reálná hodnota je nepříznivě stlačována dalšími vlivy, jako jsou stálý nárůst cen dokumentů a cen předplatného, platby DPH, inflační indexy, kursovní pohyby, ceny poštovního apod. V daném finančním rámci je velmi složité koncipovat a realizovat systematickou a konzistentní akviziční politiku. V oblasti doplňování fondů proto i nadále zůstávají nenaplněny nejen konkrétní požadavky uživatelů, ale částečně i vlastní strategické cíle instituce.

Dokumenty jsou do knihovních fondů doplňovány povinným výtiskem, nákupem, mezinárodní výměnou, dary, případně z interních zdrojů. Formou individuálních nebo konzorciálních licencí jsou zabezpečovány zejména on-line přístupy k zahraničním elektronickým informačním zdrojům.

(Doplňování knihovních fondů včetně statistických analýz je podrobněji pojednáno v oddíle *Ekonomické ukazatele, statistika, grafy*.)

Záchrana národního kulturního dědictví

Velká část národní tištěné produkce je ohrožena degradací a rozpadem papíru. Jedná se o přirozený nevratný proces, který lze pouze zpomalit pomocí preventivních opatření (mikroklimatické podmínky pro uložení, vhodná knižní vazba, ochranné obaly, šetrná manipulace apod.). Nejvíce postiženy bývají dokumenty tištěné na dřevitém kyselém papíru, zejména noviny. Jediným způsobem záchrany je jejich včasné reformátování. Ohroženy však bývají i dokumenty na jiných typech nosičů (diskety, CD-ROM, zvukové nosiče a další) a v po-

slední době zejména dokumenty existující pouze v „nehmotné“ podobě na internetu. Národní knihovna ČR disponuje vyspělými technologiemi na záchranu ohrožených dokumentů a vybudovala organizační strukturu (národní program), umožňující i dalším institucím využívat tyto moderní technologie pro záchranu vlastních ohrožených sbírek. Chronický nedostatek finančních prostředků však může způsobit, že významná část našeho kulturního dědictví poměrně brzy a nenávratně zmizí. Chybí finanční prostředky na provoz příslušných pracovišť a nutnou obnovu jejich technického vybavení, chybí zdroje na zajištění dodavatelských činností realizovaných externími firmami, chybí však i peníze na běžné preventivní činnosti, jako je knižní vazba, výroba ochranných obalů, mechanická očista fondů a kontrola stavu netradičních dokumentů (mikrofilmy, audio- a videokazety, diskety, optická média apod.).

Přechod na MARC 21

Rok 2004 byl klíčovým rokem harmonogramu přechodu z formátu UNIMARC na formát MARC 21. V oblasti katalogizační politiky jsme doplnili základní dokumentaci o český překlad *MARC 21. Formát pro autority* a vydali vlastní příručku katalogizace ve formátu MARC 21. Pracovní skupiny a posléze i Rada pro katalogizační politiku schválily definici minimálního záznamu v MARC 21 pro Souborný katalog České republiky (SK ČR). Velký důraz byl kladen na školení, na různých úrovních bylo proškoleno 197 knihovníků NK ČR a 160 katalogizátorů dalších knihoven, proběhla i řada konzultací a stáže katalogizátorů z jiných knihoven v NK ČR.

K samotné změně formátu, tedy konverziází NK ČR, došlo v červenci 2004. Konverzí prošlo úspěšně celkem 2,5 milionu bibliografických a autoritních záznamů, běžný uživatel zaznamenal jenom krátké uzavření databází NK ČR v době prázdninové uzavírky NK ČR. Další práci si vyžádalo opětovné navázání spolupráce s českými knihovnami, které zůstaly u formátu UNIMARC. Byla zajištěna oboustranná konverze autoritních záznamů, takže ani knihovnám přispívajícím do báze autorit v rámci kooperačního systému přes Z39.50 se situace nekomplikovala. A protože se ukázalo, že tyto i další knihovny také hojně využívaly protokol Z39.50 ke stahování bibliografických záznamů NK ČR, byla pro tento účel zajištěna obdobná možnost – virtuální báze v UNIMARC. Další možností pro tyto knihovny je i využívání téhož konvertoru nainstalovaného v rámci *Jednotné informační brány*.

V souvislosti s přechodem na MARC 21 byl upraven software DVD *Česká národní bibliografie*. Základním formátem se od vydání 9/2004 stal MARC 21, software však byl doplněn o vlastní konvertor, který umožňuje konverzi (zobrazení i export) bibliografických i autoritních záznamů do formátu UNIMARC i staršího Výměnného formátu MAKS.

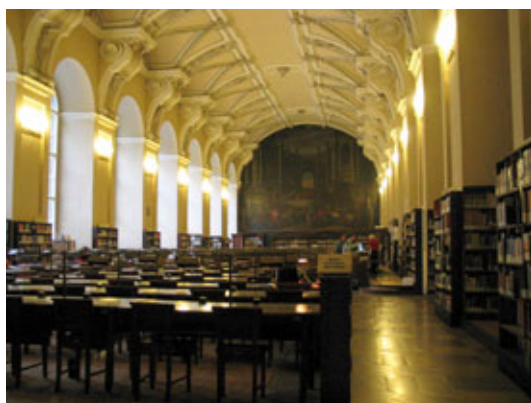
Během vánočních prázdnin došlo ke konverzi poslední velké báze spravované v NK ČR ve formátu UNIMARC – Souborného katalogu České republiky (2,6 mil. bibliografických záznamů). V průběhu roku byly připraveny nové mechanismy pro deduplikaci a import dat, které byly poprvé použity již při plnění báze konvertovanými záznamy. Došlo k výraznému zkvalitnění báze snížením množství duplicitních záznamů. Knihovny, které zůstaly u formátu UNIMARC, mají možnost stahovat ze souborného katalogu záznamy v tomto formátu díky virtuální konverzi.

Úsek novodobých fondů a služeb

Do Úseku novodobých fondů a služeb (NFS) patří **vše, co souvisí s fondy od roku 1801** – doplňování, zpracování, správa a ochrana a služby. Těmto základním činnostem odpovídá i jednoduchá organizační struktura tvořená čtyřmi velkými odbory (Odbor doplňování fondů, Odbor zpracování fondů, Odbor služeb a Odbor správy a ochrany fondů) a dvěma menšími samostatnými odděleními průřezového a podpůrného charakteru (Oddělení knihovního systému a Oddělení technické podpory).

Zjednodušeně řečeno jde o **propojení kamenné fondové knihovny** poskytující služby vázané na vlastní fondy od roku 1801 s **virtuální knihovnou** poskytující služby opírající se o informační zdroje v různých místech světa uživatelům blízkým i vzdáleným, bez ohledu na to, zda knihovnu navštěvují fyzicky nebo prostřednictvím internetu. Máme-li stručně zhodnotit rok 2004, můžeme konstatovat, že zatímco virtuální knihovna se rozvíjela velmi dobře a poskytovala služby srovnatelné s vyspělým světem, klasická fondová knihovna se potýkala s vážnými problémy: nedostatek prostředků na doplňování nových fondů a vazbu i ochranu existujících fondů, vyřazení ohrožených (často unikátních) fondů z půjčování, nedostatek studijních míst a absence adekvátního zázemí. Velkou hrozbou do budoucna je jak rostoucí procento fondů uložených v depozitáři v Hostivaři, jehož vzdálenost prodlužuje dobu expedice, tak i plnící se skladové kapacity v depozitáři. Perspektiva nové budovy znamená pro novodobé fondy a služby naději do budoucna a šanci na zlepšení služeb (viz tabulka).

V letošní výroční zprávě nenaleznete na rozdíl od minulých let popis činností, které jednotlivé útvary NFS vykonávají pravidelně. Komentované statistické výkazy naleznete v sekci *Ekonomické ukazatele, statistika, grafy*.

Společné strategické priority Úseku novodobých fondů a služeb, Odboru historických a hudebních fondů a Slovanské knihovny do roku 2012

Strategické priority	Současný stav	Stav v roce 2012	Dopad na uživatele
Zlepšime služby blízkým i vzdáleným uživatelům			
Zlepšime přímé služby blízkým uživatelům v NK zkvalitněním poskytovaných služeb v prostředí nové knihovny a rekonstruovaného Klementina	Služby v knihovně jsou poskytovány všem skupinám uživatelů v nabídce a kvantitě, srovnatelně se zahraničními knihovnami stejného typu. Kvalita služeb je degradována prostorovým a technologickým vybavením procesů služeb a zprostředkované všech procesů v knihovně.	Služby budou poskytovány v prostředí nové knihovny a rekonstruovaného Klementina. Kvalita služeb výrazně vzroste, studijní místa budou kompletně vybavena, zkrátí se doba realizace požadavků. Všechny skupiny uživatelů včetně hendikepovaných budou mít rovné podmínky pro studium na místě.	Služby budou poskytovány v komfortních prostorách. Uživatel bude uspokojen po všech stránkách: funkční studijní prostředí; individuální studijní místa s osobním zázemím; přímý přístup k nejdůležitějším fondům; okamžitá expedice ze skladiště; zpřístupnění speciálních sbírek; návazné služby (zejména kopírovací); konzultace, odpočinek, relaxace v knihovně jako místě setkávání.
Zlepšime služby vzdáleným uživatelům	Služby mimo knihovnu jsou poskytovány uživatelům v základní nabídce – základ hybridní knihovny je položen. Rozsah, kvalita a specializace jsou určeny licenční politikou, autorskoprávní ochranou, technologickým a finančním zabezpečením (digitalizace, nákup placených elektronických zdrojů, budování portálů).	Hybridní knihovna zpřístupní ve virtuálním uživatelsky vlnném prostředí dokumenty z vlastních i sdílených fondů. Ve všeobecných, tematických a specializovaných portálech zprostředkuje uživatelům informační bohatství bez rozdílů formy a místa uložení, informace volně i omezeně dostupné (na základě příslušného oprávnění).	Hybridní knihovna nabídne jak tradiční fondovou, tak i síťovou elektronickou knihovnu ve virtuálním prostoru: všeobecné, tematické a specializované portály zpřístupňují informace o dokumentech, dokumenty (plné texty) a další související informace; virtuální individuální studijní místa s osobním zázemím; personalizované víceúčelové služby.
Zkvalitníme doplňování fondů a informací o nich			
Zkvalitníme doplňování fondů	Vzhledem k dlouhodobému nedostatku finančních prostředků nejsou naplňovány strategické cíle NK v oblasti doplňování fondů. Současná akviziční politika respektuje trendy doplňování, ale je limitována finančními možnostmi instituce.	Prohloubíme doplňování dokumentů z profilových oborů společenských věd, přírodních věd, kultury a umění, doplňování dokumentů do samostatných specializovaných sbírek z oborů slavistika, knihovnictví a informatika. Zaměříme se na soustavné doplňování relevantních dokumentů do historických fondů. Strategické cíle v oblasti budování fondů NK naplníme jen při dostatečném finančním zabezpečení oblasti doplňování fondů. V opačném případě zůstane stav nezměněn.	V případě dostatečného finančního zabezpečení oblasti doplňování zkvalitníme přímou dosažitelnost dokumentů v profilových oborech, specializovaných sbírkách a historických fondech.
Zkvalitníme informace o fondech NK	Aplikaci mezinárodní metody Konspektu na veškeré fondy NK deklarujeme výchozí, konkrétní vymezení a hodnotící kritéria při výběru doplňovaných dokumentů (současné i dříve vydaných) do fondů NK. Metodu Konspektu jsme již aplikovali na národní konzervační fond, univerzální knihovny NK a studijní fond. Tyto fondy NK jsou popsány jasně a srozumitelně pro domácí i zahraniční uživatele.	Metodu Konspektu budeme aplikovat na veškeré fondy NK. V pravidelných intervalech budeme prověřovat správnost deklarované strategie budování fondů.	Aplikaci metody Konspektu na všechny fondy NK zkvalitníme komunikací mezi knihovnou a veřejností v oblasti strategie budování fondů a jejich prezentace.
Zlepšime podmínky uchování a zpřístupnění dokumentů			
Zlepšime podmínky uchování a zpřístupnění dokumentů obsažených ve fondech NK	Výstavbou Centrálního depozitáře NK v Hostivaři se výrazně zlepšily podmínky pro uchování knihovních fondů. Jejich dostupnost je limitována nedostatkem prostoru, malým objemem reformátovaných dokumentů a dalšími negativními vlivy. Do roku 2004 bylo reformátováno a zpřístupněno prostřednictvím Digitální knihovny NK 280 nejvíce ohrožených bohemikálních periodik a téměř 1500 rukopisů včetně zlomků a map. Po roku 2002 se podstatně zlepšilo vybavení NK na zvládání následků havárií a živelních pohrom. Chybí ale pracovní a manipulační prostory.	Zlepšime podmínky pro uchování všech sbírek, zejména historických fondů. Pomocí dalších preventivních opatření (ochranné obaly) a reformátování zajistíme dochování knihovních dokumentů v lepším fyzickém stavu. Systematickým reformátováním zpřístupníme až trojnásobné množství ohrožených a historických dokumentů. NK bude vybavena pro zvládání následků havárií a živelních pohrom technologiemi i pracovním a manipulačním prostorem.	Snižíme počet dokumentů vyřazených z půjčování z důvodu jejich poškození. Prodloužíme životnost uchovávaných dokumentů. Zvýšíme dostupnost digitalizovaných dokumentů ve studovných NK prostřednictvím sítě. Zvýšíme počet kvalitně a včas zachráněných dokumentů, které se budou moci vrátit do oběhu.

<p>Zlepšíme trvalé uchování a zpřístupnění elektronických on-line zdrojů</p>	<p>Testujeme způsob získávání, registrace, ukládání, ochrany a zpřístupňování domácích webových zdrojů, včetně aplikace informačních technologií.</p> <p>Stanovili jsme metodiku metadatového a bibliografického popisu.</p> <p>Nejsou dořešeny legislativní otázky. S vydavateli uzavíráme smlouvy o poskytování on-line zdrojů jako prozatímní řešení.</p>	<p>Převědeme experimentální fázi systému archivace českého webu do rutinního provozu.</p> <p>Staneme se součástí celosvětového webového archivu.</p> <p>Nová budova poskytne moderní technické vybavení a síť.</p>	<p>Významné dokumenty publikované v minulých letech v prostředí internetu, které již nejsou on-line k dispozici, budou zachyceny v digitálním archivu.</p> <p>Zpřístupníme uživatelům archivované dokumenty publikované v prostředí internetu – české v období od roku 2003, ostatní od posledních let 20. stol. či desátých let 21. stol. (v závislosti na zemi vydání dokumentů).</p>
--	--	--	---

Zlepšíme dostupnost katalogů

<p>Zrychlíme a zkvalitníme zpracování a zpřístupnění nově získaných dokumentů</p>	<p>Vytvořili jsme podmínky pro kooperaci s českými i zahraničními knihovnami. Používáme mezinárodní standardy.</p> <p>Vytvořili jsme Souborný katalog ČR, který je využíván jak pro lokalizaci hledaných dokumentů, tak jako zdroj záznamů.</p> <p>Záznamy článků v českých novinách a časopisech jsme propojili s plnými texty. Záznamy českých knihoven obohatily Českou národní bibliografií.</p>	<p>Spolu s dalšími knihovnami v ČR se budeme podílet na sdílené katalogizaci a rozšiřování Souborného katalogu ČR.</p> <p>Zlepšíme možnosti vyhledávání doplněním souborů národních autorit a posílíme oblast komunikace odborných informací na webu aktivní účastí v mezinárodních projektech, které podporují vznik sémantického webu (včetně vývoje ontologií).</p> <p>Aplikací moderních mezinárodních pravidel zkvalitníme zpracování záznamů.</p>	<p>Sdílená katalogizace i optimalizace procesu zpracování umožní rychlejší zpřístupnění dokumentů čtenářům a zároveň zefektivní a zlevní zpracování dokumentů v NK ČR a v dalších knihovnách.</p> <p>Prostřednictvím souborů národních autorit a kooperací v souvisejících národních a mezinárodních projektech usnadníme uživatelům vyhledávání dokumentů.</p>
<p>Převedením všech listkových katalogů NK ČR do elektronické podoby otevřeme knihovnu více veřejnosti</p>	<p>V obrazové (naskenované) podobě jsme zpřístupnili 5 000 000 záznamů z nejvýznamnějších katalogů NK ČR. Část je k dispozici v podobě strukturovaných záznamů, které umožňují vícehlediskové vyhledávání.</p> <p>Část našich katalogů zůstává v papírové podobě.</p>	<p>Většinu záznamů reprezentujících často využívané dokumenty převědeme do strukturované podoby umožňující vícehlediskové vyhledávání.</p> <p>Všechny katalogy NK ČR převědeme do elektronické podoby (minimálně naskenované). Jejich prostřednictvím zpřístupníme všechny fondy NK ČR veřejnosti.</p>	<p>Prostřednictvím on-line katalogu NK ČR a naskenovaných katalogů jsme otevřeli knihovnu veřejnosti. Pro zajištění vícehlediskového vyhledávání budeme pokračovat v převodu katalogů do strukturované podoby.</p> <p>Uživatelé budou moci vyhledávat ve všech katalozích NK ČR a dostanou se k jejím dokumentům z jediného místa. Katalogy nebude nutné stěhovat do nové budovy a nebudou v ní zabírat místo. Nová knihovna tak nabídne moderní služby v moderním prostředí. Výrazně se zlepší i prostředí v Klementinu.</p>

Odbor historických a hudebních fondů

Do Odboru historických a hudebních fondů patří **vše, co souvisí s fondy od počátků písemnictví do roku 1800** – doplňování, zpracování, správa a ochrana a služby. Tyto činnosti zajišťují čtyři oddělení – Oddělení rukopisů a starých tisků, Hudební oddělení, Restaurátorské oddělení a Oddělení digitalizace a mikrografie. Některé ze základních činností (např. doplňování, zpracování aj.) a činnosti průřezového a podpůrného charakteru jsou sdíleny s Úsekem novodobých fondů a služeb.

Také v Odboru historických a hudebních fondů je hlavní důraz kladen na **propojení kamenné fondové knihovny** poskytující služby spojené s ochranou a zpřístupněním vzácných literárních a hudebních památek ohraničených rokem 1800 s **virtuální knihovnou** poskytující služby blízkým i vzdáleným uživatelům bez ohledu na to, zda knihovnu navštěvují fyzicky nebo prostřednictvím internetu.

Zhodnotíme-li stručně rok 2004, dojdeme ke stejným závěrům jako Úsek novodobých fondů a služeb. Také v případě historických a hudebních fondů se virtuální knihovna rozvíjela velmi dobře, především pak digitalizace vzácných památek zpřístupněných prostřednictvím digitální knihovny a současně otevřeného elektronického katalogu, dnes již známých jako **Manuscriptorium**.

Perspektiva nové budovy znamená naději do budoucna nejen pro novodobé fondy a služby, ale také pro historické a hudební fondy, které by se mohly plně rozvinout v rekonstruovaném Klementinu.

Slovanská knihovna

Slovanská knihovna od svého založení v roce 1924 systematicky doplňuje, zpracovává, ochraňuje a zpřístupňuje **původní literatury slovanských zemí a odbornou světovou slavistickou literaturu**. Těmto úkolům odpovídá členění knihovny na tři oddělení: Oddělení doplňování fondu, Oddělení zpracování fondu a Oddělení služeb. Při plnění úkolů knihovna spolupracuje s dalšími složkami Národní knihovny.

Slovanská knihovna je **centrem poskytujícím uživateli (vzdálenému či blízkému, přímému i nepřímému) komplexní informaci o slavistice**. Tomu napomáhá kromě klasického knihovního fondu i soustavně budovaná nabídka elektronických informačních zdrojů. Na webu knihovna zpřístupňuje odborné slavistické databáze, informuje o slavistických akcích u nás i ve světě. Nabízí seznamy webových stránek knihoven slovanských zemí, světových slavistických knihoven a odborných pracovišť (to především pro české uživatele) i českých slavistických pracovišť (směřováno především k zahraničním zájemcům).

V roce 2004 knihovna dokončila několikaletý rozsáhlý projekt mikrofilmování ohrožených unikátních periodik. Pokračovala v provádění retrospektivní konverze elektronického generálního katalogu. Problémem zůstává nedostatečná kapacita skladů, nevyhovující uložení části fondu i nedostatečná finanční částka určená na akvizici. Výstavba nové budovy Národní knihovny a především následné dislokační změny v Klementinu umožní významný rozvoj Slovanské knihovny, kvalitnější uložení fondu, zvýšení uživatelského komfortu čtenářů i zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců.

Knihovnický institut

K prvnímu lednu 2004 se po více než ročním vyjednávání s kolektivními správci autorských práv podařilo uzavřít licenční smlouvu o půjčování zvukových záznamů v knihovnách. Ze státního rozpočtu byla uhrazena částka ve výši 5 mil. Kč, která byla dohodnuta jako odměna autorům.

Byl zpracován návrh „Metodického pokynu Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými anebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky“. Standard bude vydán v roce 2005 jako doporučení Ministerstva kultury.

Výzkum a vývoj

Hlavní směry výzkumu a vývoje jsou:

- *Záchrana kulturního dědictví*
Fyzické svazky knih a časopisů jsou vyrobeny z materiálů, které podléhají přirozenému rozpadu. Největší riziko představuje kyselý papír, ale dílčích problémů je daleko více, včetně uchování digitálních informací. Výzkum řeší a bude řešit záchranu a ochranu nejohroženějších částí sbírek formou nových metod konzervace materiálů nebo převodu na trvanlivější média, především mikrofilm.
- *Virtuální badatelské prostředí*
Velmi vzácné a ohrožené dokumenty je třeba nabídnout v síti internet všem zájemcům o jejich studium. Proto jsou digitalizovány. Výzkum řeší vytvoření nových forem badatelského prostředí, které komplexně a prostřednictvím virtuálních digitálních knihoven uspokojí všechny, kteří chtějí poznávat, bádát a studovat. V nich dojde k integraci sbírek institucí z mnoha evropských zemí. Přidanou hodnotou budou další nástroje k jejich studiu.
- *Orientace v elektronických informacích*
Katalogy knihoven, různé databáze a digitální knihovny se liší požadavky na toho, kdo hledá informace. Výzkum řeší jejich uživatelsky přívětivou integraci do jednotného portálu, který usnadňuje práci s různými typy informací.

Základními nástroji řešení jsou:

- *Výzkumné záměry* – dlouhodobé nástroje (obvykle až 7 let). V roce 2004 knihovna řešila dva výzkumné záměry, v procesu schvalování byl třetí. Tyto výzkumné záměry pokrývají naše hlavní směry výzkumu a vývoje do roku 2010 resp. 2011.
- *Programové projekty* – jde o řešení národních programů výzkumu a vývoje, vyhlášených jednotlivými rezorty (zejména Ministerstvem kultury a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy) a Grantovou agenturou ČR. Dosud od r. 1997 knihovna řeší/řešila více než 40 takovýchto projektů.
- *Mezinárodní projekty* – jde o účast v mezinárodní spolupráci na projektech výzkumu a vývoje v rámci programů EU a dalších programech, jako např. eContent nebo Eureka!, resp. programech souvisejících, i když nemajících charakter výzkumu a vývoje (Culture 2000, programy UNESCO...). Dosud knihovna řešila více než 10 takovýchto projektů.

Vědecká rada Národní knihovny ČR

Vědecká rada byla ustavena na podzim roku 2004 jako poradní orgán ředitele knihovny. Slouží ke konzultacím, které vedou k volbě žádoucího směřování výzkumu a vývoje v instituci.

Vědecká rada se skládá z předních odborníků reprezentujících klasické obory bádání v knihovně, jako jsou oblast historických fondů, muzikologie a slavistika, a z oborů představujících hlavní linie rozvoje knihovny, tj. využití komunikačních technologií a ochrana sbírek. V radě jsou zastoupeni také specializovaní uživatelé a významné sbírkové instituce (muzea a archivy).

- Prof. Dr. Zdenka Hledíková, CSc. (Katedra pomocných věd historických a archivního studia FF UK, Praha)
- Prof. PhDr. Jarmila Gabrielová, CSc. (Ústav hudební vědy FF UK, Praha)
- Doc. PhDr. Hana Gladkova, CSc. (Ústav slavistických a východoevropských studií FF UK, Praha)
- PhDr. Richard Papík, Ph. D. (Ústav informačních studií a knihovnictví FF UK, Praha)
- PhDr. Jiří Beneš (Kabinet pro klasická studia AV ČR, Praha)
- PhDr. Michal Stehlík (Národní muzeum, Praha)
- Dr. Ing. Michal Ďurovič (Národní archiv, 10. odd. – technické středisko, Praha)
- PhDr. Tomáš Kalina (Národní archiv, 8. odd. – odd. informatiky a základních archivních evidencí, Praha)
- Doc. RNDr. Luděk Matyska, CSc. (Fakulta informatiky, Masarykova univerzita, Brno)
- Mgr. Petra Miturová (Ministerstvo kultury České republiky)
- Ing. Petr Žabička (Moravská zemská knihovna, Brno)
- Mgr. Adolf Knoll (Národní knihovna ČR)

Programy a projekty

Výzkumné záměry

Vytvoření virtuálního badatelského prostředí pro zpřístupnění a ochranu digitálních dokumentů

Doba řešení: 2004–2010

Hlavní řešitel: Adolf Knoll

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR

URL: <http://digit.nkp.cz/>

Existující digitální knihovny Manuscriptorium (<http://www.manuscriptorium.com/>) a Kramerius (<http://kramerius.nkp.cz/>) budou rozvíjeny novými technologiemi pro dosažení co největšího komfortu uživatelů. Zároveň bude řešena archivace digitálních dat.

Budování vzájemně kompatibilních informačních systémů pro přístup k heterogenním informačním zdrojům a jejich zastřešení prostřednictvím Jednotné informační brány

Doba řešení: 2004–2010

Hlavní řešitel: Bohdana Stoklasová

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR

URL: <http://www.jib.cz/>

Informační systémy pro přístup k heterogenním informačním zdrojům budou navzájem kompatibilní do té míry, že bude možné je zastřešit tak, aby se navenek pro koncového uživatele chovaly jako systém jediný.

Programové projekty výzkumu a vývoje Národní projekty

Souborná databáze Kooperačního systému článkové bibliografie – optimalizace integrace a správy heterogenních dat

Doba řešení: 2000–2004

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR

Hlavní řešitel: Ivana Anděrová

URL: <http://full.nkp.cz/>

Cílem je zpřístupnit plné texty časopiseckých článků. K tomu slouží vývoj nástrojů, které napomáhají lepšímu sběru popisných údajů a řízení kooperace různých institucí.

Příprava tematických katalogů historických hudebních sbírek uložených na území Čech a Moravy

Doba řešení: 2000–2004

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR

Hlavní řešitel: Zuzana Petrášková

URL: <http://biblioline.nisc.com/scripts/login.dll?BiblioLine>

Cílem projektu je rozšíření dokumentace hudebních sbírek v České republice, doplnění souborného hudebního katalogu a mezinárodní databáze hudebních pramenů RISM.

Zpřístupnění fondů velkých českých knihoven: Národní knihovna České republiky

Doba řešení: 2000–2004

Hlavní řešitel: Bohdana Stoklasová, Národní knihovna ČR

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR

Výsledkem řešení je kvalitní, prakticky dokonale ověřený a spolehlivý nástroj pro retrospektivní konverzi katalogů, který byl využit v řadě českých knihoven a s určitými modifikacemi i v knihovnách zahraničních.

Novinová sbírka Slovanské knihovny. Kompletace, zpracování a mikrofilmování části unikátní sbírky bývalého Ruského zahraničního archivu

Doba řešení: 2002–2004

Hlavní řešitel: Eva Sokolová

Finanční podpora: Grantová agentura České republiky

Během řešení projektu se podařilo zkompletovat, zkatalogizovat a mikrofilmovat asi 470 unikátních titulů novin a dalších periodik převážně ruské emigrace v Evropě, Asii a Americe z období cca 1920–1945.

Elektronické databáze ke studiu a výzkumu řeckých a latinských autorů starověku, středověku a raného novověku

Doba řešení: 2004–2008

Hlavní řešitel: Jana Nechutová, Masarykova univerzita, Brno

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Zdeněk Uhlíř

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Koordinovaný nákup licencí elektronických zdrojů (originálních textů a příruček) včetně aktualizací a jejich integrované zpřístupnění pro uživatele v České republice.

OCLC FirstSearch Service

Doba řešení: 2004–2008

Hlavní řešitel: Hanuš Hemola

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Zpřístupnění služby OCLC FirstSearch s plnými texty v konsorciu sedmnácti nejvýznamnějších českých knihoven tak, aby uživatelé ze sféry výzkumu a vývoje získali rovnoměrný přístup k této službě ve všech regionech České republiky s přímou vazbou na meziknihovní služby.

Databáze EBSCO – zdroj vědeckých informací pro humanitní a společenské obory

Doba řešení: 2004–2008

Hlavní řešitel: Hana Nová

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Pokračování multilicenčního přístupu a využívání databází EBSCO. Pro 49 knihoven zapojených do projektu je zajištěn přístup do dvou nejdůležitějších databází – Academic Search Premier a Business Source Premier. Kromě toho firma EBSCO zpřístupnila jako bonus některé další databáze.

Koordinovaná tvorba oborových informačních bran pro oblast výzkumu: koordinace, hudba, knihovnictví a informatika

Doba řešení: 2004–2008

Hlavní řešitel: Bohdana Stoklasová

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Oborové brány zkvalitní informační služby pro výzkum v uvedených oborech. Řešení bude spočívat na platformách MetaLib a SFX.

Informační zdroje pro knihovnictví a informační vědu

Doba řešení: 2004–2008

Hlavní řešitel: Eva Marvanová

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Cílem projektu je zkvalitnění informačního zabezpečení řešení výzkumných úkolů na vysokých školách a informačních institucích zajišťujících vzdělávání a výchovu informačních pracovníků.

Mezinárodní projekty

Improved Damage Assessment of Parchment (IDAP)

Doba řešení: 2002–2005

Hlavní řešitel: René Larsen, Royal Danish Academy of Fine Arts, Kodaň, Dánsko

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Jiří Vnouček

Finanční podpora: Evropská komise, 5. rámcový program

Projekt řeší problematiku ochrany a záchrany historických pergamenů použitých jako materiál pro výrobu zejména středověkých rukopisů.

Visual Contextualisation of Digital Content (VICODI)

Doba řešení: 2002–2004

Hlavní řešitel: Edvins Snore, RIDEMO, Riga, Lotyšsko

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Zdeněk Uhlíř

Finanční podpora: Evropská komise, 5. rámcový program

Projekt se zabýval vytvořením předpokladů pro evropský historický web za využití pořádání znalostí na základě přístupu z hlediska ontologií a za použití technologie vizuální geografické kontextualizace.

Cultural Applications: Local Institutions Mediating Electronic Resource Access (CALIMERA)

Doba řešení: 2003–2005

Hlavní řešitel: Robert Davies, MDR Partners, Londýn, Velká Británie

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Adolf Knoll

Finanční podpora: Evropská komise, 6. rámcový program

Nasazení moderních technologií v prostředí místních kulturních institucí je významným faktorem rozvoje evropské společnosti. Projekt formuluje budoucí potřeby v oblasti výzkumu a vývoje pro tuto oblast a současně poskytuje formou manuálů odbornou pomoc.

Endangered Cultural Heritage: Tools for Preservation, Investigation, and Copyright Clearance (ECH:TOPICC)

Doba řešení: 2003–2005

Hlavní řešitel: Nerutė Kligenė, Institute of Mathematics and Informatics, Vilnius, Litva

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Adolf Knoll

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR – mezinárodní program Eureka!

Projekt řeší virtuální spolupráci kulturních institucí formou slučování digitalizovaných sbírek v prostředí internetu. Jsou k tomu využívány moderní komunikační protokoly a další technologie vedoucí k lepšímu uspokojení badatelských potřeb.

Emergency Washing, Drying, and Sterilization of Historically Significant Books

Doba řešení: 2004–2005

Hlavní řešitel: Randy Silverman, University of Utah Marriott Library, USA

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Jan Franci

Finanční podpora: The National Center for Preservation Technology and Training

Projekt navazuje na testy sušících technologií realizované v roce 2002 Národní knihovnou ČR a Státním ústředním archivem. Bude prověřen vliv sušících a dezinfekčních technologií na fyzikální vlastnosti ošetřovaných dokumentů.

Poškození iluminace způsobené vodou - stav před rekonstrukcí a po rekonstrukci

Likvidace následků povodní

Doba řešení: 2003–2006

Hlavní řešitel: Andrew Lass, Mount Holyoke College, USA

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Jiří Polišenský

Finanční podpora: Andrew W. Mellon Foundation

Předmětem projektu byl vývoj vakuové komory pro sušení a dezinfekci dokumentů, zjišťování odolnosti dokumentů usušených různými metodami vůči urychlenému stárnutí a detekce reziduálního ethylen oxidu. Výsledky slouží pro dlouhodobé plánování činností z oblasti ochrany knihovních fondů a pro rozhodování o bezpečné manipulaci s ošetřenými dokumenty.

Ostatní projekty mimo oblast výzkumu a vývoje**Národní projekty****Projekty programu Ministerstva kultury ČR v roce 2004****Veřejné informační služby knihoven (VISK)**

Všechny projekty v jednotlivých podprogramech jsou jednoleté.

VISK 1**Koordináční centrum programu VISK**

Odpovědný pracovník: Vít Richter

Koordináční centrum programu VISK zajišťovalo v průběhu roku 2004 veškeré odborné, organizační a koordinační činnosti související s realizací celého programu VISK. Ve spolupráci s Ministerstvem informatiky ČR a Ministerstvem kultury ČR byl připraven vládní materiál *Projekt internetizace knihoven*.

VISK 2**Kurzy základní informační gramotnosti**

Odpovědný pracovník: Zlata Houšková

V rámci kurzu získávají frekventanti znalosti a dovednosti v rozsahu European Computer Driving Licence jako minimálního standardu vzdělání v oblasti práce s informačními a komunikačními technologiemi.

Digitalizace v knihovnách aneb Co musí vědět knihovník o digitalizaci

Odpovědný pracovník: Zlata Houšková

Cyklus seminářů o digitalizaci byl věnován úvodu do problematiky pořizování, zpracování, strukturace, ochrany a zpřístupnění digitálních informací.

Aktualizace software a hardware počítačové učebny vzdělávacího centra Národní knihovny ČR zřízené v programu VISK

Odpovědný pracovník: Zlata Houšková

Cílem projektu bylo zlepšení současného technického vybavení počítačové učebny. Jednalo se především o rozšíření paměti jednotlivých PC a o výměnu některých periferních zařízení.

VISK 4

Digitální knihovna a archiv pro informační služby knihoven

Odpovědný pracovník: Jiří Polišínský

URL: [http://digit.nkp.cz/\(technické standardy\)](http://digit.nkp.cz/(technické standardy))

Zajištění archivace digitálních kopií dokumentů pořízených v programu Kramerius a zabezpečení širokopásmového přenosu digitálních dat.

VISK 5

Retrospektivní konverze generálních katalogů Národní knihovny České republiky

Odpovědný pracovník: Nataša Mikšovská

Převedení cca 31 500 katalogizačních záznamů univerzálního knihovního fondu (novější část) a cca 45 000 záznamů katalogu Slovenské knihovny do formátu UNIMARC.

Retrospektivní konverze souborného katalogu zahraničních periodik: nejstarší vrstva 1527–1964

Odpovědný pracovník: Eva Svobodová

Celkem bylo zpracováno 15 848 titulů; tím došlo k jejich zpřístupnění v on-line katalogu instituce a v souborném katalogu.

VISK 6

Digitalizace historických dokumentů Národní knihovny ČR 2004

Odpovědný pracovník: Adolf Knoll

URL: <http://www.memoria.cz/> nebo <http://www.manuscriptorium.com/>; technické standardy <http://digit.nkp.cz/>

Bylo digitalizováno 148 svazků převážně rukopisů v objemu cca 47 500 stran; digitální kopie jsou dostupné v digitální knihovně Manuscriptorium. Celkem je dostupných více než 1 400 svazků z fondů českých institucí v objemu cca 700 000 stran.

VISK 7

Národní program mikrofilmování a digitálního zpřístupňování dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru – Kramerius

Odpovědný pracovník: Jiří Polišínský

URL: <http://www.kramerius.cz/>; technické standardy <http://digit.nkp.cz/>

Došlo ke změně technologie: byl aplikován nový dokumentový formát a obrazová data pro uživatele byla zpřístupněna ve formátu DjVu. Celkem je v digitální knihovně

Kramerius cca 1 050 000 stran ohrožených periodik z fondů českých institucí. Archivním médiem originálů zůstává mikrofilm.

VISK 8

Zajištění provozu Jednotné informační brány v celonárodním měřítku, zpřístupnění informačních zdrojů Národní knihovny České republiky a českých webových zdrojů

Odpovědný pracovník: Bohdana Stoklasová
URL: <http://www.jib.cz/>

Došlo k rozšíření služeb včetně nabídky záznamů pro potřebu knihoven ve formátech UNIMARC a MARC 21 a růstu počtu zdrojů. Díky tomu vzrostl počet uživatelů všech nabízených služeb.

Multilicenční zpřístupnění databází TamTam a ČTK v roce 2004

Odpovědný pracovník: Hana Nová

V rámci řešení projektu je zajištěno pokračování služby přístupu do plnotextových databází TamTam firmy Anopress a databází České tiskové kanceláře.

KNIHOVNY.CZ – projekt portálu veřejných knihovnických a informačních služeb pro nejširší veřejnost

Odpovědný pracovník: Jindřiška Pospíšilová
URL: <http://www.knihovny.cz/>

Hlavním cílem projektu KNIHOVNY.CZ bylo vytvoření webového portálu, který by nejširší veřejnosti v jednotném prostředí usnadnil přístup k informačním zdrojům a službám knihoven, poskytl informace o rozsahu a dostupnosti jejich služeb a informace o organizaci systému knihoven v České republice.

VISK 9

Rozvoj CASLIN – Souborného katalogu ČR

Odpovědný pracovník: Eva Svobodová
URL: <http://skc.nkp.cz/> nebo <http://www.caslin.cz/>

Souborný katalog nabízel přes 2,6 milionu záznamů monografií, speciálních druhů dokumentů a seriálů, a to jak českých, tak zahraničních. Počet přístupů do Souborného katalogu ČR se oproti roku 2003 téměř zdvojnásobil.

Kooperativní tvorba a využívání souborů národních autorit

Odpovědný pracovník: Zdeněk Bartl
URL: <http://aut.nkp.cz/>

Cílem je zapojit české knihovny do kooperativní tvorby a využívání souborů národních autorit a napomoci podstatné racionalizaci zpracovatelského procesu v knihovnách. K dispozici je více než 233 tisíc záznamů autorit.

Ostatní projekty

Analýza mzdové, věkové a vzdělanostní struktury pracovníků knihoven v ČR 2003–2004

Odpovědný pracovník: Vít Richter

Během září – října 2004 byl proveden rozsáhlý průzkum v 903 knihovnách. Cílem průzkumu byla analýza stávající věkové a kvalifikační struktury pracovníků v jednotlivých typech knihoven, definování priorit v dalším vzdělávání pracovníků knihoven a vyhodnocení stavu zařazení pracovníků knihoven podle nového katalogu prací. Bylo provedeno srovnání s výsledky průzkumu z roku 1999.

Obnova majetku státních kulturních zařízení poškozeného povodní 2002

Odpovědný pracovník: Jiří Polišenský

Program pomoci byl rozdělen podle charakteru činností do čtyř skupin: restaurování, sušení včetně dezinfekce, očista a reformátování. Restaurování usušených dokumentů bylo zahájeno v provizorních podmínkách stávajícího restaurátorského pracoviště doplněného o technické vybavení. Pro sušení zmrazených dokumentů byla dokončena víceúčelová vakuová komora a připravována její instalace v Centrálním depozitáři v Hostivaři. Knihovnám byla zajišťována mechanická očista poškozených fondů, výroba ochranných krabic a reformátování vybraných periodických titulů.

Mezinárodní projekty **Program Evropské unie Culture 2000**

Bibliotheca sonans

Doba řešení: září 2004 – srpen 2005

Koordinace: Vratislavský soubor Cantores Minores Wratislavienses, Wrocław, Polsko

Koordinace za Národní knihovnu ČR: Zuzana Petrášková

V době řešení projektu jsou a budou organizovány putovní výstavy, vydávány katalogy, pořádány koncerty a na internetových stránkách <http://www.bibliothecasonans.info/> zpřístupňovány audiovizuální dokumenty čerpající z materiálů výjimečných knihovnických památek. Projekt se zároveň zabývá restaurováním, ochranou, digitalizací a zpracováním vybraných historických rukopisných i tištěných hudebnin a souvisejících ilustračních materiálů. Zahrnuje 10 tematických celků, seznamujících s hudebními památkami společného historického kulturního dědictví od 15. do 20. století.

Computational Tools for the Librarian and Philological Work in Cultural Institutions (COMTOOCI)

Doba řešení: srpen 2004 – červenec 2005

Koordinace: Andrea Bozzi, Istituto di Linguistica Computazionale CNR, Pisa, Itálie

Koordinace za Národní knihovnu ČR: Zdeněk Uhlíř

Praktické ověření funkčnosti systému SPWC (Software Platform for Archivist, Librarian, and Philological Work in Cultural Institutions) vytvořeného v ILC CNR Pisa a umožňujícího vybudovat workflow pro digitalizaci dokumentů.

Další projekty

Cross-Searching Facility for On-line Manuscript Databases (stage one) (CERL-MSS)

Doba řešení: duben 2004 – listopad 2004

Koordinace: Marian Lefferts, CERL Secretariat

Koordinace za Národní knihovnu ČR: Zdeněk Uhlíř

Finanční podpora: CERL (Consortium of European Research Libraries) a Národní knihovna ČR

Vytvoření základů pro globální index rukopisů a integrace s dalším knižním materiálem prostřednictvím portálu komunikujícího s jednotlivými databázemi.

Pomoc Národní knihovně v Bagdádu

Doba řešení: 2004–2005

Koordinace: Gema Art Group, a.s.

Koordinace za Národní knihovnu ČR: Jiří Vnouček

Finanční podpora: Ministerstvo kultury České republiky

Cílem projektu je pomoc Národní knihovně v Bagdádu při záchraně poškozených historických dokumentů a při obnově služeb knihovny.

Odborová organizace Národní knihovny ČR v roce 2004

PhDr. Anna Machová

předsedkyně základní odborové organizace v Národní knihovně ČR

Odborová organizace Národní knihovny ČR se dlouhodobě zasazuje za lepší odměňování pracovníků NK ČR. Od 1. ledna 2004 vstoupil v platnost **nový tarifní systém** (viz nařízení vlády č. 330/2003 o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě), který bohužel nesplnil očekávání zaměstnanců, neboť jeho zavedení nebylo podloženo dostatečnou finanční dotací vlády. Obdobné zkušenosti učinila většina organizací ve veřejných službách a správě. Odborové svazy, které zastupují zaměstnance podléhající od ledna 2004 novému tarifnímu systému a které společně vyjednávaly s vládou ČR o finančních podmínkách přechodu na tento tarifní systém, proto vyzvaly zaměstnance k protestům. Odborová organizace NK ČR se k protestním akcím, z nichž nejvýznamnější byla výstražná stávka na podporu vyjednávání odborových svazů s vládou ČR, připojila. Svoje stanoviska a konkrétní poznatky shrnula v prohlášení, které bylo předáno médiím a komentováno na tiskové konferenci uspořádané odborovou organizací při příležitosti hodinové **výstražné stávky dne 21. dubna 2004**. Stávku podpořila aktivní účastí zhruba polovina zaměstnanců Národní knihovny České republiky.

Po zavedení 16stupňového tarifního systému v lednu 2004 byla v NK ČR následující situace:

Dotace vlády nepokryla předpokládané náklady potřebné na platovou změnu. Většině pracovníků byl zákonný platový tarif zvýšen na úkor osobního ohodnocení. V případě uskutečnění záměru vlády vyplatit tzv. další platy, tj. 13. a 14. část ročního příjmu, pouze ve výši 10–20% měsíčního platu, hrozilo, že až 33% zaměstnanců NK ČR bude mít nižší roční příjem, přičemž rozdíl by činil řádově tisíce Kč (v několika případech by šlo dokonce o více než 20 tisíc Kč). Tato hrozba byla zažehnána teprve v průběhu roku dodatečnými dotacemi zřizovatele.

Odborová organizace za této situace poukazovala mj. i na fakt, že jeden z principů existujícího platového systému, a sice možnost přidělení osobního ohodnocení za vysoce kvalitní a odpovědnou práci ve výši až 50–100% tarifu, v NK ČR nikdy nemohl být naplněn. Z toho důvodu systém odměňování v Národní knihovně neplní svoji funkci. Rok od roku se navíc zvětšuje rozdíl mezi průměrným měsíčním platem v České republice a platem zaměstnanců NK ČR. Oproti průměrné hrubé měsíční mzdě v ČR knihovna zaostávala v roce 2002 o cca 1 tisíc korun měsíčně, v roce 2004 již o cca 1,5 tisíce korun. 86% zaměstnanců přitom splňuje podmínky středoškolského nebo vysokoškolského vzdělání (podíl vysokoškoláků je 48%).

Problémy zaměstnanců Národní knihovny ČR spočívají nejen v ostudné úrovni odměňování. Odborová organizace opět upozorňovala vládní činitele a širokou veřejnost na

neudržitelný stav objektů Klementina. Klementinum je po Pražském hradě druhým nejrozsáhlejším areálem historických budov v Praze, přidělovaná finanční dotace však tomuto faktu naprosto neodpovídá. Nedostatečné financování negativně ovlivňuje zajištění takového pracovního prostředí a vybavení pracovních míst, které by odpovídaly normám hygieny a bezpečnosti práce. Vedení knihovny se snaží o postupné řešení tohoto problému, vzhledem k vynucenému pomalému postupu změn však pracovníci na srovnatelných úsecích nemohou mít rovné podmínky výkonu práce.

Odborová organizace vyjadřovala zásadní **nesouhlas také s požadavkem resortu a vlády na snížení počtu pracovníků v souvislosti s redukcí počtu pracovníků veřejného sektoru.** Národní knihovna již v průběhu devadesátých let 20. století výrazným způsobem přebudovala a rozšířila služby veřejnosti včetně služeb určených odborné veřejnosti knihovnické, přičemž veškeré změny v uplynulých 10–15 letech paradoxně probíhaly za neustálého snižování počtu pracovníků. NK ČR je dnes – tak jak jí to ostatně ukládá platný statut – národním ústředím, které rozvíjí a koordinuje řadu aktivit, včetně vědeckých a vzdělávacích, v rámci ČR, a také ve spolupráci se zahraničními partnery. Odborová organizace zdůrazňovala, že se zásadně změnil charakter práce v knihovně, zvýšila se její náročnost a pracnost jednotlivých operací, technologické změny jsou stále častější a objem práce větší.

Po změně ředitele Národní knihovny ČR na podzim roku 2004 odborová organizace a vedení knihovny zahájily **vyjednávání o nové kolektivní smlouvě.** Obě strany při jednáních přistoupily na několik kompromisů, výsledné znění kolektivní smlouvy však odborová organizace hodnotí jako prospěšné pro zaměstnance. Některá ustanovení se v kolektivní smlouvě Národní knihovny ČR objevují vůbec poprvé, především jde o dohodu o výši odstupného v případě propouštění z důvodu organizačních změn a o dojednání konkrétních postupů organizace v případě změn osobních ohodnocení pracovníků. S ohledem na existující předpisy, kterými je omezeno kolektivní vyjednávání o platech v organizacích typu Národní knihovny, však ani v NK ČR nemohly být dohodnuty a v kolektivní smlouvě zakotveny podmínky dalšího růstu platů.

EKONOMICKÉ UKAZATELE, STATISTIKA, GRAFY

Základní statistické údaje o Národní knihovně v roce 2004

Knihovní jednotky celkem	6 120 834
• z toho rukopisy	14 902
• mikrografické dokumenty	19 544
• audiovizuální dokumenty	34 596
• elektronické dokumenty	2 913
Počet exemplářů docházejících periodik	8 536
Počet knihovních jednotek ve volném výběru	70 916
Přírůstky knihovních jednotek ve svazcích	81 187
Úbytky knihovních jednotek ve svazcích	6 349
Registrovaní čtenáři	26 951
Návštěvníci v knihovně celkem	573 389
Výpůjčky celkem	645 199
• z toho výpůjčky periodik	57 764
Požadavky na meziknihovní služby celkem	29 820
• požadavky na výpůjčky	14 255
• z toho objednané v zahraničí	7 336
• požadavky na předzjištění v souborných katalozích zahraniční literatury	15 565
Vzdělávací a výchovné kolektivní akce	539
Poskytnuté registrované informace	135 114
Semináře, odborné porady a konzultace	17 841
Vydané publikace	24 knih, 6 brožur, 50 čísel 5 periodik
Počet studijních míst	529
Počet počítačů pro uživatele	55
• z toho napojených na internet	35
Pracovníci knihovny (přepočtený stav)	445

Finanční hospodaření v roce 2004

Národní knihovna České republiky (NK ČR) je státní příspěvková organizace. Činnosti, které poskytuje pro veřejnost a které jsou popsány v jejím statutu, jsou z větší části financovány z kapitoly zřizovatele, Ministerstva kultury ČR.

Neinvestiční a investiční účelové dotace

V roce 2004 bylo zřizovatelem provedeno celkem 29 rozpočtových úprav. Jednotlivými úpravami byly postupně přidělovány účelové prostředky na následující činnosti: akvizice, úhrada odměn za legální užití autorských děl, projekty Veřejné informační služby knihoven (VISK), výzkum a vývoj – účelové a institucionální projekty (VaV), kulturní aktivity, posílení osobních nákladů, odstranění povodňových škod apod. Na pořízení investic byly poskytnuty z kapitoly MK finanční prostředky na Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví, výzkum a vývoj a na reprodukci investičního majetku v souvislosti s obnovou majetku poškozeného povodní.

Příspěvek na provoz po splnění závazných odvodů vůči státnímu rozpočtu představuje 76 %, neinvestiční účelové dotace 24 % z celkových poskytnutých prostředků. Některé statutární činnosti jsou finančně závislé na přidělení účelových dotací během roku, zejména úhrada plateb za elektronické služby a doplňování knihovního fondu (akvizice). Vedení NK ČR bude v příštích letech usilovat o to, aby prostředky na akvizici a nákup elektronických služeb byly zahrnuty již v základním příspěvku na činnost.

Příspěvek na provoz použila NK ČR plně na zajištění své hlavní činnosti a na plnění úkolů daných jí statutem. Účelové dotace poskytnuté v průběhu roku byly čerpány v souladu s účelem poskytnutí.

Závazek vůči státnímu rozpočtu 4 037 tis. Kč, předepsaný odvod z odpisů budov a staveb, byl v termínech stanovených MK splněn. Závazek odvod příjmů z prodeje nemovitého státního majetku, určený v rozpisu schváleného rozpočtu ve výši 4 147 tis. Kč, byl splněn ve výši 3 337 tis. Kč; rozdíl předepsaného a skutečného odvodu ve výši 810 tis. Kč nebyl z účtu ČNB limitem výdajů čerpán.

Struktura a výše prostředků poskytnutých NK ČR v tis. Kč

činnost	neinvestiční dotace	investiční dotace	zdroj financování
příspěvek na provoz	181 318	0	MK
akvizice	15 000	0	MK
legální užití autorských děl	5 000	0	MK
kulturní aktivity	111	0	MK
VISK	16 232	1 620	MK
výzkum a vývoj účelové	2 879	0	MK
výzkum a vývoj institucionální	2 877	350	MK
ochrana movitého dědictví	0	320	MK
odstraňování povod. škod	4 902	2 535	MK
obnova kulturní památky	1 500	0	MHMP
výzkum a vývoj	361	0	GA
výzkum a vývoj	8 129	0	MŠMT
výzkum a vývoj	830	0	EU
celkem	239 139	4 825	

MK – Ministerstvo kultury ČR

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

EU – Evropská unie

GA – Grantová agentura ČR

MHMP – Magistrát hl. m. Prahy

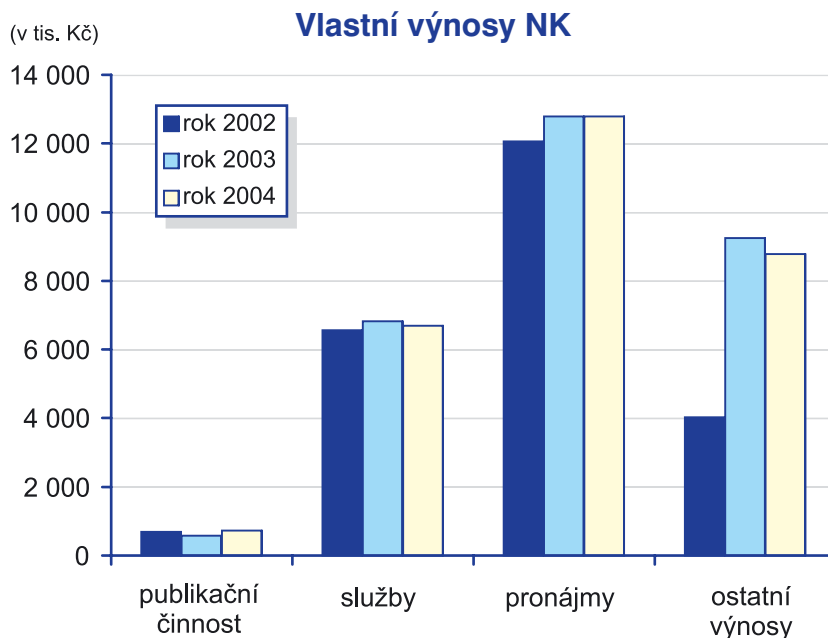
Výnosy a náklady

Výnosy NK ČR z hlavní činnosti jsou zaúčtovány k 31. 12. 2004 v objemu **342 694,80 tis. Kč.**

položka	skutečnost v tis. Kč	% k celkovým výnosům
vlastní výnosy	28 969	8,4
snížení ZHV	74 384	21,7
mimorozpočtové zdroje	203	0,1
neinvestiční dotace	239 139	69,8
celkem	342 695	100,0

ZHV – zhoršený hospodářský výsledek

Struktura vlastních výnosů je znázorněna v grafu.

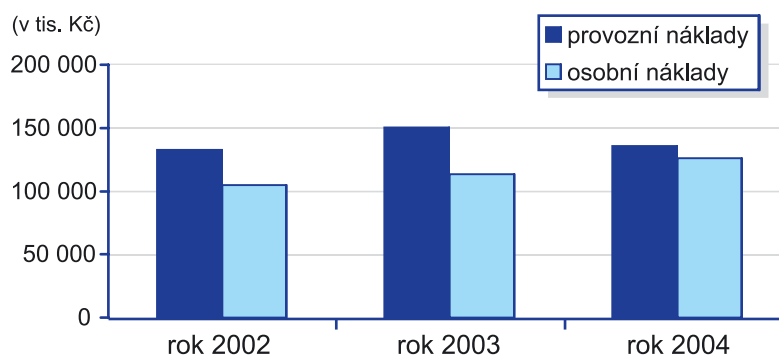

Náklady v hlavní činnosti dosáhly **261 387,04 tis Kč**.

Podíl věcných nákladů tvoří 51,4%, podíl osobních nákladů (mzdové náklady, zákonné sociální pojištění a sociální náklady) 48,6 %.

položka	skutečnost v tis. Kč	% k celkovým nákladům
materiál	28 952	11,1
energie	8 292	3,2
opravy a údržba	9 924	3,8
cestovné	2 054	0,8
ostatní služby	58 431	22,3
mzdové náklady	92 393	35,3
zákonné sociální pojištění	31 672	12,1
sociální náklady	2 956	1,1
jiné ostatní náklady	7 713	3,0
odpisy	17 679	6,8
daň z příjmu právnických osob	1 321	0,5
celkem	261 387	100,0

Poměr provozních a osobních nákladů

Hospodářský výsledek

NK ČR vykázala za rok 2004 zlepšený hospodářský výsledek po zdanění 81 312,30 tis. Kč. Je tvořen zlepšeným hospodářským výsledkem po zdanění z hlavní činnosti ve výši 81 307,76 tis. Kč a ziskem z jiné činnosti 4,54 tis. Kč. *Zlepšený hospodářský výsledek byl použit na anulování zhoršeného hospodářského výsledku z let minulých a dále k rozdělení do fondů.*

V souladu s metodickým pokynem MF ČR byla provedena účetní operace mimořádné navýšení výnosů v objemu 74 384,12 tis. Kč představující finanční kumulovaný rozdíl mezi zůstatkem účtu fondu reprodukce a zůstatkem na bankovním účtu k tomuto fondu. Důsledkem toho je anulování zhoršeného hospodářského výsledku z minulých účetních období, který vznikl finančně nekrytými odpisy majetku.

Zlepšený hospodářský výsledek k rozdělení do fondů ve výši 9 581,60 tis. Kč byl docílen úspornými opatřeními v průběhu roku 2004, kdy správci rozpočtových položek kladli důraz na efektivní, hospodárné a účelné vynakládání přidělených rozpočtových prostředků. Úspora v položce energie byla dosažena realizovanými opatřeními na základě závěrů z energetického auditu provedeného v NK ČR v roce 2002 a příznivými klimatickými vlivy. Zřizovatel uhradil v r. 2003 a 2004 zhoršený hospodářský výsledek vykázaný NK ČR v letech 2001 a 2002. NK ČR to umožnilo profinancovat zdroje k fondu reprodukce majetku a použít jej jako doplňkový zdroj financování oprav a údržby majetku, což též kladně ovlivnilo hospodářský výsledek. Na doporučení daňového poradce uplatnila NK ČR daňové odpisy z reprodukční pořizovací ceny národní kulturní památky Klementinum, tím byl podstatně snížen základ daně a celková daňová povinnost odvodu daně z příjmů právnických osob. V nákladové položce odpisy se projevilo přehodnocení odpisového plánu (účetní odpisy). Příjem z prodeje nemovitého majetku ve výši 3 337 tis. Kč byl cíleně ponechán k zajištění zlepšeného hospodářského výsledku.

Prostředky přijaté ze státního rozpočtu i prostředky získané činností NK ČR byly v průběhu roku vynakládány *efektivně a hospodárně s cílem dosáhnout maximálních úspor a pouze k účelům, na které byly určeny.*

Uvedená opatření vedla k tomu, že NK ČR téměř po 10 letech dosáhla zlepšeného hospodářského výsledku. Finanční prostředky jsou přiděleny do rezervního fondu, fondu reprodukce majetku i fondu odměn.

Mzdové prostředky

Platy a ostatní osobní náklady (mzdové náklady celkem) byly vyplaceny celkem ve výši 92 393,06 tis. Kč, v tom prostředky fondu odměn 3,19 tis Kč a prostředky od jiných poskytovatelů než zřizovatele 874,87 tis Kč. Průměrný měsíční plat z prostředků poskytnutých zřizovatelem na zajištění statutárních činností (tj. bez účelových dotací na projekty od všech poskytovatelů) činil 16 531 Kč. Přepočtený počet zaměstnanců byl stanoven na 456, skutečnost je 445.

Účelové dary

Na úhradu neinvestičních nákladů byly čerpány příspěvky od dárců zaúčtované na rezervním fondu ve výši 203,08 tis. Kč. Z prostředků byly uhrazeny náklady na nákup materiálu a služeb, cestovné, mzdy a odvody z mezd. Věcné čerpání je v souladu s uzavřenými smlouvami.

Investice

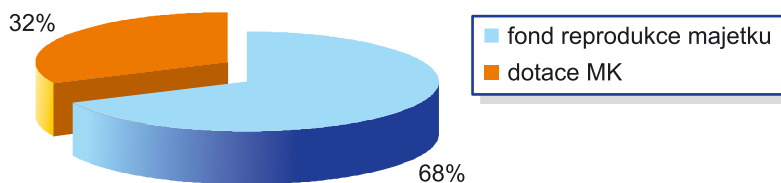
Investice pořízené z vlastních zdrojů

Prostředky fondu reprodukce majetku v objemu 10 216,20 tis. Kč byly použity na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, z čehož 68% tvoří výdaje vynaložené na stavební investice, 25% výdaje na obnovu výpočetní techniky a sítě a 7% nákup zařízení a přístrojů.

Investice pořízené z účelových dotací Ministerstva kultury

Celkem byla čerpána dotace ve výši 4 999, 00 tis. Kč, z toho prostředky nevyčerpané v roce 2003 a použité v roce 2004 174,24 tis. Kč. Zakoupeny byly stroje, přístroje a výpočetní technika.

Investice podle zdroje pořízení

Odbor doplňování fondů

Statistika domácí neperiodické produkce za rok 2004

Roční výkaz o neperiodických publikacích zpracováváný každoročně Národní knihovnou ČR je určen pro oficiální statistické výkaznictví České republiky. Zasilán je Ministerstvu kultury, které jej postupuje Českému statistickému úřadu. Vykazované údaje reprezentují knižní produkci České republiky i v zahraničí, přejímány jsou zejména Statistickou ročenkou UNESCO.

Tabulky výkazu informují o neperiodických publikacích vydaných v České republice. Údaje jsou zpracovány podle dané metodiky*, a to na základě **povinných výtisků**, které Národní knihovna ČR získala v roce 2004.

Tabulka I.

Tituly neperiodických publikací podle tematických skupin

Tabulka II.

Neperiodické publikace podle jazyka vydání

Tabulka III.

Neperiodické publikace – překlady z jiných jazyků

***Metodické vysvětlivky**

Výkaz je sestaven v návaznosti na Revidované doporučení týkající se produkce a distribuce knih, novin a časopisů, přijaté na 23. zasedání Generální konference UNESCO v roce 1985. Týká se všech tištěných neperiodických publikací dle zákona č. 37/95 Sb., které byly v daném roce vydány v ČR a jsou dostupné veřejnosti.

Nezahrnují se publikace pro reklamní účely, tj. např. obchodní katalogy, prospekty, obchodní, průmyslové a turistické reklamy, nabídkové publikace zboží a služeb, jízdní řády, ceníky, telefonní seznamy, programy divadelních aj. pořadů, stanovy společností, kalendáře, mapy apod.

Zahrnují se i státní publikace, tj. publikace vydané veřejnou správou aj. kromě určených pouze pro zahraniční distribuci, školní učebnice, vysokoškolská skripta, přetisky částí knih nebo periodik už publikovaných, pokud mají vlastní titul, stránkování a pokud tvoří samostatné dílo, publikace, které jsou součástí série, ale které tvoří oddělenou bibliografickou jednotku, ilustrovaná díla, jako jsou soubory tisků, reprodukcí uměleckých děl, kreseb apod., pokud tvoří kompletní stránkové svazky a jsou doplněny alespoň stručným vysvětlujícím textem, obrázkové knihy pro děti, komiksy apod.

Knihou je neperiodická publikace o alespoň 49 stránkách, brožura je neperiodická publikace o 5 až 48 stránkách.

Údaje byly zpracovány na základě povinných výtisků neperiodických publikací zaslaných vydavateli do Národní knihovny ČR v uvedeném roce.

Roční výkaz o neperiodických publikacích za rok 2004

Výkaz je součástí Programu statistických zjišťování na rok 2004. Podle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, je zpravodajská jednotka povinna poskytnout všechny požadované údaje. Ochrana individuálních dat je zaručena. Děkujeme za spolupráci.

Název zpravodajské jednotky	Národní knihovna ČR
Adresa	Klementinum 190, 110 00 Praha 1
Kraj	Praha
www	www.nkp.cz
Zřizovatel / zakladatel (vyplní se slovně)	Ministerstvo kultury ČR
IČO	00023221

Právní forma zpravodajské jednotky (zakroužkuje se odpovídající právní forma)	Organizační složka státu dle zák. č. 218/2000 Sb.	11
	Organizační složka kraje dle zák. č. 250/2000 Sb.	12
	Organizační složka obce dle zák. č. 250/2000 Sb.	13
	Státní příspěvková organizace dle zák. č. 218/2000 Sb.	21
	Příspěvková organizace kraje dle zák. č. 250/2000 Sb.	22
	Příspěvková organizace obce dle zák. č. 250/2000 Sb.	23
	Státní podnik dle zák. č. 77/1997 Sb.	30
	Občanské sdružení dle zák. č. 83/1990 Sb.	40
	Obecně prospěšná společnost dle zák. č. 248/1995 Sb.	50
	Nadace nebo nadační fond dle zák. č. 227/1997 Sb.	60
	Veřejná obchodní společnost dle zák. č. 513/1991 Sb.	71
	Komanditní společnost dle zák. č. 513/1991 Sb.	72
	Společnost s r. o. dle zák. č. 513/1991 Sb.	73
Akciová společnost dle zák. č. 513/1991 Sb.	74	
Družstvo dle zák. č. 513/1991 Sb.	75	
Živnostenské oprávnění – fyzická osoba	80	
Jiná (uvést jmenovitě)	90	

I. TITULY NEPERIODICKÝCH PUBLIKACÍ PODLE TEMATICKÝCH SKUPIN

Tematická skupina	Znak MDT ¹⁾	Č. ř.	Tituly celkem			z toho první vydání		
			knihy	brožury	celkem	knihy	brožury	celkem
a	0	1	2	3	4	5	6	7
1. Všeobecnosti	0	0101	406	105	511	388	102	490
2. Filozofie, psychologie	1	0102	410	13	423	361	11	372
3. Náboženství, teologie	2	0103	306	53	359	278	47	325
4. Sociologie, statistika	30 – 31	0104	469	169	638	458	166	624
5. Politika, ekonomie	32 – 33	0105	636	141	777	575	138	713
6. Právo, veřejná správa, sociální zabezpečení a sociální péče, pojišťovnictví	34, 36, 351 - 354	0106	711	104	815	556	95	651
7. Vojenství a vojenské vědy	355 – 359	0107	95	11	106	87	11	98
8. Školství, pedagogika, volný čas	37	0108	574	289	863	513	262	775
9. Obchod, spoje, doprava, cestovní ruch	338, 339, 654, 656	0109	303	123	426	241	117	358
10. Etnografie, kulturní antropologie (obyčeje, folklor, tradice)	39	0110	72	7	79	67	7	74
11. Filologie, jazyky, jazykověda	80-81	0111	389	88	477	317	83	400
12. Matematika	51	0112	603	93	696	497	90	587
13. Přírodní vědy	52 – 59	0113	593	90	683	500	87	587
14. Lékařské vědy, zdravotnictví	61	0114	503	113	616	436	92	528
15. Strojrenství, technologie, stavebnictví, průmysl, obchod a řemesla	62, 66 – 69	0115	571	150	721	461	145	606
16. Zemědělství, lesnictví, chov dobytka, lov zvířete a rybolov	63	0116	323	68	391	286	57	343
17. Domácí hospodaření	64	0117	231	22	253	203	18	221
18. Management, řízení a organizace	005	0118	384	34	418	320	31	351
19. Územní plánování, urbanismus a tvorba krajiny, architektura	70 – 72	0119	185	50	235	169	49	218
20. Sochařství, výtvarné umění, grafika, fotografie	73 – 77	0120	293	135	428	281	135	416
21. Hudba, divadlo, film apod. umění	78, 791 – 792	0121	240	53	293	222	53	275
22. Hry a sport	793 – 799	0122	218	34	252	201	34	235
23. a) Dějiny literatury a literární kritika	82	0123	180	16	196	160	16	176
b) Literární texty	821	0124	2985	396	3381	2632	358	2990
24. Geografie	91	0125	137	20	157	118	20	138
25. Historie, biografie	92 – 94	0126	1409	146	1555	1296	142	1438
Ú h r n e m	0 – 94	0127	13226	2523	15749	11623	2366	13989
z toho	školní učebnice	0128	281	52	333	195	35	230
	dětské knihy	0129	414	321	735	345	293	638
	vysokoškolská skripta a VŠ učebnice	0130	1272	127	1399	938	112	1050
Kontrolní součet		0139	28419	5546	33965	24724	5172	29896

¹⁾ Znak Mezinárodního desetinného třídění

II . NEPERIODICKÉ PUBLIKACE PODLE JAZYKA VYDÁNÍ

Jazyk vydání	Č. ř.	Počet titulů
a	1	2
Celkem	0201	15749
čeština	0202	13912
čeština a jiné jazyky	0203	823
angličtina	0204	578
francouzština	0205	25
italština	0206	11
němčina	0207	118
polština	0208	14
ruština	0209	30
slovenština	0210	28
španělština	0211	18
vícejazyčné publikace (kromě češtiny)	0212	171
nizozemština	0213	5
esperanto	0214	3
portugalština	0215	3
hebrejštiny nová	0216	2
ukrajinština	0217	2
arabština novodobá	0218	1
čínština	0219	1
konžština (jazyk kikongo)	0220	1
maďarština	0221	1
rumunština	0222	1
vietnamština	0223	1
	0224	
	0225	
	0226	
Kontrolní součet	0239	31498

Poznámka: Řádky 0213 až 0226 jsou pro případné další jazyky v tabulce neuvedené

Pozn.:

Formulář byl graficky upraven pro uveřejnění ve Výroční zprávě

III. NEPERIODICKÉ PUBLIKACE – PŘEKLADY Z JINÝCH JAZYKŮ

Jazyk originálu	Č. ř.	Počet titulů
a	1	2
Překlady celkem	0301	4604
angličtina	0302	2301
francouzština	0303	267
italština	0304	61
němčina	0305	1033
polština	0306	73
ruština	0307	65
slovenština	0308	152
španělština	0309	38
více jazyků	0310	440
nizozemština	0311	29
švédština	0312	23
latina klasická	0313	14
maďarština	0314	11
latina novodobá a středověká	0315	8
dánština	0316	7
finština	0317	7
čínština	0318	6
japonština	0319	6
portugalština	0320	6
bulharština	0321	5
romština	0322	5
řečtina nová	0323	5
slovinština	0324	5
srbština	0325	5
norština	0326	4
řečtina klasická	0327	4
esperanto	0328	3
hebrejštiny stará	0329	3
makedonština	0330	3
ukrajinština	0331	3
hebrejštiny nová	0332	2
rumunština	0333	2
arabština klasická	0334	1
bosenština	0335	1
islandština	0336	1
jidiš	0337	1
Kontrolní součet	0339	9204
latina klasická		1
malgaština		1
staroegyptština		1
tibetština		1

Poznámka: Řádky 0311 až 0337 jsou pro případné další jazyky v tabulce neuvedené

Přírůstek domácí literatury za rok 2004

Nezahrnuje přírůstky Slovanské knihovny a Knihovnického institutu

A. NEPERIODICKÉ PUBLIKACE

celkem	50 354	k.j.
tištěné dokumenty	47 854	
netištěné dokumenty	2 500	

Podíl akvizičních zdrojů na celkovém přírůstku:

	k.j.	%
povinný výtisk	42 199	83,80 %
nákup	3 082	6,12 %
dary	3 644	7,24 %
interní zdroj	1 208	2,40 %
náhrady	221	0,44 %
celkem	50 354	100,00 %

Rozbor celkového přírůstku podle určení:

I. Knihy k.j.

a) národní konzervační fond 18 241

z toho	povinný výtisk (PV 1)	17 290
	nákup	55
	dary	796
	interní zdroj	100

b) univerzální knihovní fond 22 247

z toho	povinný výtisk (PV 2)	17 021
	nákup	1 577
	dary	2 569
	náhrady	221
	interní zdroj	859

c) půjčovní (studijní) fond 1 700

z toho	nákup	1 411
	dary	191
	náhrady	0
	interní zdroj	98

d) spotřební literatura 33

z toho	nákup	29
	dary	4
	interní zdroj	0

II. Speciální dokumenty (povinný výtisk, nákup, dary)

a) národní konzervační fond		3 786
z toho	pohlednice	1 230
	plakáty	1 310
	kartografické dokumenty	395
	grafika	650
	hudebniny	201
	normy	0

b) univerzální knihovní fond		1 847
z toho	plakáty	820
	kartografické dokumenty	537
	grafika	280
	hudebniny	210

c) fond speciálních (netištěných) dokumentů		2 500
z toho	zvukové snímky	2 244
	elektronické publikace	251
	videokazety	5

B. PERIODICKÝ TISK

Celkem

7 243 titulů

tituly

a) národní konzervační fond		3 835
z toho	povinný výtisk (PV 1)	3 835

b) univerzální knihovní fond		3 309
z toho	povinný výtisk (PV 2)	3 220
	nákup	89

c) spotřební tituly		99
z toho	nákup	96
	dary	3

Komentář ke statistickým rozborům přírůstku domácí literatury

Akviziční činnost je zaměřena především na doplňování současné domácí produkce v plné druhové a tematické šíři, na doplňování nezbytných profilových multiplikátů a retrospektivně na doplňování bohemikálních deziderát. Získané dokumenty jsou zařazovány do národního konzervačního fondu, univerzálního knihovního fondu a do studijního fondu.

Celkový objem přírůstku domácí literatury byl 50 354 knihovních jednotek (dále jen k.j.).

Povinné výtisky byly získávány na základě zákona č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích. Podle tohoto zákona má Národní knihovna ČR právo na dva povinné výtisky z každého vydání.

V roce 2004 bylo celkem evidováno 42 199 k.j. (=22 212 titulů) povinných výtisků neperiodických publikací, tj. 83,80 % z celkového přírůstku. Z toho byly *knihy* 34 312 k.j. (=17 921 titulů), *kartografické dokumenty* 711 k.j. (=360 titulů), *grafika* 928 k.j. (=649 titulů), *plakáty* 2 130 k.j. (=1 310 titulů), *pohlednice* 1 223 k.j. (=1 223 titulů), *hudebniny* 400 k.j. (=200 titulů), *netištěné dokumenty* 2 495 k.j. (=1 179 titulů). Ve srovnání s rokem 2003 zůstává celkový přírůstek povinného výtisku zhruba na stejné úrovni.

Stále není plně respektován výše citovaný zákon, a proto pokračovaly urgencye nedodaných titulů, příp. exemplářů (osobně, telefonicky, písemně, e-mail). Je však tolerována praxe většiny velkých vydavatelů, kteří odevzdávají povinné výtisky dávkově v kumulovaných zásilkách za delší časové období. U některých titulů tak není dodržována zákonná třicetidenní lhůta pro odevzdání, ale v běžné praxi nelze zjistit skutečný den vydání.

Pro roční statistiku o vydávaných neperiodických publikacích v ČR za rok 2004 bylo v souladu s doporučeními UNESCO na základě došlého povinného výtisku zpracováno 15 749 titulů.

Nákupem bylo získáno celkem 3 082 k.j. Podíl nákupu na celkovém přírůstku byl 6,12 %. Průměrné náklady na jednu nakoupenou knihovní jednotku byly 361 Kč. Zahrnuté jsou publikace cenově velmi rozdílné – od titulů z běžné tržní produkce až po výjimečné antikvární nabídky. Ve srovnání s rokem 2003 zůstává celkový přírůstek nákupu zhruba na stejné úrovni.

Z aktuální nabídky bylo nejvíce publikací zakoupeno pro univerzální knihovní fond (celkem 1 587 k.j., z toho pro příruční knihovny hlavních studoven a referenčního centra 1 197 k.j.), pro studijní fond (1 411 k.j.). Kromě běžné knižní produkce se podařilo zakoupit pro národní konzervační fond bohemikální dezideráta z nabídky antikvariátů (55 k.j.). V rámci finančních možností byla dalšími exempláři jednotlivých titulů posilována i bohemikální vrstva univerzálního knihovního fondu. Pro interní potřebu pracovišť bylo zakoupeno celkem 26 k.j.

Dary starší literatury jsou stále hlavním zdrojem pro retrospektivní doplňování fondů, dary publikací z aktuální produkce nejsou běžné. Výběr byl zaměřen především na získání bohemikálních deziderát nebo na získání dalších exemplářů žádaných titulů.

Celkem bylo získáno 3 644 k.j. Podíl darů na celkovém přírůstku byl 7,24 %. Ve srovnání s rokem 2003 celkový přírůstek darů mírně vzrostl.

Nejvíce svazků bylo zařazeno do univerzálního knihovního fondu (2 636 k.j.) a do národního konzervačního fondu (801 k.j.). Výrazně nižší počet svazků byl zařazen do studijního fondu (191 k.j.), do fondu netištěných dokumentů (5 k.j.), pohlednic (7 k.j.), do interních příruček (4 k.j.).

Z tzv. **interních zdrojů** (fond kontrolních výtisků ISBN, rezervní fondy) bylo zařazeno do fondů celkem 1 208 k.j. Výběr byl zaměřen především na bohemikální dezideráta. Do národního konzervačního fondu bylo zařazeno 131 k.j., do univerzálního knihovního fondu 979 k.j., do studijního fondu 98 k.j. Podíl interních zdrojů na celkovém přírůstku byl 2,40 %.

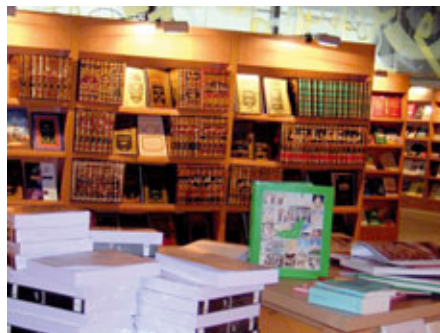
Jako čtenářské **náhrady** bylo do fondů zařazeno celkem 221 k.j. (vše do univerzálního knihovního fondu). Podíl náhrad na celkovém přírůstku byl 0,44 %.

Přírůstek zahraniční literatury za rok 2004

Nezahrnuje přírůstky Slovanské knihovny a Knihovnického institutu

A. NEPERIODICKÉ PUBLIKACE

celkem 9 092 k.j.

tištěné dokumenty	8 935		netištěné dokumenty	157	
z toho:					
výměna	4 305	(47,35 %)	mikrodokumenty	29	(0,32 %)
dary	2 430	(26,72 %)	videozáznamy	3	(0,03 %)
nákup	2 200	(24,2 %)	CD-ROM	97	(1,07 %)
			zvukové záznamy	28	(0,31 %)

Rozbor celkového přírůstku podle zemí:

	země	výměna	dary	nákup	SDZ*)	CD-ROM	celkem
1.	Německo	612	588	584	4	12	1 800
2.	USA	528	451	305	21	61	1 366
3.	Rusko	751	26	182	1	0	960
4.	Velká Británie	110	104	560	0	0	774
5.	Polsko	390	108	18	0	1	517
6.	Francie	160	109	99	0	0	368
7.	Švýcarsko	4	234	31	11	2	282
8.	Rakousko	139	105	36	0	0	280
9.	Slovensko	187	68	18	0	2	275
	Srbsko a Černá Hora	268	5	0	0	2	275
10.	Itálie	33	126	80	2	1	242
11.	Španělsko	118	19	85	0	0	222
12.	Rumunsko	154	10	16	0	0	180
13.	Finsko	52	41	1	0	0	94
14.	Brazílie	10	19	60	0	0	89
15.	Slovinsko	76	8	1	1	0	86
16.	Maďarsko	46	27	0	0	2	75
17.	Nizozemsko	27	15	30	0	2	74
18.	Tchaj-wan	60	12	0	0	0	72
19.	Dánsko	35	30	0	1	0	66
20.	Čína	57	7	0	0	0	64
	Venezuela	64	0	0	0	0	64
21.	Norsko	60	3	0	0	0	63
22.	Belgie	13	20	24	0	0	57
23.	Japonsko	43	4	0	6	0	53
24.	Litva	48	3	0	0	0	51
25.	Švédsko	19	12	19	0	0	50
26.	Makedonie	43	1	0	1	3	48
27.	Chorvatsko	25	19	2	0	0	46
28.	Jižní Korea	34	4	2	0	0	40
29.	Bělorusko	33	2	0	0	0	35
30.	Ukrajina	23	6	3	0	0	32
31.	Kanada	0	16	14	0	0	30
32.	Bulharsko	15	9	0	0	1	25
	Portugalsko	14	11	0	0	0	25
33.	Bosna a Hercegovina	18	0	0	0	0	18
34.	Řecko	0	16	0	0	0	16
35.	Lucembursko	7	8	0	0	0	15
36.	Austrálie	0	12	1	0	0	13
37.	Estonsko	5	4	0	0	2	11
	Izrael	0	11	0	0	0	11
	Nový Zéland	0	0	0	11	0	11
	Argentina	9	1	0	0	1	11
38.	Írán	0	10	0	0	0	10
	ostatní země	15	146	29	1	5	196
	celkem	4 305	2 430	2 200	60	97	9 092
	% z celkového přírůstku	47,35 %	26,72 %	24,20 %	0,66 %	1,07 %	100,00 %

*) zahrnuje mikrodokumenty, video- a zvukové záznamy

Rozbor celkového přírůstku podle oborů:

						k.j.	%
	obory	výměna	dary	nákup	SDZ*)	CD-ROM	celkem
1.	všeobecnosti	357	190	153	8	14	722 7,94 %
2.	filozofie, psychologie	176	145	104	0	0	425 4,67 %
3.	náboženství, teologie	99	103	46	1	1	250 2,75 %
4.	sociologie, statistika	122	114	141	1	3	381 4,19 %
5.	politika, ekonomie	557	404	271	0	1	1 233 13,56 %
6.	právo, veřejná správa, pojištnictví	108	48	62	0	3	221 2,43 %
7.	vojenství a vojenské vědy	9	10	25	0	1	45 0,50 %
8.	školařství, pedagogika, volný čas	40	61	30	0	1	132 1,46 %
9.	obchod, spoje, doprava, cestovní ruch	33	14	26	0	0	73 0,80 %
10.	etnografie, kulturní antropologie	119	31	42	1	0	193 2,12 %
11.	filologie, jazyky, jazykověda	334	81	153	0	0	568 6,25 %
12.	matematika	58	12	44	0	0	114 1,25 %
13.	přírodní vědy	256	113	106	17	56	548 6,03 %
14.	lékařské vědy, zdravotnictví	41	140	16	1	2	200 2,20 %
15.	technika, technologie, průmysl, řemesla	15	36	11	0	0	62 0,69 %
16.	zemědělství, lesnictví	17	10	4	0	1	32 0,35 %
17.	domácí hospodaření	2	1	2	0	0	5 0,06 %
18.	management, řízení a organizace	5	6	8	0	0	19 0,20 %
19.	urbanismus, architektura	39	34	20	1	0	94 1,03 %
20.	sochařství, výtvarné umění, grafika, fotografie	131	72	47	0	3	253 2,78 %
21.	hudba, divadlo, film apod. umění	141	107	305	28	4	585 6,43 %
22.	hry a sport	6	7	0	0	0	13 0,14 %
23.	literární věda	427	118	109	0	3	657 7,23 %
24.	geografie	37	70	9	1	2	119 1,31 %
25.	historie, biografie	773	240	330	1	1	1 345 14,80 %
26.	literární texty	403	263	136	0	1	803 8,83 %
	celkem	4 305	2 430	2 200	60	97	9 092 100,00 %

*) zahrnuje mikrodokumenty, video- a zvukové záznamy

Rozbor celkového přírůstku podle určení:

		k.j.	%
1.	Národní konzervační fond	979	10,77 %
2.	studovny a příručky celkem	1 157	12,73 %
	z toho:		
	Všeobecná studovna	166	
	Studovna společenských a přírodních věd	242	
	Studovna rukopisů a starých tisků	251	
	Studovna hudebního oddělení	347	
	Studovna vědeckých pracovníků	60	
	Referenční centrum	91	
3.	Univerzální knihovní fond (včetně fondu OSN)	6 956	76,50 %

Rozbor aktivních výměnných kontaktů podle zemí:

Výměnné kontakty celkem - 210 partnerů v 45 zemích.

	země	počet partnerů
1.	Německo	41
2.	Itálie	17
	Španělsko	17
3.	USA	13
4.	Polsko	10
5.	Maďarsko	8
6.	Rusko	7
7.	Velká Británie	7
	Srbsko a Černá Hora	6
8.	Chorvatsko	5
	Rakousko	5
9.	Belgie	4
	Dánsko	4
	Rumunsko	4
	Švýcarsko	4

Počet partnerů v ostatních zemích byl menší než 4

B. PERIODICKÝ TISK

celkem	674 titulů	
z toho:	tituly	%
výměna	293	43,50 %
dary	17	2,50 %
nákup	364	54,00 %

Komentář ke statistickým rozborům přírůstku zahraniční literatury

Akviziční činnost je zaměřena především na výběrové získávání dokumentů z profesních oborů (obory společenských věd, přírodních věd, kultury a umění). Získané publikace jsou zařazovány do národního konzervačního fondu a do univerzálního knihovního fondu. Ve výjimečných případech jsou publikace předávány do fondu Slovenské knihovny a Knihovnického institutu.

Celkový objem přírůstku zahraniční literatury byl 9 092 knihovních jednotek (dále jen k.j.). Podíl výměny na přírůstku tištěných dokumentů byl 47,35% (4 305 k.j.), darů 26,72% (2 430 k.j.), nákupu 24,20% (2 200 k.j.). Netištěné dokumenty byly získány jak nákupem, tak darem nebo výměnou, ale vzhledem k malému objemu přírůstku (1,73% tj. 157 k.j.) není uváděn statistický rozbor způsobu nabytí.

Podíl výměny na celkovém přírůstku se v letech 1995–2004 pohyboval mezi 38%–59,5%, podíl darů mezi 26%–34% a podíl nákupu mezi 13,5%–24,2%.

Mezinárodní výměna publikací stále představuje důležitý zdroj doplňování zahraniční literatury. Samozřejmě a nedílnou součástí procesů výměny publikací je trvalé vyhodnocování efektivnosti konkrétních výměnných vztahů a vzájemné porovnávání výhodnosti a vyváženosti výměnných kont. Výměnné kontakty jsou proto proměnlivé, mění se i vnitřní obsahová skladba předmětu výměny (periodika, tituly z aktuální nakladatelské produkce, vlastní publikace, nabídky vlastních duplikátů, v některých případech i elektronické publikace). Mimořádně významná je výměna periodik, která jsou takto získávána za nižší finanční náklady, než je běžné předplatné.

Aktivní výměnné kontakty byly udržovány s 210 partnery (národní knihovny, univerzity, specializované knihovny, odborné instituce) ve 45 zemích. Bližší údaje o počtu výměnných partnerů v jednotlivých zemích jsou uvedeny v tabulkách.

Nejvíce publikací bylo získáno z Ruska (751), Německa (612), USA (528), Polska (390), Srbska a Černé Hory (268), Slovenska (187). Údaje o dalších zemích jsou uvedeny v tabulkách. Kromě tištěných publikací byly získány i některé monografie a národní bibliografie na CD-ROM. Výměnou bylo získáno 293 titulů periodik, tj. 43,5% z celkového počtu titulů.

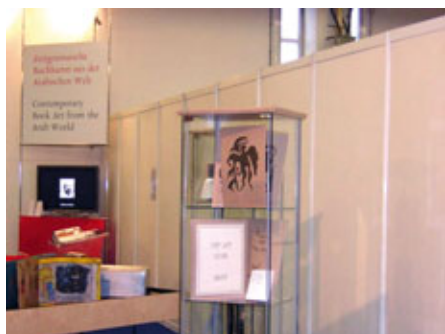
Kromě stálých **darů**, které knihovna dlouhá léta dostává z titulu členství ČR nebo knihovny v mezinárodních organizacích, byly přijaty dary od nejrůznějších domácích i zahraničních institucí a organizací, zastupitelských úřadů, odborných pracovišť, vystavovatelů na pražském knižním veletrhu apod. Nechyběly ani dary od soukromých osob. V zásadě jsou přijímány dary, které jsou v souladu s profilem doplňování; v ideálním případě je skladba daru dohodnuta předem. V opačných případech je dar odmítnut a dárci je většinou doporučena jiná odpovídající knihovna; v krajních případech je dar nebo jeho část podle dohody redistribuován.

Nejvíce publikací bylo získáno z Německa (588), USA (451), Švýcarska (234), Itálie (126), Francie (109), Polska (108). Údaje o dalších zemích jsou uvedeny v tabulkách. Kromě tištěných publikací byly získány i některé tituly na CD-ROM.

V důsledku mnohaletého kritického nedostatku finančních prostředků na akvizici, který je v posledních letech částečně zmírňován účelovou dotací, byl **nákup** zahraniční literatury zaměřen na zajištění skutečně nezbytných profilových titulů, na zajištění kontinuu včetně aktualizací databází na CD-ROM a na doplnění nepostradatelné referenční literatury.

Programově byly využívány veškeré nabízené slevy. Tradičně je poskytují vystavovatelé na každoročním mezinárodním pražském knižním veletrhu „Svět knihy“, dále příležitostně výstavy zahraničních vydavatelů, cílené nabídky nadací a vydavatelů. Díky tomu průměrné náklady na jednu zakoupenou publikaci byly, vzhledem ke skutečným katalogovým cenám, relativně nízké (1 910,92 Kč). Průměrné náklady na jednu kontinuu titulu na CD-ROM byly 25 637 Kč. Průměrné náklady na jeden monografický titul na CD-ROM byly 4 282,26 Kč.

Nejvíce publikací bylo nakoupeno z Německa (584), Velké Británie (560), USA (305), Ruska (182). Údaje o dalších zemích jsou uvedeny v tabulkách. Kromě tištěných publikací byly nakoupeny i tituly na CD-ROM, zejména aktualizace nakladatelských a bibliografických databází.

Mezinárodní agentury

ISBN

Do mezinárodního systému standardního číslování knih (ISBN) se přihlásilo 171 nových nakladatelů. Celkový počet účastníků systému ISBN v ČR k 31. 12. 2004 byl 3 619.

Správnost čísel ISBN byla ověřena v 17 213 titulech. Národní agentura ISBN v ČR sama přidělila 1 798 čísel ISBN knihám nakladatelů, kteří dosud nejsou účastníky systému ISBN.

Byl zpracován tištěný adresář nakladatelů účastnících se systému ISBN s dodatkem adresáře účastníků systému ISMN v ČR (stav k 31. 12. 2004). Rovněž bylo zpracováno 24 čísel periodika „O.K. – Ohlášené knihy“.

Pokračovaly pracovní kontakty s Mezinárodní agenturou ISBN v Berlíně, kam byly odeslány tři aktualizace dat z báze českých nakladatelů pro mezinárodní adresář PIID (Publishers' International ISBN Directory) a soupis chybných čísel ISBN za rok 2003.

Národní agentura ISBN v ČR prezentovala svoji činnost na 32. výročním zasedání poradního orgánu Mezinárodní agentury ISBN, které se konalo v listopadu v Berlíně.

Byly zahájeny přípravné práce související s přechodem na 13místné ISBN, které bude realizováno od 1. 1. 2007.

ISMN

Do mezinárodního standardního systému číslování hudebnin (ISMN) se nově přihlásili tři hudební vydavatelé. Celkový počet účastníků systému ISMN v ČR k 31. 12. 2004 byl 53.

Správnost čísel ISMN byla zkontrolována ve 170 titulech hudebnin. Národní agentura ISMN v ČR sama přidělila 23 čísel ISMN titulům, v nichž nebylo toto číslo uvedeno.

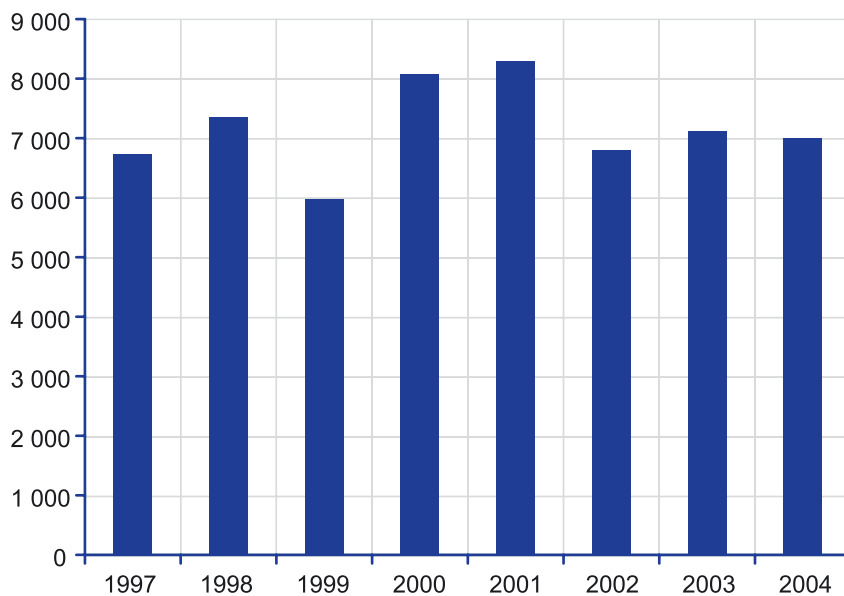
Národní agentura ISMN v ČR se zúčastnila 12. zasedání poradního orgánu Mezinárodní agentury ISMN, které se konalo v květnu v Berlíně.

ISSN

Ve spolupráci s Českým národním střediskem ISSN bylo přiděleno mezinárodní standardní číslo seriálových publikací (ISSN) 142 titulům z netechnických oborů.

Slovanská knihovna Přírůstek knihovních fondů

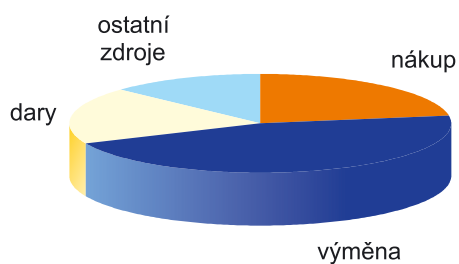
rok	k.j.
1997	6 718
1998	7 354
1999	5 970
2000	8 077
2001	8 285
2002	6 795
2003	7 114
2004	7 000

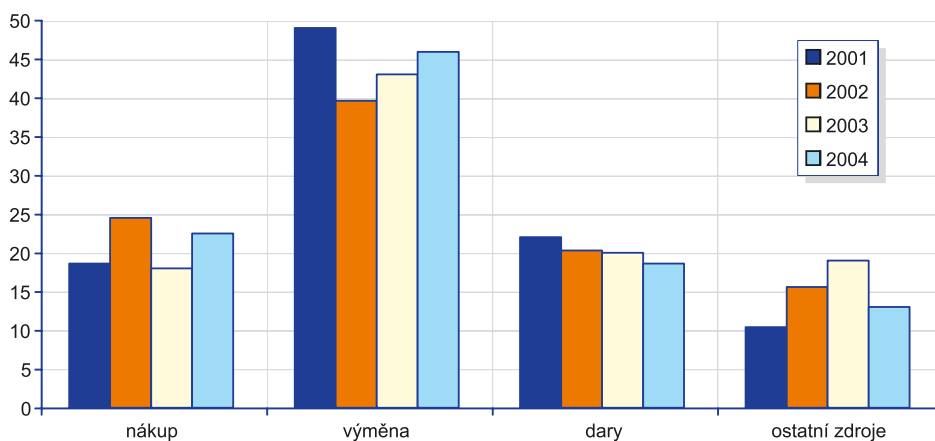

Podíl nákupu, výměny, darů a ostatních zdrojů

	k.j. /units	%
celkem	7000	100
nákup	1578	22,5
výměna	3213	45,9
dary	1304	18,6
ostatní zdroje	905	13

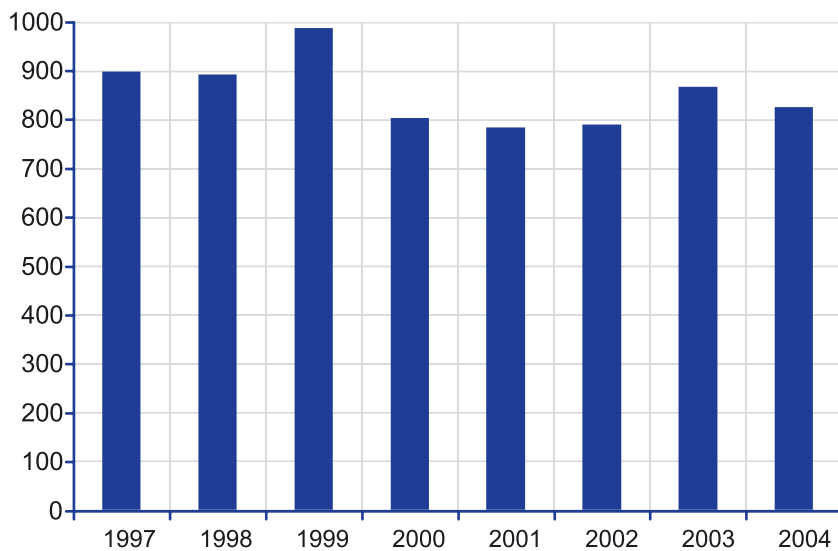

Srovnání let 2001–2004 (v procentech)

Knihovna knihovnické literatury Přírůstek knihovních fondů

rok	k.j.
1997	896
1998	891
1999	985
2000	802
2001	782
2002	788
2003	865
2004	824

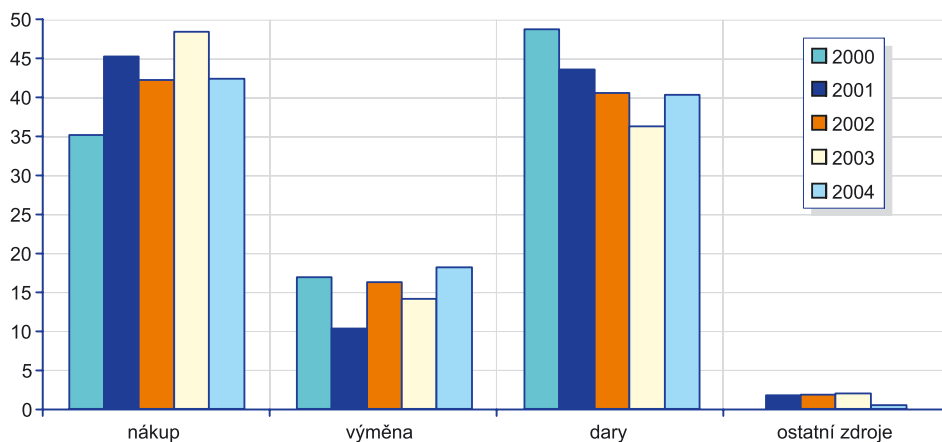

Podíl nákupu, výměny, darů a ostatních zdrojů

	k.j.	%
celkem	824	100
nákup	346	42
výměna	148	18
dary	330	40
ostatní zdroje	0	0

Srovnání let 2000–2004 (v procentech)

Statistiky zpracovatelských útvarů

a) Dokumenty zpracované v Národní knihovně České republiky v roce 2004

Tabulka zahrnuje dokumenty zpracované v Odboru zpracování fondů (zahraniční knihy ve spolupráci s Odborem doplňování fondů/Oddělení zpracování zahraniční literatury), Knihovnickém institutu, Slovanské knihovně, Hudebním oddělení a Oddělení periodik

Knihy	41 706
Periodika	1 245
Články v českých novinách a časopisech	33 530
Grafika	3 468
Kartografické dokumenty	666
Zvukové záznamy	1 270
Hudebniny	830
Elektronické zdroje	197
Mikrodokumenty	232
Videodokumenty	92

b) Přírůstek jmenných a věcných autoritních záznamů zpracovaných v Národní knihovně České republiky v roce 2004

Soubory národních autorit	19 409
---------------------------	--------

Přírůstek souborných katalogů a databází v roce 2004

Souborný katalog ČR	724 885
Soubory národních autorit	47 000
Články v českých novinách a časopisech	66 696

Činnosti v oblasti správy a ochrany fondů ve statistice

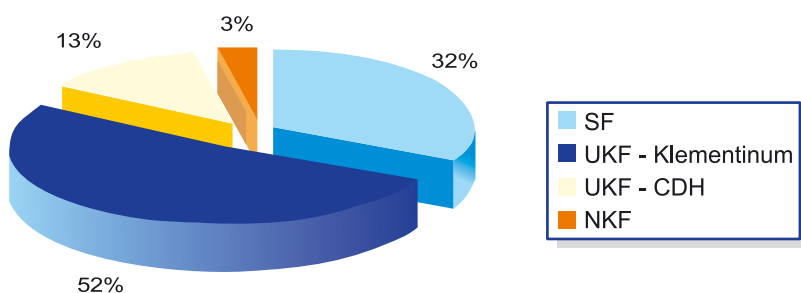
Správa knihovních fondů

signování přírůstků UKF	45 576
signování přírůstků NKF	8 908
zpracování dokumentů 19. stol.	9 402
externí vazba	11 783
pátrání po nezvěstných dokumentech	1 276
zpracování dokumentů (režifo) pro reformátování	1 154
zpracování poškozených dokumentů	1 356
odpisy knihovních fondů	5 273
expedice celkem	245 022
expedice UKF Klementinum	125 228
expedice UKF CDH	31 084
expedice SF	79 663
expedice NKF	7 403
expedice mikrofilmy	1 644

Kromě pravidelných činností, jako je signování nových přírůstků, probíhaly v roce 2004 i nové aktivity související s ochranou knihovních fondů. Tyto činnosti zahrnují vyčleňování a evidenci poškozených svazků, které již nelze půjčovat čtenářům, jejich přesun do Centrálního depozitáře v Hostivaři, kde budou postupně reformátovány a ukládány do ochranných obalů, přípravu (včetně zpracování) a předávání ohrožených dokumentů k reformátování a vyčleňování a zpracování svazků 19. stol. Tato opatření umožňují znovu bezpečně zpřístupnit čtenářům dokumenty, které již byly delší dobu vyřazeny z oběhu, podchytit unikátní dokumenty 19. stol. a zjistit jejich fyzický stav.

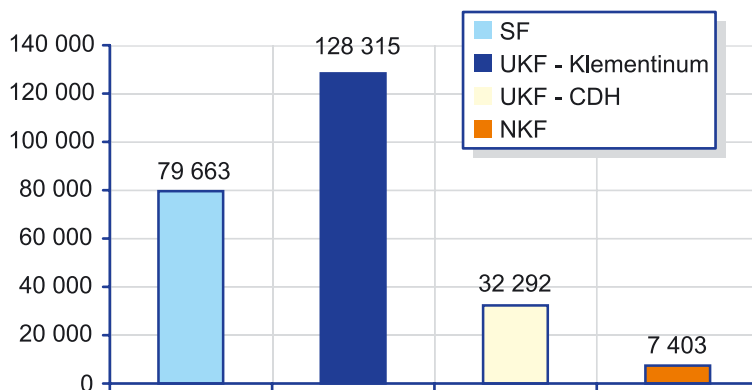
V roce 2004 byla realizována generální revize na signaturách Kand, Pc, Pd, dále fondů audio- a videokazet a 2. kolo generální revize na všech signaturách UKF v Centrálním depozitáři v Hostivaři. K odpisu bylo navrženo celkem 5 273 svazků. Odpisy zahrnují publikace cíleně vyřazované z fondů, čtenářské ztráty, ztráty v lince zpracování a ve studovnách, ztráty zjištěné generální revizí a převody do jiných sbírek.

Expedice v %

Nejčastěji žádanými dokumenty byly v roce 2004 jazykově české publikace ze sbírek UKF a SF (celkem 84 %), zatímco cizojazyčné publikace v Centrálním depozitáři v Hostivaři jsou využívány málo (13 %). Podíl NKF na celkovém počtu výpůjček představoval 3 %, což je akceptovatelný objem. Výrazné zvýšení počtu výpůjček NKF by signalizovalo negativní jev – nedostatečné pokrytí požadavků uživatelů některými českými publikacemi 20. století z ostatních fondů NK nebo z fondů dalších knihoven.

Expedice z fondů v počtu svazků

Ochrana knihovních fondů

Mikrofilmování	pole mikrofilmu	strany
archivní negativ	187 641	375 282
matriční negativ	327 594	655 188
pozitiv	326 041	652 082

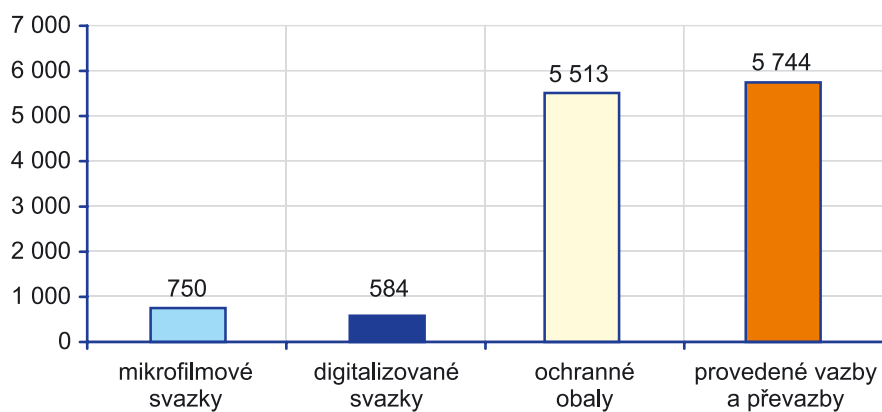
Digitalizace	pole mikrofilmu	strany
skenování mikrofilmů	169 396	292 037
tvorba metadat	152 000	260 000

Péče o knihovní fondy	
mikrobiologické kontroly	18
počet vyhodnocených stěrů	247
mechanická očista (v metrech)	4 765
knihařské práce (svazky)	5 744
výroba ochranných obalů	5 513

Reformátování dokumentů ohrožených degradací papíru je jedinou skutečně účinnou metodou jejich záchrany. Kapacita pracoviště NK ČR (ročně cca 750 ohrožených svazků) a objem finančních prostředků na dodavatelské reformátování prostřednictvím firem jsou bohužel nedostatečné vzhledem k počtu ohrožených dokumentů. Počet reformátovaných svazků by se v NK ČR měl ročně pohybovat až okolo 3000.

Péče o novodobé knihovní fondy představuje soubor preventivních činností, díky kterým se prodlužuje životnost dokumentů. Součástí je zejména péče o prostředí, v němž jsou knihy uchovávány (mikrobiologické kontroly, sledování parametrů mikroklimatických podmínek), knižní vazba a převazba, výroba a využívání ochranných obalů. Část aktivit oddělení péče o novodobé fondy byla v rámci programu nápravy škod způsobených povodněmi prováděna pro postižené instituce. I v oblasti péče o fondy je kapacita nedostatečná. Např. ochranné obaly potřebuje NK ČR na 8 až 10 000 svazků ročně.

Ochrana fondů v číslech

Statistické ukazatele služeb

V základních statistických ukazatelích pokračuje trend posledního období. Počet protokolovaných výpůjček se udržuje nejen na stále vysoké úrovni, dokonce vzrostl. Ustálil se počet objednávek a úspěšnost jejich kladného vyřízení se zvýšila na 96%, což je nejvíce za sledované období. V tomto trendu je mj. zachycena vyšší informační gramotnost uživatelů, kteří již přivykli racionálnější způsobům vyhledávání a on-line objednávání. Jejich objednávky již nejsou tzv. naslepo, ale díky lepší orientaci v záznamech v elektronickém katalogu objednávají dokumenty, které skutečně potřebují, a nedělají výběr až před vlastní realizaci výpůjčky. Rovněž zbytečně neobjednávají dokumenty, které jsou půjčeny jinému čtenáři. Zde se projevuje pozitivně evidence prezenčních výpůjček v automatizovaném systému. Dříve byly tyto výpůjčky registrovány pouze v papírových evidencích a pro uživatele se v elektronickém katalogu jevíly jako volné. Tento trend dokresluje i to, že téměř 90% požadavků bylo zadáno on-line.

V roce 2004 jsme změnili metodiku vykazování registrovaných uživatelů. Báze uživatelů, která na přelomu roku 2002 až 2003 obsahovala přes 50 tisíc registrovaných uživatelů, byla v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů „vyčištěna“ a obsahuje pouze nejaktuálnější data za poslední dva roky. Automatizovaný systém v nové verzi umožňuje rovněž získat hodnověrnější data o skutečně „živých“ registracích v kalendářním roce. Jejich počet v zásadě kopíruje trend 90. let minulého století, kdy byly tyto evidence vedeny v pevném registračním období a papírově. Návštěvnost NK ČR si drží stálou úroveň, i když skladba návštěvníků se výrazně posunuje ve prospěch nadstavbových aktivit knihovny. Téměř 20% návštěvníků nepřišlo do knihovny za tradičními službami, ale využilo vzdělávací akce, výstavy, koncerty, prohlídky historických prostor, resp. si vybralo ze široké nabídky vzdělávacích aktivit. Hlavní vstup do NK ČR je opatřen elektronickým měřidlem návštěvnosti a ve sledovaném roce zaznamenal více než 2 100 tisíc průchodů. Nejvyšší frekvenci návštěvnosti má stále Hala služeb, Referenční centrum a Všeobecná studovna. Byť měla knihovna na přelomu letních měsíců určité problémy s rekonfigurací veřejných stanic s přístupem na internet, přesto tuto službu využilo bezmála 65 tisíc uživatelů.

Vysokou úroveň výkonů si udržují reprografické služby, zastavil se pokles využívání samoobslužných kopírovacích přístrojů. Naopak se nadále zvyšuje podíl počtu kopií zhotovených dodavatelsky, tento trend je způsoben důrazným uplatňováním pravidel pro ochranu knihovních fondů při poskytování reprografických služeb. Rovněž výkonnost v oblasti meziknihovních služeb a dodávání dokumentů je kontinuálně na velmi vysoké úrovni. Ustálil se počet požadavků, které je nutné vyřídit ze zahraničí prostřednictvím mezinárodních meziknihovních služeb, ať již výpůjčkou originálního dokumentu, nebo jeho kopií. Uživatelé stále více využívají ke komunikaci s knihovnou internet, o čemž svědčí vysoká návštěvnost webových stránek NK ČR, on-line objednávání dokumentů i další komunikace s knihovnou prostřednictvím sítí. Pravidelně jsou uživatelé upozorňováni elektronicky na své rezervace dokumentů, prošlou výpůjční lhůtu či změnu provozu knihovny. Knihovna zaslala téměř 40 tisíc upozornění elektronickou poštou. Rovněž si uživatelé oblíbili nabídku virtuálních referenčních služeb, např. dotaz prostřednictvím služby „Ptejte se knihovny“ položilo téměř tisíc našich uživatelů.

Základní služby NK ČR v číslech od roku 1992 do roku 2004

SLEDOVANÉ POLOŽKY	Průměr let 1992 až 1999		2000		2001		2002		2003		2004	
	počet	index	počet	index	počet	index	počet	index	počet	index	počet	index
Protokolované výpůjčky (všechny registrované absenční a prezenční výpůjčky, vč. výpůjček realizovaných v průběhu poskytování reprografických a meziknihovních služeb)	470 796	100	483 607	103	543 537	115	436 903	93	497 834	106	524 498	111
Registrování čtenáři (všechny nově vystavené čtenářské průkazy, resp. čtenářské průkazy s obnovenou platností a povolení ke vstupu do studoven)	27 554	100	47 200	171	44 059	160	52 348	190	46 182	168	25 206	91
Čtenářské návštěvy (návštěvníci čtenářských prostor, včetně návštěvníků vzdělávacích akcí, odborných porad a seminářů)	572 685	100	673 844	118	638 544	112	470 446	82	469 437	82	439 233	77
Registrované informace (všechny písemné bibliografické informace a iniciativní bibliograficko-informační služby, resp. informace ze souborných katalogů, komentované vzkazy pro čtenáře, jednotlivé záznamy v rešerších)	138 046	100	169 671	123	152 869	111	52 534	38	100 982	73	91 369	66
Rešerše s využitím VT (včetně kombinovaných rešerší a výstupů s SDI)	181	100	83	46	52	29	52	29	38	21	29	16
Objednávky podané čtenáři v Hale služeb (písemné žádanky o výpůjčku dokumentů uložených ve skladištních knihovních fondů)	228 731	100	228 126	100	265 546	116	211 540	92	249 278	109	215 867	94
z toho kladně vyřízených	174 883	100	204 604	117	232 635	133	196 490	112	235 221	135	207 978	119
Úspěšnost objednávek v procentech	76 %		90 %		88 %		93 %		94 %		96 %	
Požadavky na meziknihovní služby	19 799	100	27 210	137	22 520	114	28 586	144	30 055	152	29 524	149
z toho objednané v zahraničí	3 712	100	9 901	267	6 883	185	6 922	186	7 984	215	7 322	197
Záznamy na rezervaci (poštou zasláná oznámení o rezervování žádaného dokumentu)	2 208	100	20 040	908	136 263	6 171	154 490	6 997	170 705	7 731	191 005	8 651
Upomínky prostřednictvím advokátního poradny	119	100	45	38	159	134	103	87	152	128	152	128
Kopie na samoobslužných kopírovacích přístrojích	426 129	100	529 483	124	478 344	112	420 525	99	443 492	104	462 381	109

Základní statistické ukazatele v oblasti poskytování služeb NK ČR za rok 2004

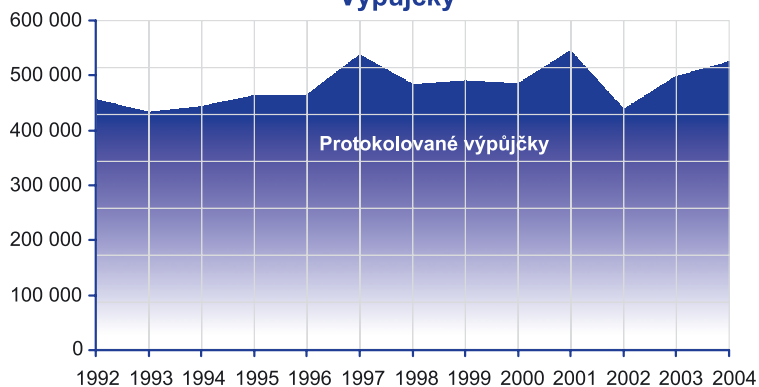
I. část tabulky

Sledované položky	Hala služeb	Odd. studoven	ORMS	Odd. periodik	Celkem základní služby	Odd. rukopisů a st. tisků	Hudební oddělení
Protokolované výpůjčky	249 573	211 165	19 393	44 367	524 498	9 184	7 903
z toho: absenční	249 573	100	5 944	1 587	257 204	42	232
prezenční	0	211 065	13 449	42 780	267 294	9 142	7 671
Registrovaní čtenáři	24 283		923		25 206		
Nové průkazy (z toho)	8 110				8 110		
Čtenářské návštěvy	264 000	87 398	71 279	16 373	439 050	3 338	2 809
z toho: Klementinum	264 000	87 398	71 279	16 373	439 050	3 338	2 809
Hostivař					0		
Návštěvníci v knihovně			128	55	183	640	343
z toho: Klementinum			128	55	183	640	343
Hostivař					0		
Registrované informace	33 300	35 408	19 864	2 797	91 369	219	5 230
Rešerše s využitím VT			29		29		
Objednávky podané čtenáři v Hale služeb	215 867				215 867		
z toho vyřízeno kladně	207 978				207 978		
Požadavky na meziknihovní služby			29 524		29 524		
z toho objednáno v zahraničí			7 322		7 322		
Záznamy na rezervaci výpůjček	191 005				191 005		
Upomínky přes advokátní poradnu	112				112		
Kopie pro uživatele	336 193		78 142	48 046	462 381		

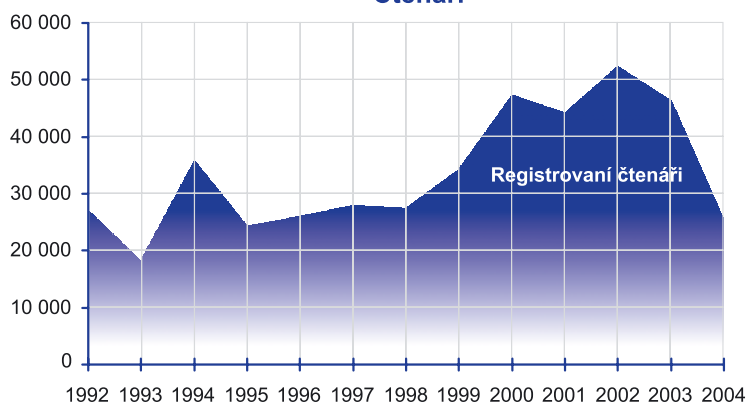
II. část tabulky

Sledované položky	Národní konzerv. fond	Odbor knihovnictví	Slovenská knihovna	Archiv NK ČR	Ostatní	NK ČR celkem
Protokolované výpůjčky	4 472	26 907	72 228	7		645 199
z toho: absenční	0	10 213	42 782	3		310 476
prezenční	4 472	16 694	29 446	4		334 723
Registrovaní čtenáři			1 745			26 951
Nové průkazy (z toho)			460			8 570
Čtenářské návštěvy	375	6 082	19 183	50	0	470 887
z toho: Klementinum		6 082	19 183			470 462
Hostivař	375		0	50		425
Návštěvníci v knihovně		5 559	2 075		93 540	102 502
z toho: Klementinum		5 559	2 075		93 540	102 340
Hostivař					162	162
Registrované informace	170	3 058	13 454	54	21 560	135 114
Rešerše s využitím VT		24				53
Objednávky podané čtenáři v Hale služeb						215 867
z toho vyřízeno kladně						207 978
Požadavky na meziknihovní služby			296			29 820
z toho objednáno v zahraničí			14			7 336
Záznamy na rezervaci výpůjček			5 260			196 265
Upomínky přes advokátní poradnu			7			119
Kopie pro uživatele			33 156		77 549	573 086

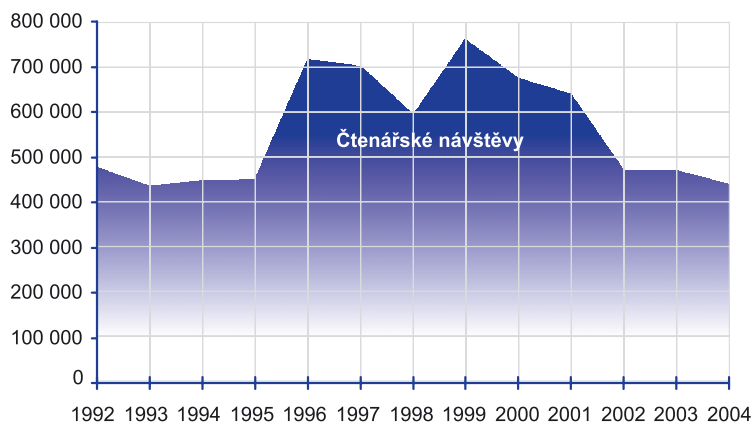
Výpůjčky

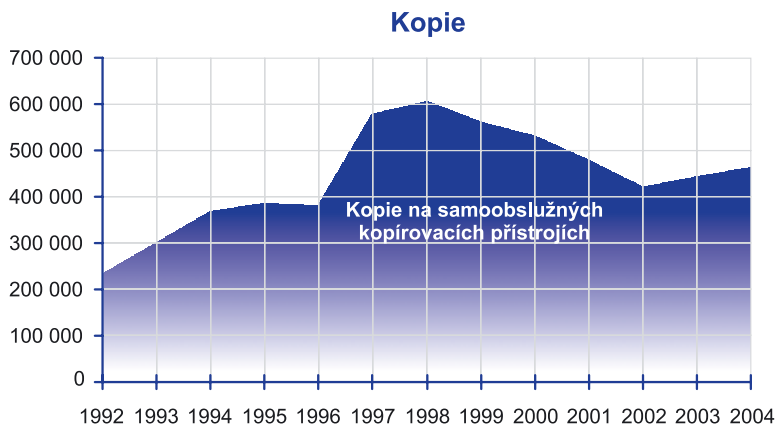
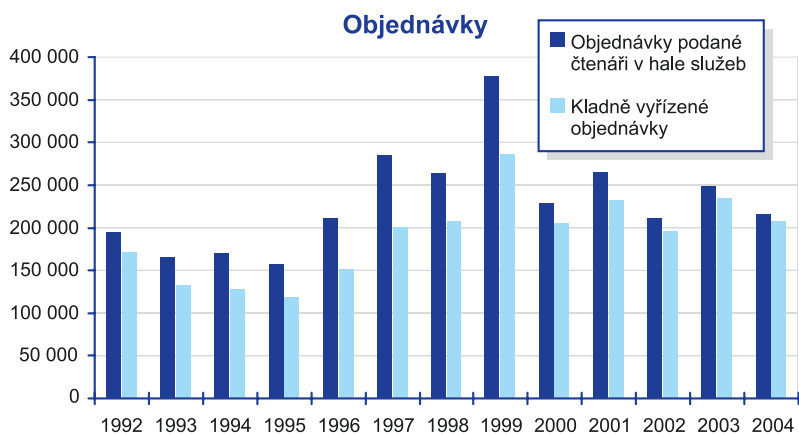

Čtenáři

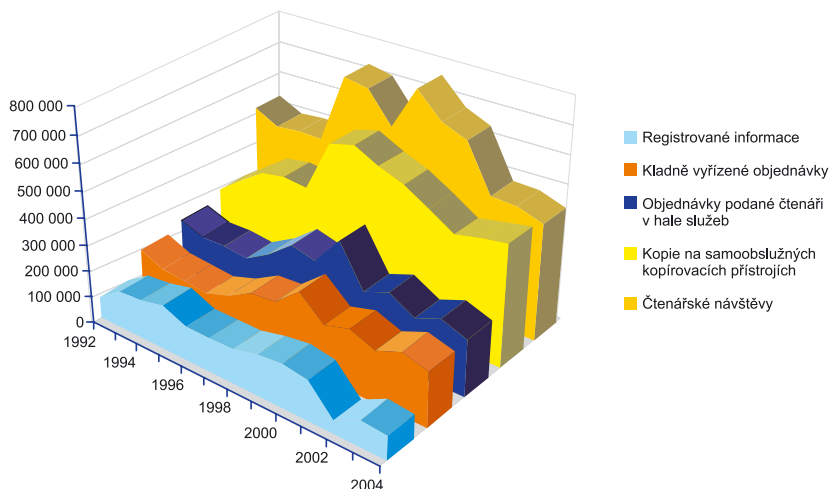

Návštěvníci

Základní služby 1992 - 2004

Základní vzdělanostní a oborová struktura uživatelů knihovny

Odbor služeb zavedl od roku 2000 při registraci uživatelů v Hale služeb nový systém sběru dat, který by měl zajistit přehled o struktuře individuálních uživatelů podle dosaženého stupně vzdělání, jejich oborovém zakotvení i o prioritách jejich zájmů. Sběr dat je prováděn v souladu s platnými právními předpisy o ochraně osobních údajů a na základě dobrovolnosti poskytovatele dat. Získané údaje jsou využívány v anonymizované podobě, tzn. pouze ve formě statistických přehledů bez adresné vazby na konkrétního poskytovatele údajů.

Uživatelé mohou při vlastní registraci, ale i kdykoliv jindy, vyplnit základní údaje o stupni svého vzdělání (7 základních skupin), o svém kmenovém oboru (11 základních oborových skupin). Dále mají možnost vybrat ze škály 26 oborů tři obory, u kterých stanoví podle svých zájmů pořadí důležitosti. Ne všichni uživatelé tuto možnost využívají, přesto získaná data mohou podat obraz o struktuře uživatelů knihovny a jejich základních oborových preferencích.

Zkušebně byl sběr dat poprvé vyhodnocen na jaře roku 2001. Knihovna propagovala tuto akci poměrně intenzivně a během necelého roku poskytlo údaje téměř 13% uživatelů registrovaných v bázi uživatelů. Podruhé byla data o uživatelích vyhodnocena v závěru roku 2004. I tentokrát zůstala ochota vypovědět o sobě něco navíc na srovnatelné úrovni, téměř 12% registrovaných uživatelů údaje poskytlo. Srovnání v absolutních číslech je následující: v roce 2001 to bylo 4 243 uživatelů a v roce 2004 to bylo 4 701 uživatelů. Někteří z respondentů odpovídali výběrově, tzn. zpravidla se vyjádřili pouze ke svým prioritním zájmům, ale nesdělili úroveň svého vzdělání, resp. kmenový obor. V roce 2001 byli bohužel uživatelé, kteří nesdělili úroveň svého vzdělání, z konečného vyhodnocení vyřazeni. Tentokrát i tyto odpovědi byly vyhodnocovány a těch, kteří se sice nějak vyjádřili, ale nezařadili se do vzdělanostní skupiny, bylo téměř 15 %.

V roce 2001 se přes 80 % uživatelů hlásilo ke vzdělání na vysoké škole, z toho studenti činili 55 % a tzv. vědeckí pracovníci 8 %. V roce 2004 se k vysokoškolskému vzdělání hlásilo cca 70 % uživatelů, z toho studenti tvoří 47 % a vědeckí pracovníci opět 8 %. Ke kmenovým oborům, které Národní knihovna garantuje (společenské a přírodní vědy, kultura, umění, knihovnictví), se v roce 2001 hlásilo 66 % respondentů, resp. 57 % v roce 2004. V roce 2001 naopak na tuto otázku neodpověděla 4 % a v roce 2004 dokonce 20 % respondentů.

V hitparádě oborů (celkem 26) sestavených dle osobní důležitosti se na špičce v absolutním pořadí v roce 2001 umístila skupina *hospodářství, ekonomie, plánování, management, bankovníctví, obchod, administrativa*. Na dalších místech pomyslného žebříčku v tomto absolutním pořadí se umístily: *historie, vlastivěda a pomocné vědy historické, následovány problematikou státu, práva, soudnictví*. Jinak se svými prioritami naložily cílové uživatelské skupiny knihovny, tzn. vysokoškolsky vzdělaní, resp. studenti vysokých škol a vědeckí pracovníci. Jejich pořadí bylo v roce 2001 následující:

1. Historie, vlastivěda a pomocné vědy historické
2. Hospodářství, ekonomie, plánování, management, bankovníctví, obchod, administrativa
3. Přírodní vědy (biologie, biochemie, chemie, zeměpis...)
4. Jazykověda
5. Umění a estetika
6. Literární věda

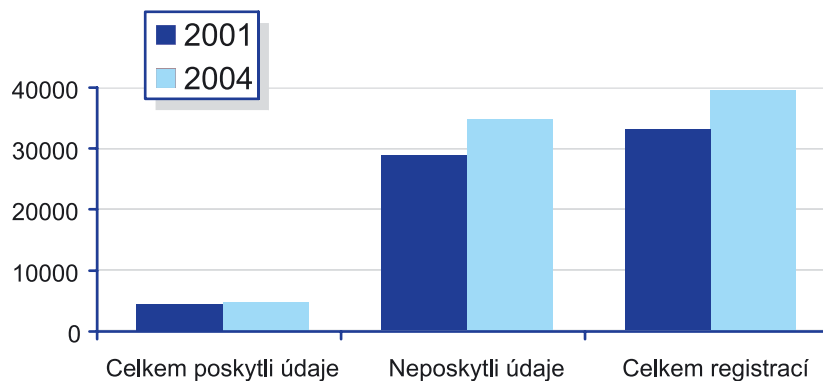
V roce 2004 se pořadí v absolutním žebříčku obrátilo a na celé čáře zvítězily *historie, vlastivěda a pomocné vědy historické, následovány s odstupem skupinou ekonomických a hospodářských oborů* a pomyslný bronzový stupínek získala *jazykověda*. V hodnocení priorit cílovou skupinou uživatelů knihovny bylo pořadí následující:

1. Historie, vlastivěda a pomocné vědy historické
2. Hospodářství, ekonomie, plánování, management, bankovníctví, obchod, administrativa
3. Jazykověda
- 4.–7. Umění a estetika
- 4.–7. Přírodní vědy (biologie, biochemie, chemie, zeměpis...)
- 4.–7. Medicína, zdravotnictví, farmakologie, farmacie
- 4.–7. Stát, právo, soudnictví, advokatura, prokuratura
8. Literární věda

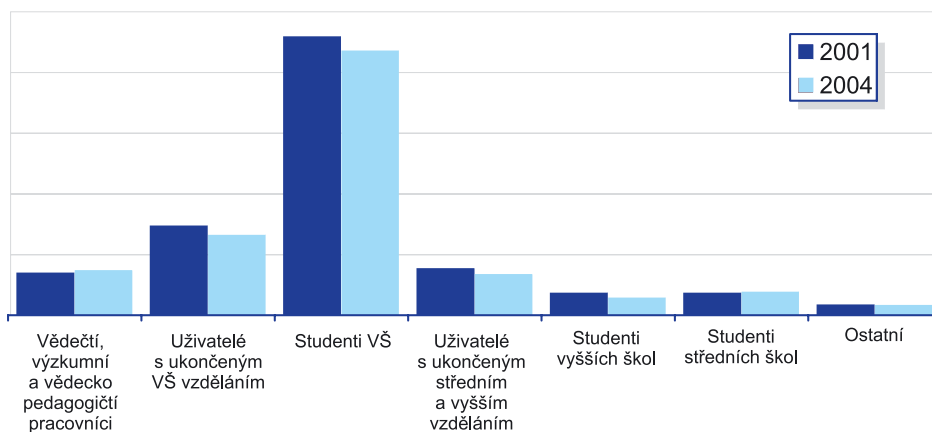
Srovnání výsledků průzkumu v grafech a jejich další interpretace budou pokračovat i v příštích letech.

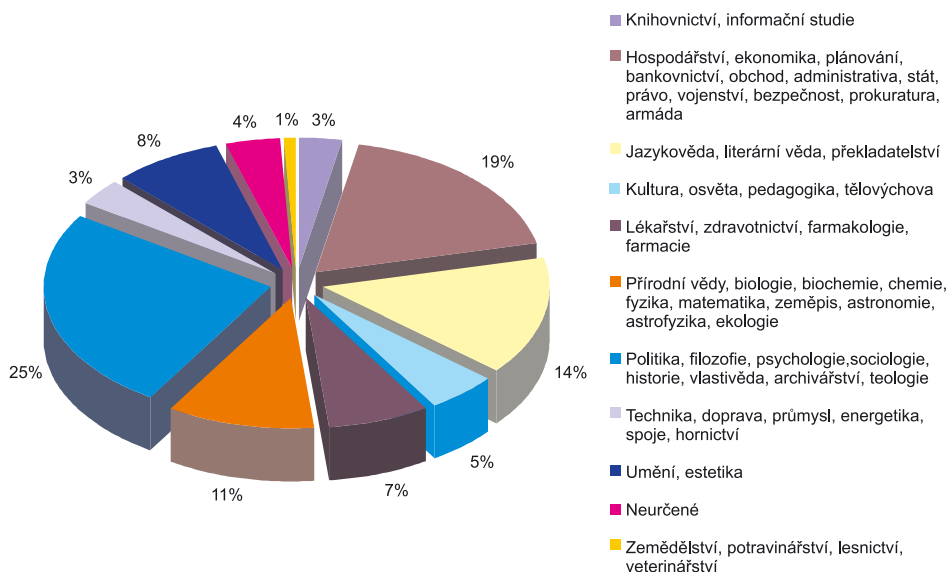
Báze průzkumu

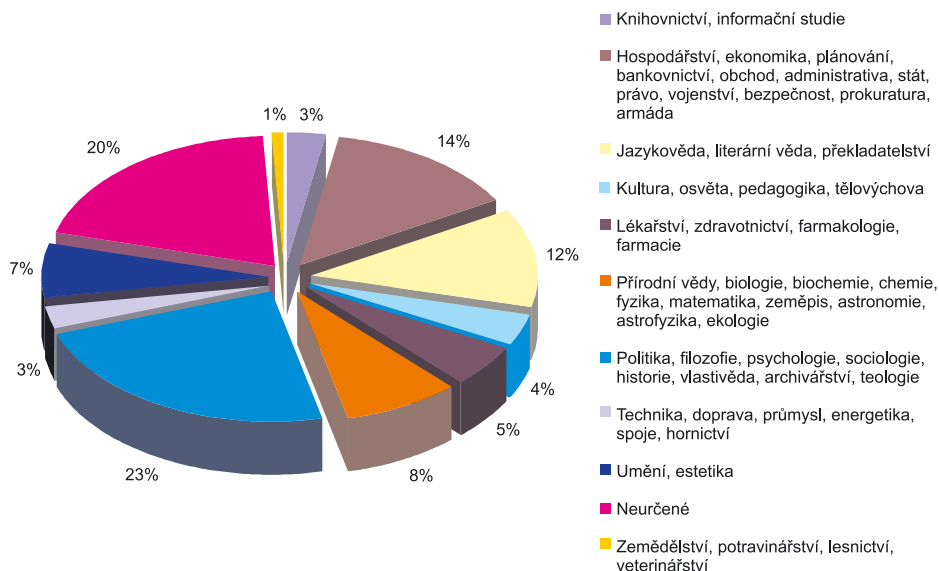
Struktura podle vzdělání

Struktura podle oborů 2001

Struktura podle oborů 2004

Kalendárium významných akcí

- 13. 1. Český román o ukrajinských dělnících v nacistickém Německu (přednáška)** – pořádáno Slovanskou knihovnou ve spolupráci s Českou asociací ukrajinistů.
- 20. 1. Pohřbené zrcadlo Carlose Fuentes** – prezentace knihy přeložené pracovnící NK ČR Annou Tkáčovou. Ve spolupráci s mexickým velvyslanectvím a Mladou frontou a.s.
- 8. 3. Prezentace nejnovějšího překladu chorvátského spisovatele Ranka Marinkoviće „Kyklop“** – pořádáno Slovanskou knihovnou ve spolupráci s Velvyslanectvím Chorvátské republiky.
- 11. 3. Klementinum novinářům** – prohlídka novodobých provozů a historických prostor knihovny. V rámci mediálního zviditelnění NK ČR.
- 14.–16. 3. Mezinárodní knižní veletrh Londýn LIBF 2004** – prezentace vybrané vydavatelské produkce NK ČR v rámci národní expozice.
- 15. 3. Ukrajinská otázka v nacistických ideově strategických perspektivách** – pořádáno Slovanskou knihovnou ve spolupráci s Českou asociací ukrajinistů.
- 25.–28. 3. Lipský knižní veletrh** – prezentace vybrané vydavatelské produkce NK ČR v rámci národní expozice.
- 6. 4. Sympozium k osmdesátinám prof. PhDr. Světlý Mathauserové, DrSc.** – pořádáno Slovanskou knihovnou ve spolupráci s Klubem rusistů Obce překladatelů.
- 16.–17. 4. CALIMERA** – pracovní schůzka projektu EU svolaná za účelem definování potřeb místních kulturních institucí evropských zemí na zavedení moderních informačních technologií.
- 20. 4. Prezentace sborníku „Stříbrný věk ruské literatury“** – pořádáno Slovanskou knihovnou ve spolupráci s Klubem rusistů Obce překladatelů a Společností Mariny Cvetajevové.
- 6.–9. 5. 10. mezinárodní knižní veletrh Svět knihy Praha** – prezentace kompletní vydavatelské činnosti Národní knihovny.

11. 5. **Současná bulharská literatura posledních patnácti let** – přednáška pořádaná Slovanskou knihovnou ve spolupráci s Bulharským kulturním institutem v Praze.
23. 5. **Koncert smíšeného sboru Drake University, USA** – vystoupení v Zrcadlové kapli, v rámci evropského turné.
31. 5. **Prezentace knihy Igora Inova „Literaturno-teatralnaja, koncertnaja dejatel'nost' bežencev-rossijan v Čechoslovakii (20-40-je gody 20-go veka)“** – pořádáno Slovanskou knihovnou ve spolupráci s Divadelním ústavem, Univerzitou Karlovou v Praze a nakladatelstvím Karolinum.
1. 6. **Kde končí svět** – slavnostní setkání vítězů krajských přehlídek soutěží knihoven a dětských čtenářů s pasováním rytířů Řádu krásného slova.
2. 6. **Středověké kláštery Srbska a Černé Hory (1100–1282)** – přednáška pořádaná Slovanskou knihovnou ve spolupráci se Společností přátel jižních Slovanů.
8. 6. **Tisková konference NK ČR** – informace o dalších výhledech knihovny u příležitosti vydání Výroční zprávy 2003.
9. 6. **Jemenský kulturní večer** – u příležitosti Dne sjednocení Jemenu.
- 9.–10. 6. **21. zasedání Komise pro služby** – v Krajské knihovně Pardubice.
11. 6. **Džambul Džambajev i sovětskaja kultura 30-ch g. (mezinárodní symposium)** – pořádáno Slovanskou knihovnou ve spolupráci s Ústavem slavistických a východoevropských studií FF UK, Universität Konstanz, Slavistik/Literaturwissenschaft.
12. 6. **Slavnostní koncert věnovaný památce Antonína Dvořáka** – účinkoval dechový soubor Harmonia Mozartiana Pragensis. Pořádáno pro bývalé zaměstnance NK ČR.
- 18.–19. 9. **Dny Evropského dědictví** – historické prostory Klementina zpřístupněny zájemcům z řad veřejnosti v rámci celoevropské akce.
30. 9. **Prezentace knihy PhDr. Emila Voráčka, DrSc., „Eurasijství v ruském politickém myšlení“**
5. 10. **Srbské středověké kláštery (XIII.–XIV. století)** – přednáška pořádaná Slovanskou knihovnou ve spolupráci se Společností přátel jižních Slovanů.
- 6.–10. 10. **Frankfurtský knižní veletrh** – prezentace vybrané vydavatelské produkce NK ČR v rámci národní expozice.

8. 10. **Knihovna roku** – udílení státní ceny.
20. 10. **Jazykovědná rusistika na přelomu století (konference u příležitosti nedožitých 80. narozenin prof. PhDr. Vladimíra Barneta, CSc.)**
– pořádáno Slovanskou knihovnou ve spolupráci s Ústavem slavistických a východoevropských studií FF UK.
- 20.–24. 10. **12. mezinárodní knižní veletrh Bibliotéka – Pedagogika** – prezentace odborných příruček a obchodní kontrakty.
21. 10. **Střípky z poválečné rusistiky (setkání k nedožitým 80. narozeninám prof. PhDr. Miroslava Drozdy, DrSc.)** – pořádáno Slovanskou knihovnou ve spolupráci s Ústavem slavistických a východoevropských studií FF UK.
25. 10. **Srbské středověké kláštery (1371–1459)** – přednáška pořádaná Slovanskou knihovnou ve spolupráci se Společností přátel jižních Slovanů.
- 5.–6. 11. **Zasedání výkonného výboru EBLIDA** – spojené s mezinárodním seminářem představitelů národních knihoven a knihovnických spolků ze střední, východní a jihovýchodní Evropy na téma otázek vývoje práva intelektuálního vlastnictví, copyrightu, vztahu knihoven k WTO, profesní kvalifikace.
8. 11. **Tisková konference a vernisáž k výstavě Saravalyovy sbírky v Zrcadlové kapli** – zcela výjimečné zpřístupnění vzácných dokumentů – rukopisů a prvotisků pocházejících ze sbírky Židovského teologického semináře ve Vratislavi – uložených v době druhé světové války v Zemské a univerzitní knihovně v Praze, právní předchůdkyni Národní knihovny České republiky.
12. 11. **Inventing Slavia / Изобретение славии (mezinárodní setkání)**
– pořádáno Slovanskou knihovnou.
- 18.–20. 11. **Zasedání pracovní skupiny IFLA** pro přípravu doporučení pro národní bibliografie.
24. 11. **Téma hladu v letech 1921–1923 v ukrajinské drobné próze** – přednáška pořádaná Slovanskou knihovnou ve spolupráci s Českou asociací ukrajínistů.
- 26.–27. 11. **Jak čteme ruské klasiky (konference pořádaná u příležitosti stého výročí úmrtí A. P. Čechova)** – pořádáno Slovanskou knihovnou ve

spolupráci s Ústavem slavistických a východoevropských studií FF UK, Pedagogickou fakultou UK, Divadelním ústavem a Českou asociací rusistů. Konference byla spojena s výstavou „**Čechov v Čechách**“ a výstavou „**Prozaik Čechov ve světě a u nás**“.

- 2. 12.** „**Jsem článek, řetěz netrhám**“ – setkání nad prvním výběrem básnické a esejistické tvorby Vladislava Chodaseviče „**Těžká lyra**“. Pořádáno Slovanskou knihovnou ve spolupráci se Společností Mariny Cvětajevové.
- 8. 12.** **Slavnostní předání Saravalovy sbírky vládě Polské republiky** – za přítomnosti polské delegace v čele s prezidentem Aleksandrem Kwaśniewskim, reprezentanty MK ČR a dalších významných hostů.

■ Výstavy

- 27. 11. 03 – 15. 1. 04** **Zdenka Pozaićová a Branko Vujanović – jeden pohled na knižní umění v Chorvatsku**
Ve spolupráci se Slovanskou knihovnou, Velvyslanectvím ČR v Záhřebu a Velvyslanectvím Chorvatské republiky v Praze.
- 16. 1.–20. 2.** **Ladislav Vycpálek – skladatel, organizátor, knihovník (1882–1969)**
Výstava pořádána v rámci roku Česká hudba 2004. Z fondů Hudebního oddělení NK ČR ve spolupráci s Muzeem české hudby NM.
- 17. 1.–31. 1.** **O historii The American Jewish Joint Distribution Committee v Československu**
Historie Amerického židovského výboru vzájemné humanitární pomoci a jeho působení u nás.
Ve spolupráci s Federací židovských obcí v České republice a The American Jewish Joint Distribution Committee.
- 12. 2.–25. 3.** **Obec spisovatelů se představuje**
Činnost obce a její významné osobnosti.
Ve spolupráci s Obcí spisovatelů.
- 4. 3.–20. 4.** **Karel Kryl: Cesta je prach a štěrk a udusaná hlína**
Výstava pořádána u příležitosti životních jubileí K. Kryla, záštitu převzal ministr kultury Pavel Dostál.

- 10. 3.–28. 4. Výstava k 190. výročí narození ukrajinského spisovatele a malíře Tarase Ševčenka**

Autor scénáře: Marta Hrabáková

- 2. 4.–22. 5. Jan Šibík – Rok 2003 Libérie–Indie–Palestina–Irák–Ukrajina–Gruzie**

Doprovodná výstava k 6. ročníku mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů o lidských právech **Jeden svět**.
Ve spolupráci se společností Člověk v tísni – spol. při ČT, o. p. s.

- 29. 4.–31. 5. Knižní umění v Lotyšsku**

Ve spolupráci s Národní knihovnou Lotyšska v Rize, Velvyslanectvím Lotyšské republiky v ČR a Velvyslanectvím České republiky v Lotyšsku.

- 8.5.–31.5. 70 let nakladatelství Vyšehrad**

U příležitosti jubilea nakladatelství a v rámci Mezinárodního knižního veletrhu Svět knihy.
Ve spolupráci s nakladatelstvím Vyšehrad.

**květen–
červen**

- Z knižních darů Sofijské univerzity**

Autor scénáře: Ivana Srbková

- 4. 6.–31. 8. Jan Parík – Sinai fotografie**

Ve spolupráci se společností Caspari Centrum.

- 17. 6.–31. 8. Dojmy z Makedonie – Fotografie Atanase Talevského**

Ve spolupráci Slovanské knihovny a Společnosti přátel jižních Slovanů.

- srpen–září Bosniaka po daytonské mírové smlouvě**

Autor scénáře: Adin Ljuca

- 10. 9.–7. 10. Čechy Marině Cvětajevové (Výstava o tvorbě a životě ruské básnířky v Československu)**

Autor scénáře: Galina Vaněčková

Spolupořadatel: Společnost Mariny Cvětajevové

- 10. 9.–7. 10. Soutěž výtvarných prací inspirovaných dílem ruské básnířky Mariny Cvětajevové**

Z fondů Slovanské knihovny ve spolupráci se Společností Mariny Cvětajevové.

18. 10.–19. 11. Příběhy lásek a múz

Pronásledování a exil – křehké štěstí v neštěstí

Výstava pořádaná Společností Else Lasker-Schüllerové ve spolupráci s Národní knihovnou ČR a Federací židovských obcí v České republice a za podpory Ministerstva vnitra ČR, Ministerstva zahraničí ČR a Česko-německého fondu budoucnosti.

21. 10.–19. 11. Vlastimil Kybal a Dantovo Peklo

Z fondů oddělení rukopisů a starých tisků ve spolupráci s Filozofickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci.

**říjen–
listopad**

Srbské středověké kláštery

Autor scénáře: Ana Panova Vasić

3. 11.–2. 12. Ukrajina v Čechách. Z česko-ukrajinských literárních vztahů.

Výstava pořádaná pod záštitou velvyslance Ukrajiny. Z fondů Slovanské knihovny.

8. 11.–17. 11. Saravallův odkaz

Výstava výjimečné kolekce hebrejských rukopisů a prvotisků pocházejících ze Saravally sbírky z bývalého Židovského teologického semináře ve Vratislavi, mimořádně zpřístupněné před jejím předáním vládě Polské republiky. Zrcadlová kaple.

26. 11.–27. 1. Čechov v Čechách

Společně se Slovanskou knihovnou ve spolupráci s Divadelním ústavem.

**listopad–
prosinec**

Ukrajina v Čechách (Z česko-ukrajinských literárních vztahů)

Autor scénáře: Alena Morávková

**3. 12. 04–
27. 1. 05**

Monumenta Musicae Bohemicae

Z historie vydávání českých hudebních památek. Z fondů Hudebního oddělení NK ČR ve spolupráci s Oddělením hudební historie Etnologického ústavu AV ČR.

Výstavy mimo Klementinum

- 14. 1.–28. 3. Česká fotografie 1840–1850
Příběh moderního média**
Galerie Rudolfinum Praha.
NK ČR zapůjčila 11 exponátů.
- 2. 3.–16. 5. Dobrou chuť!**
Prácheňské muzeum Písek.
NK ČR zapůjčila 1 exponát.
- 3. 3.–25. 7. Cestička do školy: české a zahraniční slabikáře**
Muzeum Komenského Přerov.
NK ČR zapůjčila 11 exponátů.
- 4. 5.–7. 6. Stavba století – 30 let pražského metra**
Dopravní podnik hl. města Prahy, Praha.
NK ČR zapůjčila 1 exponát.
- 6.–9. 5. Pocta Bohumilu Hrabalovi
Skotsko – Irsko – Wales z fondu Národní knihovny ČR**
Svět knihy, s.r.o. Praha (Průmyslový palác).
NK ČR zapůjčila 74 exponátů.
- 21. 6.–30. 10. Cesty za hvězdou**
Na výstavu pořádanou Památkem národního písemnictví v prostorách letohrádku Hvězda zapůjčila NK ČR významné botanické dílo Leonharda Thurneyssera „Historia sive descriptio plantarum omnium“ z roku 1578.
- 10. 8.–14. 11. Zwischen Kathedrale und Welt – 1000 Jahre Domkapitel Merseburg**
Rukopis „Vita Wernheri episcopi Meserburgensis“ z fondu NK ČR související s historií města Merseburgu byl zapůjčen na výstavu v Německu.
- 24. 8.–7. 11. Avantgarda o mnoha médiích: Josef Bartuška a skupina Linie 1931–1939**
Obecní dům Praha.
NK ČR zapůjčila 5 exponátů.
- 17. 9.–31. 12. Libeňský plynojem**
Galerie hlavního města Prahy.
NK ČR zapůjčila 6 exponátů.
- 25. 10.–9. 1. Praha–Vídeň. Dvě evropské metropole v běhu staletí**
Výstava konaná v Praze v Clam-Gallasově paláci byla pořádána za spoluúčasti NK ČR, Archivu hl. města Prahy a dalších pražských kulturních institucí. Těžiště výstavy tvořily exponáty z rakouské Národní knihovny ve Vídni. NK ČR zapůjčila na tuto výstavu kromě 39 knižních exponátů také zemský glóbus a Habermelův sextant.

18. 11.–30. 11. Tvorba Vladimíra Párala

Severočeská vědecká knihovna Ústí nad Labem.
NK ČR zapůjčila 32 exponátů.

Drobné výstavy

5. 12. 03–

30. 1. 04 **Odyssea**

Výstava upozorňuje na nerovné postavení mentálně postižených a na jejich omezené možnosti soužití s námi.
Ve spolupráci se Společností DUHA – integrace mentálně postižených.

únor–duben **Františka Pituchová**

Básnířka, lidová vypravěčka a výtvarnice.

květen–srpen **Informační centrum**

Nové databáze Referenčního centra a elektronická knihovna časopisů.

srpen–říjen **Knihy vzkříšené**

Náprava škod způsobených povodní 2002.

prosinec–

leden

Moje kniha

Výsledky ankety o nejoblíbenější knihu českých čtenářů.

Cyklus výstav pořádaných v rámci projektu BIBLIOTHECA SONANS podporovaného EU jako součást programu Culture 2000

Význačné hudební památky evropského kulturního dědictví, které obvykle zůstávají nepřístupné široké veřejnosti, v tištěných, obrazových a zvukových médiích.

Bibliotheca Sonans

Severoa moztu júbilo	Manuskr. kompozitív (16. a 17. storočie)	Starobylá hudba (17. storočie)
<p>21.10.2004 19.00 Uhr</p> <p>Das Sonett Liedert. Johann Sebastian Bach Liedert. Johann Sebastian Bach Liedert. Johann Sebastian Bach</p>	<p>23.10.2004 16.00</p> <p>Das Sonett Liedert. Johann Sebastian Bach Liedert. Johann Sebastian Bach</p>	<p>27.10.2004 17.00</p> <p>Das Sonett Liedert. Johann Sebastian Bach Liedert. Johann Sebastian Bach</p>

www.bibliothecasans.info

Školení (výběr)

Kurzy počítačové a informační gramotnosti
 Rekvalifikační knihovnický kurz
 Cyklus Digitalizace v knihovnách aneb Co musí vědět knihovník o digitalizaci
 Předmětová kategorizace pro potřeby Konspektu
 MARC 21
 Komunikace v knihovně
 Portál veřejné správy
 Cyklus tří školení k projektům ze SROP a EU (Havlíčkův Brod, spolupořadatel Krajská knihovna Vysočiny)
 Lektorské dovednosti (spolupořadatel SKIP)
 Úvod do hudebního knihovnictví (spolupořadatel SKIP)

Semináře

- 19.–20. 2. Úloha veřejné knihovny v občanské společnosti** (Varnsdorf, spolupořadatel MěK Varnsdorf a SKIP)
- 16.–18. 3. Komunitní role knihoven** (Zlín, spolupořadatel Krajská knihovna F. Bartoše Zlín)
- 24.–25. 3. Nové formy práce s dětským čtenářem** (Sedlčany, spolupořadatel SKIP a MěK Sedlčany)
- 6. 5. Srbsko-černohorské vztahy v 19. a 20. století (11. seminář východoevropských dějin)** – pořádáno Slovanskou knihovnou ve spolupráci se Společností pro výzkum východní a střední Evropy v ČR a Pražskou skupinou historiků ruských dějin.
- 24.–26. 6. Konference Knihovny v pavučině spolupráce** (Jindřichův Hradec, spolupořadatel SKIP)
- 13. 10. Bukovina – osudy země mezi Ukrajinou a Rumunskem** – 12. seminář východoevropských dějin. Pořádáno Slovanskou knihovnou ve spolupráci se Společností pro výzkum východní a střední Evropy v ČR.
- 14.–15. 10. Akvizice periodik** (Havlíčkův Brod, spolupořadatel Krajská knihovna Vysočiny)
- 22. 11. Standard veřejných knihovnických a informačních služeb**
- 8.–9. 12. Koncepce rozvoje knihoven v ČR** (Vyškov, hlavní pořadatel SKIP)

Modré pondělí

Veřejná autorská čtení pořádaná ve spolupráci se Společností NK ČR.

Prezentovali se:

Václava Eiblová, Jaromír Husák, Josef Hrubý, Alex Koenigsmark, Zora Dvořáková, Vladimír Křivánek, Marián Hatala, Petr Skarlant, Václav Daněk, Zdeněk Janík, Františka Vrbenská a jejich hosté Miloš Pohorský, Jiří Svěrák a Rudolf Pellar.

Vydané publikace

I. LITERATURA Z OBORU KNIHOVNICTVÍ

a) sborníky, příručky, studie, propagační materiály

Anglo-americká katalogizační pravidla: druhé vydání, revize 1988: dodatky 2002 / American Library Association ; [překlad Národní knihovna České republiky]. – 1. české vyd. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004. – 97 s.

Název orig.: Anglo-American cataloguing rules, second edition, 1988 revision, amendments 2002.

ISBN 80-7050-187-1

Překlad dodatků k Anglo-americkým katalogizačním pravidlům. Jde již o páté dodatky, které jsou určeny k zařazení do českého vydání AACR2R.

Doporučení pro přepis nelatinkových písem do latinky / Národní knihovna České republiky, Pracovní skupina pro jmenné zpracování dokumentů, Rada pro katalogizační politiku. – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004. – 45 s. –

(Standardizace, ISSN 1211-7366 ; č. 26)

ISBN 80-7050-437-4

Sešit obsahuje doporučení pro přepis některých nelatinkových písem do latinky. Doporučení se týkají přepisu různých typů cyrilice, arabštiny/perštiny, arménštiny, čínštiny, gruzínštiny, hebrejštiny, japonštiny, korejštiny a řečtiny. Zařazena je též tabulka pro přepis švabachu. Doporučení jsou určena pro potřeby katalogizátorů.

Katalogizace ve formátu MARC 21: stručná instrukce a příklady pro knihy a některé typy pokračujících zdrojů / Marie Balíková, Hana Kubalová, Jaroslava Svobodová. – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004. – 153 s.

ISBN 80-7050-438-2

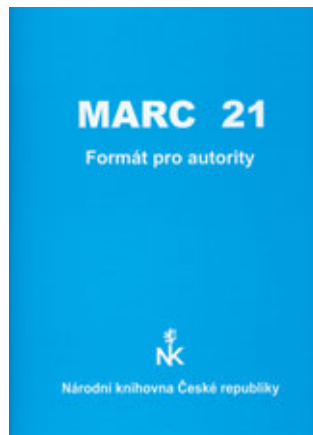
Stručná příručka pro jmennou katalogizaci. Objasňuje použití základních pravidel AACR2 a jejich aplikaci ve formátu MARC 21. Obsahuje příklady.

MARC 21: formát pro autority / Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress, Standards and Support, National Library of Canada ; [z anglického originálu do češtiny přeložily Marie Balíková a Edita Lichtenbergová]. – 1. české vyd. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004. – 450 s.

ISBN 80-7050-441-2

Název orig.: MARC 21 Format for authority data

Překlad manuálu autoritního formátu MARC 21 obsahuje definice všech polí a podpolí tohoto formátu a potřebné kódovníky. Základní materiál pro tvorbu souborů autorit ve formátu MARC 21.

Miscellanea: oddělení rukopisů a starých tisků. (17) 2001–2. – Národní knihovna ČR, 2003. – 336 s.

ISBN 80-7050-429-3

Sborník vycházející jako dvojčíslo jednou za 2 roky je věnován tematice historických knižních fondů, a to jak otázkám jejich zpracování, ochrany a využití, tak problematice dějin knižní kultury. Obsahuje studie, materiálové zprávy, recenze domácí i zahraniční literatury, bibliografii členů oddělení a přehled činnosti oddělení za uplynulé období.

Národní knihovna České republiky: výroční zpráva 2003. = Annual Report 2003

– Praha: Národní knihovna ČR, 2004. – 144 s.

ISBN 80-7050-445-5: Neprodejné

Výroční zpráva instituce informuje o podstatných událostech, meznících a oblastech působení v příslušném roce. Obsahuje též statistické přehledy a ukazatele.

PULMAN: public libraries mobilising advanced networks: doporučení pro činnost veřejných knihoven, archivů a muzeí v podmínkách informační společnosti: [projekt / z anglického originálu přeložili Šárka Kašpárková ... et al.]. – 2. vyd., (1. knižní). – Praha: Národní knihovna ČR, 2004. – 380 s.

ISBN 80-7050-447-1

Metodický materiál k realizaci sociálně politických a strategických opatření pro oblast veřejných knihoven, archivů a muzeí, řízení informačních služeb v těchto zařízeních a stimulaci nových forem činnosti v podmínkách informační společnosti.

Služby knihoven zdravotně postiženým uživatelům

/ uspořádal Vincenc Streit ve spolupráci s Miroslavem Resslererem a Zlatou Houškovou. – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004.

– 152 s.

ISBN 80-7050-455-2

Cílem publikace je poskytnout veřejnosti i knihovníkům potřebné informace o službách knihoven pro zdravotně postižené a seznámit je s evropskou koncepcí těchto aktivit a s trendy dalšího vývoje těchto služeb včetně připravované legislativy. Obsahuje souhrn původních příspěvků a překladů zahraničních materiálů i informace o vybraných knihovnách zajišťujících služby pro tyto občany.

Soupis účastníků systému Mezinárodního standardního číslování knih – ISBN – v České republice: s dodatkem Soupis účastníků systému Mezinárodního standardního číslování hudebnin – ISMN – v České republice. Stav k 31. 12. 2003 /

Libuše Zděnková. – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004. – 420 s.

ISBN 80-7050-385-8

Adresář českých nakladatelů a vydavatelů účastnících se systémů ISBN a ISMN. Základní část je uspořádána podle identifikátorů ISBN, resp. ISMN. Záznam dále obsahuje oficiální název a podnázev, adresu, telefon, fax, e-mail, www stránky a profesio-nální zaměření. Abecední rejstřík podle názvů nakladatelů / vydavatelů uvádí odkaz na identifikátor ISBN/ISMN. Určeno nakladatelům, vydavatelům, knihovnám, knihkupcům, knižním distributorům a dalším zájemcům o knižní trh.

Technologie RETROKON jako komplexní nástroj pro digitalizaci a zpřístupnění katalogů, kartoték a soupisů prostřednictvím internetu / Bohdana Stoklasová, Miroslav Bareš, Anna Nerglová. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004. – 34 s.

ISBN 80-7050-458-7

Publikace představuje technologii RETROKON – nástroj pro retrospektivní konverzi katalogů, využívaný v řadě knihoven ČR. Je určena nejen pracovníkům knihoven, ale i dalších paměťových institucí, kteří hledají vhodnou metodu pro převod svých katalogů do digitální podoby.

Zvládání krizí a jejich následků = Crisis management and recovery: CASLIN 2003.

– 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR: Státní technická knihovna ; 2003. – 96 s.: il.; ISBN 80-7050-439-0 (Národní knihovna ČR)

ISBN 80-86504-10-7 (Státní technická knihovna)

Sborník příspěvků z konference CASLIN 2003 zaměřené na zvládání živelních pohrom. Příspěvky mapují různé přístupy k problematice povodní a živelních pohrom v daném kontextu, představují různá odborná hlediska, navrhuji alternativní cesty k záchraně poškozených dokumentů.

b) periodika

Bulletin plus – Praha: Národní knihovna ČR

ISSN 1212-6195

Č. 4/2003, 1–2/ 2004

Výběr informací a zajímavostí o NK ČR pro nejširší veřejnost.

Informační bulletin Národní knihovny ČR – Praha: Národní knihovna ČR

Č. 1–15/2004

Interní zpravodaj přinášející informace o činnosti odborných útvarů NK ČR.

Národní knihovna. Knihovnická revue – Praha: Národní knihovna ČR

ISSN 0862-7487

Č. 4/2003, 1–3 2004

Časopis sborníkového typu obsahující odborné statě a další informace s aktuální knihovnicko-informační problematikou určený knihovnám, informačním pracovištím a širší odborné veřejnosti.

O.K.: Ohlášené knihy Národní agentuře ISBN v ČR, Národní agentuře ISMN v ČR

– Praha: Národní knihovna ČR

ISSN 1210-4566

Č. 1–24/2004

Periodikum poskytující záznamy knih a hudebnin ohlášených k vydání vydavateli – účastníky systémů ISBN a ISMN, určené pro akviziční politiku knihoven, pro informaci distributorům, knihkupcům, nakladatelům a dalším zájemcům o knihy. Záznamy nejsou anotovány.

Přírůstky odborné literatury ve Slovanské knihovně – Praha: Národní knihovna ČR

ISSN 1213-7065

Č. 1–4/2004

Novinková služba pro vybrané uživatele Slovanské knihovny a odborné instituce.

II. BIBLIOGRAFIE**a) národní bibliografie**

Česká národní bibliografie [elektronický zdroj]. – Praha, Národní knihovna ČR; Beroun: AiP, 1994 – . – Elektronické optické disky (CD-ROM): barev. – Aktualizace 4x ročně. – Data Národní knihovna ČR, software AiP Beroun

ISSN 1210-8995

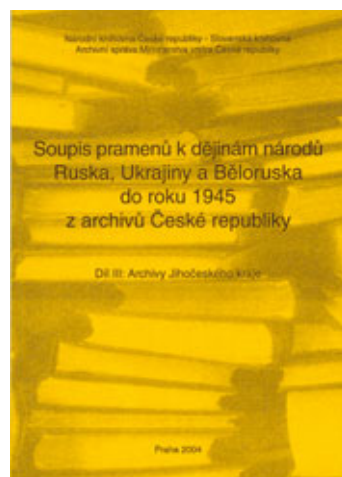
ČNB nabízí nejucelenější zdroj bibliografických informací nejen o českém písemnictví, ale je i primárním referenčním zdrojem informací o produkci vydané na území ČR. Obsahuje báze České knihy, Národní autority, Disertace a autoreferáty, Speciální dokumenty, Články v českých novinách, časopisech a sbornících, Jmenné autority a Periodika vydávaná v ČR.

b) oborové bibliografie

Soupis pramenů k dějinám národů Ruska, Ukrajiny a Běloruska do roku 1945 z archivů České republiky. Díl II, Archivy Středočeského kraje a Archiv hlavního města Prahy. – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR, Slovanská knihovna, 2003. – 160 s. – (Bibliografie Slovanské knihovny)

ISBN 80-7050-431-5

Druhý díl soupisu zachycuje dokumenty vztahující se k Rusku, Ukrajině a Bělorusku do roku 1945 z archivů středních Čech (Státní oblastní archiv Praha, okresní archivy Benešov, Kolín, Kutná Hora, Beroun, Rakovník, Kladno, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, též archiv Škody a.s. Mladá Boleslav a archiv býv.

Královodvorských železáren). Vzhledem k velkému zájmu historiků o tyto dokumenty jako základní pramenný materiál a východisko pro bádání jde o nepostradatelnou příručku pro odbornou veřejnost při zkoumání historie česko-ruských, česko-ukrajinských a česko-běloruských vztahů.

Soupis pramenů k dějinám národů Ruska, Ukrajiny a Běloruska do roku 1945 z archivů České republiky. Díl III, Archivy Jihočeského kraje. – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR, Slovanská knihovna, 2004. – 90 s. – (Bibliografie Slovanské knihovny) ISBN 80-7050-451-X

Třetí díl soupisu zachycuje dokumenty vztahující se k Rusku, Ukrajině a Bělorusku do roku 1945 ze Státního oblastního archivu Třeboň a z okresních archivů jižních Čech. Publikace je důležitou příručkou při zkoumání historie česko-ruských, česko-ukrajinských a česko-běloruských vztahů.

III. OSTATNÍ

Československé legie v Rusku: sborník příspěvků z kolokvia 9. 5. 2001 v Praze / Národní knihovna České republiky, Slovanská knihovna ; uspořádal Václav Veber. – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna, 2003. – 153 s. ISBN 80-7050-412-9

Sborník příspěvků z kolokvia pořádaného Slovanskou knihovnou a Společností pro výzkum východní a střední Evropy v květnu 2001 v Národní knihovně ČR. Příspěvky jsou zaměřeny na život a kulturní činnost legionářů v Rusku v letech 1914–1920.

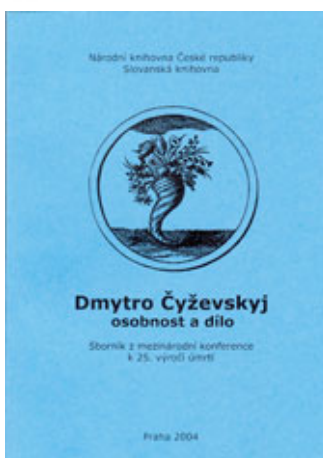
Dmytro Čyževskij, osobnost a dílo: sborník příspěvků z mezinárodní konference pořádané Slovanskou knihovnou při Národní knihovně ČR... (et al.) 13.–15. června 2002 v Praze / (redakce sborníku Z. Rachůnková, F. Sokolová a R. Šišková). – 1. vyd. –

Praha: Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna, 2004. – 485 s.

ISBN 80-7050-384-X

Sborník obsahuje téměř 40 referátů přednesených na pražské konferenci konané u příležitosti 25. výročí úmrtí prof. Dmytra Čyževského.

Příspěvky, jejichž tematika se týká mnoha aspektů vědecké činnosti tohoto ukrajinského slavisty, jsou doplněny několika jeho statěmi.

Publikace je určena všem badatelům zabývajícím se studiem ukrajinské literatury, slovanského duchovního života, kmenologie apod.

...hrstí jeřabin spálit si ústa...: vydáno u příležitosti konání výstavy Čechy Marině Cvětajejové v září a říjnu 2004 v budově Národní knihovny ČR / Marina Cvětajejová. – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004
ISBN 80-7050-453-6

Výbor z básní Mariny Cvětajejové uspořádaný Janou Štroblovou.

Je jaro desáté (Cesta je prach...): příležitostný tisk k výstavě konané v NK ČR ve dnech 3. 3. až 16. 4. u příležitosti životních jubileí Karla Kryla / [sestavila Marlen Kryl]. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004. – [13] s.: il., portréty ;
ISBN 80-7050-440-4

Publikace kromě textů dvou písní Karla Kryla obsahuje úvodní slovo Marlen Kryl a dále vzpomínky Pavla Dostála a Antonína Měšťana.

Klementinské pověsti / Eva Novotná / dotisk 1. vyd., vydala Národní knihovna ČR ke Dnům evropského dědictví, 2004
ISBN 80-7050-403-X

Brožura přibližující Klementinum z netradičního úhlu prostřednictvím nejruznějších příběhů dotýkajících se historie, např. o příchodu jezuitů do Prahy a založení knihovny nebo o Mozartově návštěvě Klementina.

Knižní umění v Lotyšsku: autoři knih, ilustrátoři a jejich podporovatelé: umělecká kniha, styly a trendy, metody, koncepce, vývoj: [výstava v přízemí Klementina, 30.4.–31. 5. 2004 / Národní knihovna České republiky .. et al.]. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004. – 8.;
ISBN 80-7050-448-X

Brožura obsahuje stručná pojednání o vybraných tématech z dějin knižního umění v Lotyšsku.

Literární a myšlenkové proudy latinsko-českého středověku: rétorika, etika a symbolika / Josef Tříška. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004. – 170 s. – (Edice oddělení rukopisů a starých tisků Národní knihovny v Praze. Monographia miscellanea; sv. 11)
ISBN 80-7050-442-0

Práce založená na rukopisných materiálech dochovaných v historickém knižním fondu Národní knihovny ČR a jiných institucí přináší nové poznatky v oblasti starší latinské a české literatury týkající se vývoje literárních žánrů.

Literaturno-teatral'naja, koncertnaja dejatel'nost' bežencev-rossijan v Čechoslovakii (20-40-je gody 20-go veka) = Divadelní a koncertní činnost ruské emigrace v Československu ve 20-40. letech 20. století. I. / Igor' Inov; [zpracování a rejstříky Milena Klímová] . – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna, 2003. – 643 s. – (Publikace Slovanské knihovny)

Vydáno ve spolupráci s Divadelním ústavem a nakl. Karolinum.

ISBN 80-7050-383-1

Publikace mapuje dosud nezpracovanou oblast působení ruské emigrace v ČSR mezi dvěma válkami. Na základě důkladného studia dobových materiálů autor vytvořil podrobnou studii věnovanou divadelnické činnosti ruských emigrantů v ČR, zachycuje i zájezdy nejvýznamnějších ruských umělců do ČSR.

Literaturno-teatral'naja, koncertnaja dejatel'nost' bežencev-rossijan v Čechoslovakii (20-40-je gody 20-go veka) = Divadelní a koncertní činnost ruské emigrace v Československu ve 20-40. letech 20. století. II. / Igor' Inov; [zpracování a rejstříky Milena Klímová]. – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna, 2003. – 242 s. – (Publikace Slovanské knihovny)

Vydáno ve spolupráci s Divadelním ústavem a nakl. Karolinum.

ISBN 80-7050-383-1

Druhý díl publikace věnované dosud nezpracované oblasti působení ruské emigrace v ČSR mezi dvěma válkami.

Matija Majar Ziljski v česko-slovinském kontextu: minulost, přítomnost a budoucnost vzájemných kulturních styků = Matija Majar Ziljski v češko-slovenskem kontekstu: preteklost, sodobnost in prihodnjost medsebojnih kulturnih stikov: sborník příspěvků z mezinárodní konference pořádané k uctění 110. výročí slovinského kněze-buditele, jazykovědce a folkloristy: (Praha, 11. 10. 2002, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy). – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR, Slovanská knihovna, 2004. – 159 s.

Část. slovinský text, česká, německá a slovinská resumé.

– Obsahuje bibliografie a bibliografické odkazy

ISBN 80-7050-434-X

Sborník příspěvků z mezinárodní konference slovenistů a slavistů pořádané Velvyslanectvím Republiky Slovinsko, Ústavem slavistických a východoevropských studií FF UK a Slovanskou knihovnou v říjnu 2002. Příspěvky jsou věnovány slovinskému buditeli Majaru Ziljskému, autoru slovanské mluvnice, kterou vydal v Praze, kde také zemřel.

Mikrografie v praxi / Ervín Farský. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004. – 78 s.: il.;

ISBN 80-7050-432-3

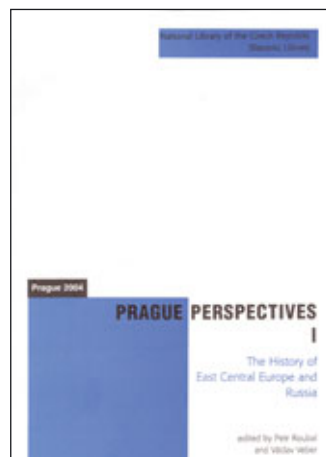
První přehledné shrnutí technologie ochranného mikrofilmování s důrazem na praxi a na reformátování knihovního fondu. Určeno zejména mikrografickým pracovištím knihoven a archivů.

Prague perspectives (I): the history of East Central Europe and Russia: on the occasion of the 25th anniversary of the death of Jan Slavík / edited by Petr Roubal and Václav Veber. – 1st ed. – Prague: National Library of the Czech Republic, Slavonic Library, 2004. – 444 s.; (Slavonic Library series)

Část. ruský text

Obsahuje bibliografie, bibliografické odkazy a rejstřík
ISBN 80-7050-443-9

Publikace se skládá z dvaceti původních příspěvků především mladých odborníků na dějiny východní Evropy. Jednotícím principem knihy je snaha představit západní akademické obci současný stav, zaměření a potenciál východoevropských studií v České republice. Pro zahraniční čtenáře, kteří tvoří cílovou skupinu, kniha přináší jinak jazykově nedostupné texty, pro Slovanskou knihovnu pak důležité zprostředkování kontaktů se západní akademickou obcí. Publikace navazuje na úspěšný titul „Russian in Czech Historiography“ vydaný Národní knihovnou v roce 2002.

Příručka uživatele systému ISBN / [Antonín Jeřábek]. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004

ISBN 80-7050-249-5: zdarma

Publikace je určena především účastníkům systému Mezinárodního standardního číslování knih /ISBN/. Obsahuje stručný přehled historie vzniku čísla ISBN v mezinárodním měřítku i v Československu, způsob řízení systému ISBN, strukturování čísla ISBN a rozsah jeho aplikovatelnosti, přidělování čísel ISBN, jejich kontrolu a evidenci, oblasti použití čísla ISBN a příklady přidělených ISBN. Dotisk 4., přepracovaného vydání.

Ruští emigranti ve Všenorech, Mokropsech a Černošicích (20. a 30. léta XX. století) / Anastasie Kopřivová. – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR, Slovanská knihovna, 2003. – 50 s.: il.

ISBN 80-7050-425-0

Publikace se zaměřuje na dosud opomíjenou oblast – na přechodná střediska emigrantského života, která vznikala od 20. let 20. století v nejbližším okolí Prahy.

Sborník k 80. narozeninám Světlý Mathausarové: příspěvky ze symposia věnované staré ruské literatuře, ruské literatuře 19. století a teorii překladu / sestavila Marta Hrabáková /. – 1. vyd. – Praha:

Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna, 2004. – 145 s. – (Publikace Slovanské knihovny)

ISBN 80-7050-449-8

Sborník z kolokvia pořádaného v dubnu 2004 Slovanskou knihovnou v NK ČR na počest osmdesáti významné literárněvědné rusistky prof. dr. Světlý Mathauserové. Obsahuje příspěvky týkající se života a díla S. Mathauserové a příspěvky z oboru rusistiky.

Stříbrný věk ruské literatury: sborník k 80. narozeninám Jiřího Honzíka / [sestavila Marta Hrabáková]. – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR, Slovanská knihovna, 2004. – 144 s., [2] s. obr. příl.: portréty ; – (Publikace Slovanské knihovny)

Část. ruský text, ruská a německá resumé

– Obsahuje bibliografie

ISBN 80-7050-433-1

Sborník z kolokvia pořádaného na podzim 2003 Slovanskou knihovnou v Národní knihovně ČR na počest osmdesáti významného historika ruské literatury doc. dr. Jiřího Honzíka. Sborník obsahuje příspěvky k životu a dílu Jiřího Honzíka z literárněvědné rusistiky a bohemistiky. Příspěvky jsou věnovány zejména ruské literatuře stříbrného věku, která patřila mezi Honzíkovy hlavní badatelské zájmy.

Taras Ševčenko 1814–1861: sborník příspěvků z vernisáže výstavy k 190. výročí narození ukrajinského spisovatele a malíře. – 1. vyd. – Praha: Národní knihovna ČR, 2004

ISBN 80-7050-446-3

Sborník obsahuje příspěvky Věry Lendělové („Ševčenkovo dědictví v 21. století – národně konsolidující autorský mýtus“), Terezy Chlaňové („Taras Ševčenko v českých překladech“) a Laury Kopecké („Překlady díla Tarase Ševčenka do polštiny – navždy jen otázka ukrajinské iniciativy?“). Je doplněn fotografiemi z výstavy.

Dárci

Národní knihovna děkuje nejen všem uvedeným dárcům, ale i dalším občanům, kteří obdarovali knihovnu anonymně.

Knižní dary

A

Abrosimov A. T.
Moskva, Rusko

ACCADEMIA FULGINIA DI LETTERE
SCIENZE E ARTI
Foligno, Itálie

ADORE
Praha, Česko

Ahejeu Aljaksandr Ryhoravič
Mahilëu, Bělorusko

AKTIS
Praha, Česko

Al-Salmanová Dagmar
SABRA
Praha, Česko

ALAN GUTTMACHER INSTITUT
New York, USA

ALBERTINA ICOME PRAHA
Praha, ČR

AMERICAN INFORMATION CENTER
Praha, Česko

Angor Joseph
New York, USA

ANTIKVARIÁT MYSLÍKOVA
Praha, Česko

ARAMCO OVERSEAS COMPANY
Shuttersveld, Nizozemsko

ASOCIACE MUZEÍ A GALERÍÍ ČESKÉ
REPUBLIKY
Praha, Česko

ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY
Praha, Česko

B

Babka Lukáš
Praha, Česko

Bačvarov Janko
Sofie, Bulharsko

Bakardžieva Ginka
Plovdiv, Bulharsko

Bakula B.
Poznaň, Polsko

Balík Vojtěch
Praha, Česko

BANK OF GREECE
Athény, Řecko

Bartoň Jaroslav
Praha, Česko

Barzam V. A.
Moskva, Rusko

BELORUSSIAN INSTITUTE OF ARTS
AND SCIENCES
New Jersey, USA

Belobrovceva Irina
Tallin, Estonsko

Benje Peter
Brémy, Německo

BIBLIOTEKA ROSSIJSKOJ AKADEMII
NAUK
Sankt-Petěrburg, Rusko

BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE À
VOCATION RÉGIONALE
VILLE DE NICE
Nice, Francie

Biedl Albrecht
Berlín, Německo

Bobrovskaja Ljudmila
Hannover, Německo

Boček Pavel
Brno, Česko

Boril-Jaras Emilia
Fislisbach, Švýcarsko

Brauneis Walter
Vídeň, Rakousko

Brissoni Armando
Firence, Itálie

BRITISH CZECH AND SLOVAK
ASSOCIATION
Londýn, Velká Británie

Brožek Aleš
Ústí nad Labem, Česko

Brudzyńska Gabriela
Olsztyn, Polsko

Brunclíková Hana
Praha, Česko

Burgetová Jarmila
Praha, Česko

Buquoyová Margarete
Feldkirchen, Německo

C

Cambel Samuel
Bratislava, Slovensko

CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS
Cambridge, Velká Británie

Cejpek Jiří
Praha, Česko

Celbová Ludmila
Praha, Česko

CENTRALNA BIBLIOTEKA NA BAN
Sofie, Bulharsko

CENTRE ON HOUSING RIGHTS AND
EVICTIONS

Ženeva, Švýcarsko

CENTRUM PRO SLOVINSKOU LITERATURU
Lublaň, Slovinsko

COMMISSARIAT GÉNÉRAL AUX
RELATIONS INTERNATIONALES
DE LA COMMUNAUTÉ FRANÇAISE DE
BELGIQUE

Brusel, Belgie

COMUNE DI BOLZANO

Bolzano, Itálie

CORPORATE BODY OF THE BUDDHA
EDUCATIONAL FOUNDATION

Taipei, Taiwan

Cueto Emilio
Port au Prince, Haiti

CYPRUS LIBRARY
Nicosia, Kypr

Č

ČASOPIS „SORAPIS“

Lipsko, Německo

Čermák Radek
Praha, Česko

Černá Milada
Praha, Česko

Černý Marcel
Praha, Česko

ČESKÁ GEOLOGICKÁ SLUŽBA
Praha, Česko

ČESKÁ TELEVIZE
Praha, Česko

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA
Praha, Česko

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ
– KLOKNERŮV ÚSTAV
Praha, Česko

Ćirić Milan
Praha, Česko

Čolakova Žoržeta
Plovdiv, Bulharsko

Čolić Milan
Praha, Česko

Čuchov Petăr
Sofie, Bulharsko

D

Daniš M.
Bratislava, Slovensko

Danylenko L. I.
Kyjev, Ukrajina

Davies Richard
Leeds, Velká Británie

Davydov Joseph
Palm Coast, USA

Debnár Viktor
Praha, Česko

DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE
VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Brusel, Belgie

DEUTSCHE BÜCHEREI LEIPZIG
Lipsko, Německo

Divičanová Anna
Budapešť, Maďarsko

Dmitrijev N. I.
Jekaterinburg, Rusko

Dostál Marina
Moskva, Rusko

Dragila Dušanka
Praha, Česko

Duka-Zolyomi Emese
Bratislava, Slovensko

Durych Václav
Praha, Česko

Džogović Alia
Peć, Srbsko a Černá Hora

E

EDIZIONI ETS
Pisa, Itálie

EHEMALIGES DEUTSCHE
BIBLIOTHEKSINSTITUT
Berlín, Německo

EIDGENÖSSISCHE TECHNISCHE
HOCHSCHULE ZÜRICH
Curych, Švýcarsko

EKONOMICKÁ FAKULTA UNIVERZITY
MATEJA BELA
Banská Bystrica, Slovensko

F

F. ZISSKA & R. KISTNER
Mnichov, Německo

FAMU – FILMOVÁ A TELEVIZNÍ FAKULTA
Praha, Česko

Fedorova Tamara
Praha, Česko

Foglarová Eva
KATEDRA ESTETIKY FILOZOFICKÉ
FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY
Praha, Česko

FORSCHUNGSSTELLE OSTEUROPA AN
DER UNIVERSITÄT BREMEN
Brémy, Německo

FRANCOUZSKÝ INSTITUT V PRAZE
Praha, Česko

Francová Marta
Praha, Česko

Fryščák Milan
New York, USA

FUNDACJA IM. STEFANA BATOREGO
Varšava, Polsko

G

Gammer Jefim
Jeruzalém, Izrael

Gan Pavel
Praha, Česko

GAUKE, GmbH
Lütjenburg, Německo

Geislerová Jitka
Praha, Česko

GENDER STUDIES
Praha, Česko

GENERAL'NOJE KONSUL'STVO
ROSSIJSKOJ FEDERACII
Karlovy Vary, Česko

GEORGE C. MARSHALL CENTER
Garmisch-Partenkirchen, Německo

Giger Markus
Praha, Česko

GIUNTA REGIONALE DEL VENETO
Benátky, Itálie

GIUNTA REGIONALE DELLA REGIONE
TOSCANA
Firence, Itálie

GOETHE-INSTITUT PRAHA
Praha, Česko

Golan Ariel
Jeruzalém, Izrael

Golitzin Alexander
THEOLOGY DEPARTMENT OF
MARQUETTE UNIVERSITY
Milwaukee, USA

Golovin Valentin
Sankt-Petěrburg, Rusko

THE GOOD ROAD LTD
Londýn, Velká Británie

Gospodinov Georgi
Sofie, Bulharsko

GOSUDARSTVENNAJA PUBLIČNAJA
ISTORIČESKAJA BIBLIOTEKA ROSSII
Moskva, Rusko

Goszyńska Joanna
Varšava, Polsko

Götzová Jaromíra
Praha, Česko

Gow Earle
LA TROBE UNIVERSITY
Melbourne, Austrálie

GREEK FONT SOCIETY
Athény, Řecko

Grigorov Dobromir
Sofie, Bulharsko

Gusso Massimo
Tarzo, Itálie

H

HARVARD UNIVERSITY
Cambridge, USA

Haubelt Josef
Praha, Česko

Hejhálková Marta
Praha, Česko

Heintz Veslemöy
Uppsala, Švédsko

Hermann-Schneider Hildegard
Innsbruck, Rakousko

Heyrovská Raji
Praha, Česko

Hillig Götz
Marburg, Německo

HISTORICKÝ ÚSTAV AV ČR
Praha, Česko

Honzík Jiří
Praha, Česko

Horák J.
Praha, Česko

HORNICKÁ NEMOCNICE KARVINÁ
Karviná, Česko

Hořec Jaromír
Praha, Česko

CH

CHEMICAL ENGINEERING
New Jersey, USA

CHINA NATIONAL PUBLICATIONS
IMPORT AND EXPORT CORPORATION
Peking, Čína

Chotaš Jiří
Praha, Česko

Chrastina Peter
Trenčín, Slovensko

Ilić Aleksander
Praha, Česko

Iliescu Ion
Bukurešť, Rumunsko

Inov Igor
Sankt-Petěrburg, Rusko

INSTITUT PRO KRIMINOLOGII A SOCIÁLNÍ
PREVENCI
Praha, Česko

INSTYTUT PAMIECI NARODOWEJ
Varšava, Polsko

INTER NATIONES
Bonn, Německo

INTERNATIONAL CIVIL AVIATION
ORGANIZATION
Montreal, Kanada

ISTITUTO ITALIANO DI CULTURA
Praha, Česko

Ivasjuk Oksana
Černivci, Ukrajina

J

Jahić-Honzak Jasna
Praha, Česko

Janaszek-Ivaničková Halina
Varšava, Polsko

Jankevič Ján
Bratislava, Slovensko

Janowicz Sokrat
Krynky, Polsko

JANUA
Praha, Česko

JEDNOTA DARUVAR
Daruvar, Chorvatsko

Jeřábková Jaroslava
Praha, Česko

Jirátová Zdena
Praha, Česko

Jireček Ladislav
Praha, Česko

K

Kafková Libuše
Praha, Česko

Kaleta Petr
Ostrava, Česko

Kardyni-Pelikánová Krystyna
Brno, Česko

Kaškadamova Natalja
Lvov, Ukrajina

Klusáková Luďa
ÚSTAV SVĚTOVÝCH DĚJIN
FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY
KARLOVY V PRAZE
Praha, Česko

Kneip Heinz
Řezno, Německo

KNIOVNA ANDRAGOGIKY
A KULTUROLOGIE FILOZOFICKÉ
FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY
Praha, Česko

KNIOVNA ROMANISTIKY
FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY
KARLOVY
Praha, Česko

Knoll Adolf
Praha, Česko

Knollová Světlana
Praha, Česko

KNOWLEDGE
Toruň, Polsko

KOLEGIUM EUROPY WSCHODNIEJ
Vratislav, Polsko

Kölln Herman
Praha, Česko

Končeková Ľuba
PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVĚ
Prešov, Slovensko

Koničková Natálie
Praha, Česko

Kopřivová Anastasia
Praha, Česko

Koranter Sonja
Hrušica, Slovinsko

KÖRBER STIFTUNG
Berlín, Německo

Korbicz Halina
Racula, Polsko

KOREA FOUNDATION
Soul, Korea

KOREAN OVERSEAS INFORMATION
SERVICE
Soul, Korea

Kostlánová Vlasta
Praha, Česko

Kovačičová Olga
Bratislava, Slovensko

Kraferovi Helga a Ferdinand
Praha, Česko

KRAJSKÉ STÁTNÍ ZASTUPITELSTVÍ
OSTRAVA
Ostrava, Česko

Král Zdeněk
Brno, Česko

Kroužilova Ljudmila
Sofie, Bulharsko

Křivánek Vladimír
Praha, Česko

Kšicová Danuše
Brno, Česko

Kubek Elžbieta
Varšava, Polsko

Kubů Eduard
Praha, Česko

Kulikowski Mark
Johnson City, USA

Kurka Ladislav
Praha, Česko

Kůrka Petr
Česko

Kvapil Miloš
Prostějov, Česko

Kvapil Miroslav
Praha, Česko

L

Landsbergis Vytautas
Kaunas, Litva

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA
Riga, Lotyšsko

Laverret Michel
Dreux, Francie

Leeuwen-Turnovcová Jiřina van
Jena, Německo

Linda Jaromír
Bělehrad, Srbsko a Černá Hora

Lipowski Jaroslav
Vratislav, Polsko

Lisov Božena
Sarajevo, Bosna a Hercegovina

LITERATURNŌ-MEMORIAL'NYJ MUZEJ
F. M. DOSTOJEVSKOGO
Sankt-Petěrburg, Rusko

LITOPYS UPA
Toronto, Kanada

LOCAL GOVERNMENT AND PUBLIC
SERVICE REFORM INITIATIVE
Budapešť, Maďarsko

Lubkivs'kyj Roman
Lvov, Ukrajina

Ludewig Peter
Mnichov, Německo

Lukašuk Aleksandr
Praha, Česko

Lushnycky Alexander
New York, USA

Łuščanski Jurij
Budyšín, Německo

Luther Hans
Mnichov, Německo

M

Macjuk Romko
Lvov, Ukrajina

Magidová Marija
Praha, Česko

MAGISTRÁT HL. M. PRAHY
Praha, Česko

Machová Anna
Praha, Česko

Machovec Martin
Praha, Česko

Majstrović Tihana
Sarajevo, Bosna a Hercegovina

Malá Olga
Praha, Česko

Marková Bohuslava
Praha, Česko

Marković Mirko S.
Bělehrad, Srbsko a Černá Hora

Martinek Libor
Opava, Česko

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ
Brno, Česko

MASARYKŮV ÚSTAV AV ČR
Praha, Česko

Mašinskaja Irina
New Jersey, USA

Matušík Zdeněk
Praha, Česko

MAX MOHL VERLAG
Heidelberg, Německo

MEŽDUNARODNOJE OBŠČESTVO
„MEMORIAL“
Moskva, Rusko

MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČELÁKOVICE
Čelákovice, Česko

MĚSTSKÁ KNIHOVNA DAČICE
Dačice, Česko

MĚSTSKÁ KNIHOVNA VARNSDORF
Varnsdorf, Česko

MICHAEL IMHOF VERLAG
Petersberg, Německo

Michejeva G. V.
Sankt-Petěrburg, Rusko

Mikulášek Alexej
Praha, Česko

Miller Larisa
Moskva, Rusko

Miltenova Anisava
Sofie, Bulharsko

MINISTERSTVO INFORMATIKY ČR
Praha, Česko

MINISTERSTVO KULTURY ČR
Praha, Česko

MINISTERSTVO VNITRA ČR
Praha, Česko

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR
Praha, Česko

Minkov Boris
Sofie, Bulharsko

Minczew Georgi
Lodž, Polsko

MIS AG
Praha, Česko

Mlejová Hana
Praha, Česko

Molčanova Natalja Aleksandrovna
Voronež, Rusko

MONASTYR OO. BAZILIÁNOV
Prešov, Slovensko

MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA V BRNĚ
Brno, Česko

Mouhovski Nikola Stojčev
Paříž, Francie

Mounier Omar
Praha, Česko

Mrkich Dan
Ottawa, Kanada

Mušinka Mikuláš
Prešov, Slovensko

MUZEUM MĚSTA ÚSTÍ NAD LABEM
Ústí nad Labem, Česko

MUZEUM TARASE ŠEVČENKA
Kyjev, Ukrajina

N

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA
Záhřeb, Chorvatsko

NAKLADATELSTVÍ ACADEMIA
Praha, Česko

NAKLADATELSTVÍ ALL PRODUCTION
Praha, Česko

NAKLADATELSTVÍ ANAGRAM
Praha, Česko

NAKLADATELSTVÍ ART SLOVO
Praha, Česko

NAKLADATELSTVÍ FIGURA
Sofie, Bulharsko

NAKLADATELSTVÍ FUTURUM BM
Moskva, Rusko

NAKLADATELSTVÍ SMOLOSKYP
Kyjev, Ukrajina

NAKLADATELSTVÍ ŽANET-45
Plovdiv, Bulharsko

NÁPRSTKOVÉ MUZEUM
Praha, Česko

NARODNA GALERIJA
Lublaň, Slovinsko

NÁRODNÍ MUZEUM
Praha, Česko

NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM
Praha, Česko

NÁRODOHOSPODÁŘSKÝ ÚSTAV
Praha, Česko

NAUČNO-INFORMACIONNYJ CENTR
„MEMORIAL“
Sankt-Petěrburg, Rusko

NAUKOVA BIBLIOTEKA
NACIONAL'NOHO UNIVERSYTETU
„KYJEVO-MOHYLJANS'KA
AKADEMIJA“
Kyjev, Ukrajina

Nekvapil Jiří
Hradec Králové, Česko

NEMOCNICE S POLIKLINIKOU
KARVINÁ – RÁJ
Karviná, Česko

Nenaševa Zoja Sergejevna
Moskva, Rusko

NEW POLITICS ASSOCIATES
New York, USA

Ničová Jarmila
Praha, Česko

Niubo Marc
Praha, Česko

Nová Hana
Praha, Česko

Novaga Marcello
Cesena, Itálie

Novák Radek
Praha, Česko

NYÍREGYHÁZI FÖISKOLA
Nyíregyháza, Maďarsko

Ňachaj Jozef
Prešov, Slovensko

Ňachajová Mária
Prešov, Slovensko

O

O'BRIEN PRESS
Dublin, Irsko

OBECNÍ DŮM
Praha, Česko

OPEN SOCIETY FUND
Praha, Česko

Orlický Jan
Praha, Česko

Orsag Vladimír
Florey, Austrálie

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
Budapešť, Maďarsko

Oršolić Marko
Sarajevo, Bosna i Hercegovina

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA
Ostrava, Česko

P

Paczkowski Simon
INSTITUT MUSICOLOGII
Varšava, Polsko

Paderlík Jan
Praha, Česko

Paleček Pavel
Praha, Česko

PAMÁTNÍK NÁRODNÍHO PÍSEMNICTVÍ
Praha, Česko

Pánek Jaroslav
Praha, Česko

PARCO NATURALE E AREA ATTREZZATA
DEL SACRO MONTE DI CREA
Ponzano Monferrato, Itálie

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Praha, Česko

Parolek Radegast
Praha, Česko

Pavlík Devana
Londýn, Velká Británie

PAVLOV – OBECNÍ ÚŘAD
Pavlov, Česko

PCS SOFTWARE
Praha, Česko

Pejs Oldřich
Praha, Česko

Pelenská Oksana
Praha, Česko

Pelikánová Jarmila
Praha, Česko

Peričić Helena
Zadar, Chorvatsko

Piskun Valentin
Kyjev, Ukrajina

Plavjuk Mykola
Kyjev, Ukrajina

Pohlei Pavel
Praha, Česko

Polka Pavel
HÄNDELOVA SPOLEČNOST
Praha, Česko

POLSKIE RADIO
Varšava, Polsko

Poročkina Irina M.
Sankt-Petěrburg, Rusko

Pozajić Zdenka
Záhřeb, Chorvatsko

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA
Prešov, Slovensko

Procenko Oleh
Kyjev, Ukrajina

Prokopjuk Marija
Praha, Česko

Puchanov Vitalij
Moskva, Rusko

Q

QUASAR DI SEVERINO TOGNON
Řím, Itálie

R

Radulić L.
Humpolec, Česko

Rachůnková Zdenka
Praha, Česko

Rapoport Irina
San Francisco, USA

Rau Alexe
BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A REPUBLICII
MOLDOVA
Kišiněv, Moldavsko

REDAKCE ČASOPISU „LISTY“
Praha, Česko

REDAKCE ČASOPISU „POROHY“
Praha, Česko

Reimanová Tamara
Berlín, Německo

Richter Vít
Praha, Česko

RIJKSANTIKVAREN
Oslo, Norsko

ROBERT BOSCH STIFTUNG
Stuttgart, Německo

ROSSIJSKAJA NACIONAL'NAJA
BIBLIOTEKA
Sankt-Petěrburg, Rusko

ROSSIJSKIJ FOND KUL'TURY
Moskva, Rusko

ROSSIJSKIJ GOSUDARSTVENNYJ
GUMANITARNYJ UNIVERSITET
Moskva, Rusko

Růžičková Dagmar
Praha, Česko

Rybakov S. P.
Moskva, Rusko

Rymarenko Igor
Bratislava, Slovensko

S

Salava Miroslav
Praha, Česko

SANKT-PETERBURGSKAJA
BLAGOTVORITEL'NAJA
ISTORIKO-PROSVETITEL'SKAJA
PRAVOZAŠČITNAJA
OBŠČESTVENNAJA ORGANIZACIJA
„MEMORIAL“
Sankt-Petěrburg, Rusko

Sareil Jasena
Praha, Česko

Satková Stanislava
Praha, Česko

SELBSTVERLAG DR. WALTRAUD
NEUWIRTH
Vídeň, Rakousko

Sesar Dubravka
Záhřeb, Chorvatsko

SEVEROČESKÁ VĚDECKÁ KNIHOVNA
Ústí nad Labem, Česko

SHANGHAI LIBRARY
Šanghaj, Čína

Schwarz Valda
Praha, Česko

Siatkowski Janusz
Varšava, Polsko

Simonetti Antonio
Itálie

Skotnicki Wojciech
Ciechocinek, Polsko

Sládková Estera
Praha, Česko

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Opava, Česko

Slušný Jaromír
Bratislava, Slovensko

Slušný Jaromír
Praha, Česko

Smirnov A.
Moskva, Rusko

Smith Douglas Alton
LUTE SOCIETY OF AMERICA
New York, USA

SOCIETÀ FILOLOGICA FRIULANA
„G. I. ASCOLI“
Udine, Itálie

SOCIETY OF EXPLORATION
GEOPHYSICISTS
Yale, USA

SOCIOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR
Praha, Česko

SOKA GAKKAI INTERNATIONAL
Tokio, Japonsko

SOKÓL W POLSCE
Bydhošť, Polsko

Sokolová Eva
Praha, Česko

Solař František
Praha, Česko

Solnceva Larisa
Sankt-Petěrburg, Rusko

SONDY
Praha, Česko

Sosna Karel
Praha, Česko

Souša Jiří
Praha, Česko

THE SPECTATOR
Londýn, Velká Británie

SPOLEČNOST BRATŘÍ ČAPKŮ
Sankt-Petěrburg, Rusko

SPOLEČNOST PŘÁTEL JIŽNÍCH
SLOVANŮ
Brno, Česko

SPRÁVA PRAŽSKÉHO HRADU
Praha, Česko

Srbková Ivana
Praha, Česko

STANFORD UNIVERSITY
Stanford, USA

Stankiewiczová Dana
Praha, Česko

Stasselová Silvia
Bratislava, Slovensko

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV
Česká Lípa, Česko

STÁTNÍ TECHNICKÁ KNIHOVNA
Praha, Česko

STÁTNÍ VĚDECKÁ KNIHOVNA
Olomouc, Česko

Stenberg Göran
STOCKHOLM UNIVERSITY
Stockholm, Švédsko

STICHTING ONS ERFDEEL
Rekkem, Belgie

Stoinova Jelizaveta
Praha, Česko

Stoklasová Bohdana
Praha, Česko

STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ
POTRAVINÁŘSKÉ
Jílové u Prahy, Česko

SUCZESS
Velké Meziříčí, Česko

Suchardová Věra
Praha, Česko

SUPRAPHON
Praha, Česko

Svatoň Vladimír
Praha, Česko

SVAZ ČECHŮ A SLOVÁKŮ
VE ŠVÝCARSKU
Klingnau, Švýcarsko

SVAZ ČESKÝCH KNIHKUPCŮ
A NAKLADATELŮ
Praha, Česko

SVAZ KNIHOVNÍKŮ A INFORMAČNÍCH
PRACOVNÍKŮ ČESKÉ REPUBLIKY
Praha, Česko

Syrovátko L. V.
Kaliningrad, Rusko

Syščikova Alexandra
Rusko

Szymonik Danuta
Lublin, Polsko

Š
Šejnina Marie
Praha, Česko

Šifrin Ilja
Princeton, USA

Šimko Dušan
Basilej, Švýcarsko

Šimsová Sylva
Londýn, Velká Británie

Šneider F.
Plzeň, Česko

Šnýdr Mirko
Praha, Česko

ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA
Prešov, Slovensko

Štol Ivan
Lvov, Ukrajina

Štreit Jindřich
Sovinec, Česko

T

Tafatová Šárka
Praha, Česko

Takayama Hitoshi
Hirošima, Japonsko

Talalaj Michail
Řím, Itálie

Tarajto-Lipowska
Vratislav, Polsko

TERRENOIRE ÉDITIONS
Lyon, Francie

Těšíková Jaroslava
Praha, Česko

Tichomirova Natalija Jur'jevna
Sankt-Petěrburg, Rusko

Timkovič Jozafát V.
Prešov, Slovensko

Tkač Igor'
Moskva, Rusko

Tomašević Boško
Innsbruck, Rakousko

Trovesi Andrea
Pavia, Itálie

U

Dar z výstavy „UKRAJINSKÉ STUDIO
VÝTVARNÝCH UMĚNÍ“
Praha, Česko

UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI NAPOLI
L'ORIENTALE
Neapol, Itálie

UNIVERSITETSKA BIBLIOTEKA
SV. KLIMENT OCHRIDSKI
Sofie, Bulharsko

UNIVERSITY OF CALIFORNIA
Berkeley, USA

UNIVERSITY OF MASSACHUSETTS
Amherst, USA

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ
Hradec Králové, Česko

UNIVERZITA KARLOVA
Praha, Česko

UNIVERZITA OBRANY BRNO
Brno, Česko

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Olomouc, Česko

UNIWERSYTET IM. A. MICKIEWICZA
Poznaň, Polsko

ÚŘAD DOKUMENTACE A VYŠETŘOVÁNÍ
ZLOČINŮ KOMUNISMU
Praha, Česko

ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ
Praha, Česko

ÚSTAV DĚJIN UNIVERZITY KARLOVY
A ARCHIV UNIVERZITY KARLOVY
Praha, Česko

ÚSTAV JADERNÉ FYZIKY AV ČR
Praha, Česko

ÚSTAV MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ
Praha, Česko

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR
Praha, Česko

ÚSTAV PRO SOUDOBÉ DĚJINY AV ČR
Praha, Česko

ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝCH
A POTRAVINÁŘSKÝCH INFORMACÍ
Praha, Česko

ÚSTŘEDNÍ TECHNICKÁ KNIHOVNA
DOPRAVY
Praha, Česko

ÚSTŘEDNÍ VÝBOR ČESKÉHO SVAZU
BOJOVNÍKŮ ZA SVOBODU
Praha, ČR

V

Vacek Jiří
Praha, Česko

Vaněčková Galina
Praha, Česko

VELVYSLANECTVÍ DÁNSKA
Praha, Česko

VELVYSLANECTVÍ FRANCIE
Praha, Česko

VELVYSLANECTVÍ PORTUGALSKA
Praha, Česko

VELVYSLANECTVÍ UKRAJINY
Praha, Česko

Verbin Jevgenij
České Budějovice, Česko

VETERINÁRNÍ A FARMACEUTICKÁ
UNIVERZITA
Brno, Česko

Vilenskij Semen
MOSKOVSKOJE ISTORIKO-
-LITERATURNOJE OBŠČESTVO
„VOZVRAŠČENIJE“
Moskva, Rusko

VOJENSKÁ AKADEMIE V BRNĚ
Brno, Česko

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV
Bratislava, Slovensko

Voráček Emil
Praha, Česko

VSEROSSIJSKIJ MUZEJ PUŠKINA
Sankt-Petěrburg, Rusko

VÝCHODOSLOVENSKÉ MÚZEUM
Košice, Slovensko

Vyorálková Danuše
Praha, Česko

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ
Praha, Česko

VYSOKÁ ŠKOLA VÝTVARNÝCH UMENÍ
Bratislava, Slovensko

W

Waage Vladimír
Praha, Česko

Wallner Sibylle
Mnichov, Německo

Weber Jaroslav
Praha, Česko

THE WELLCOME TRUST
Londýn, Velká Británie

WIENER STADT- UND
LANDESBIBLIOTHEK
Vídeň, Rakousko

Wingfield Nancy
Praha, Česko

Wollman Slavomír
Praha, Česko

WÖRNER FOUNDATION
Sofie, Bulharsko

WROCLAW UNIVERSITY OF
ECONOMICS
Vratislav, Polsko

WROCŁAWSKA FUNDACJA
STUDENTÓW HISTORII SZTUKI
Vratislav, Polsko

WYDAWNICTWO SIGMA-NOT
Varšava, Polsko

Z

Zadražilová Miluše
Praha, Česko

Zemánková Ladislava
Praha, Česko

Zemen Herbert

Vídeň, Rakousko

Zinov'jev V. M.
Mariupol, Rusko

Zvara Vladimír
Slovensko

Ž

Žakova N. K.
Sankt-Petěrburg, Rusko

Žeguc Ivan
Mnichov, Německo

Finanční dary

ACADEMIA VON MANAGEMENT
UNIVERSITY OF GRONINGEN
Groningen, Nizozemsko

Franěk Jiří
Praha, Česko

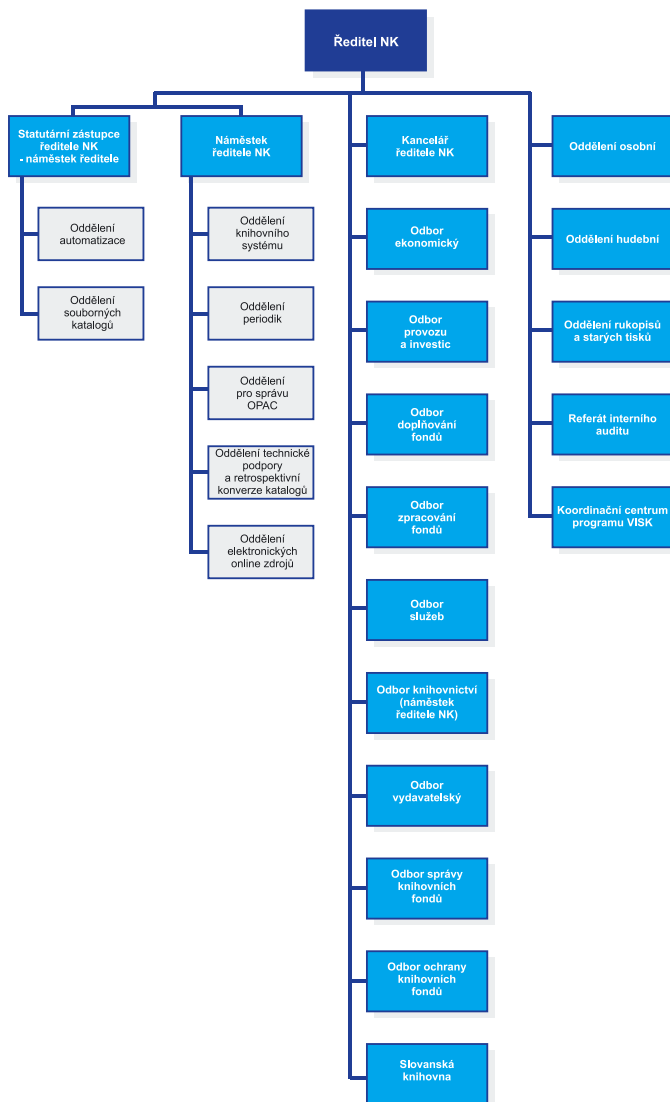
Kryl Maria Magdalena
Pasov, Německo

SPOLEČNOST MARINY CVĚTAJEVOVÉ
Praha, Česko

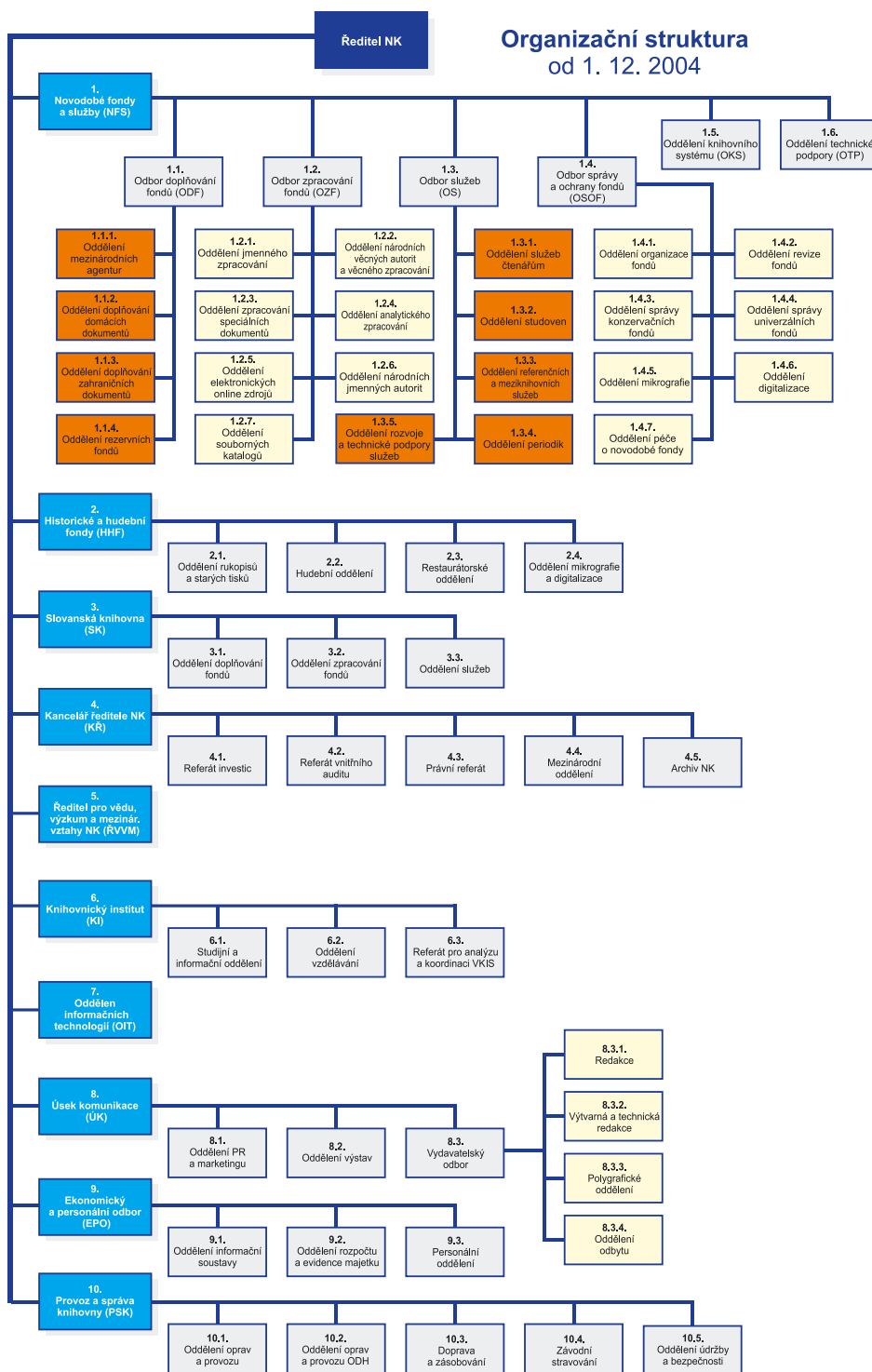
Vernon Jana
Hawthorn, Austrálie

Organizační struktura

Organizační struktura do 30. 11. 2004

Organizační struktura od 1. 12. 2004

Zaměstnanci

Almásy Robert
 Anděrová Ivana
 Andresová Ivana
 Auská Blanka
 Babka Lukáš
 Bachmannová Helena
 Balčev Nikolay
 Balík Vojtěch
 Balíková Marie
 Bartáková Areti
 Bartl Zdeněk
 Bartůňková Eva
 Baušteinová Jindřiška
 Bečvářová Romana
 Benešová Eva
 Benešová Lucie
 Benešová Ludmila
 Bernovská Radka
 Bilinová Markéta
 Blažek Rostislav
 Blažíková Jana
 Blažková Irena
 Blovská Eva
 Bohdalová Hedvika
 Boldan Kamil
 Borková Hana
 Borovičková Helena
 Borozan Elefteria
 Borská Věra
 Bosáková Zdenka
 Brabec Pavel
 Broum Jan
 Březinová Šárka
 Bubeníčková Darina
 Burešová Irena
 Burianová Miluše
 Burianová Olga
 Celbová Ludmila
 Cestrová Jozefa
 Cetkovská Šárka
 Clayová Jane

Čech Milan
 Čermáková Kristina
 Černá Bohumila
 Černá Helena
 Černá Ivana
 Černá Milena
 Červenka Tomáš
 Čížek Antonín
 Diasová Alena
 Dlouhá Marta
 Dobrá Jaroslava
 Dohnal František
 Dohnálková Eva
 Doležalová Helena
 Doležalová Veronika
 Dolívka Karel
 Dostál Aleš
 Dostálková Eva
 Drahotová Pavla
 Dřevíková Jana
 Duricová Zuzana
 Dvořáčková Marie
 Dvořáková Helena
 Dvořáková Jana
 Dvořáková Jana
 Dvořáková Stanislava
 Dykast Pavel

Faltysová Vlasta
 Fenciková Daniela
 Fialková Iva
 Fibichová Irena
 Fikartová Ladislava
 Fišarová Božena
 Fišerová Jaroslava
 Fogl Lukáš
 Fojtíková Jana
 Formánková Jana
 Frajerová Ludmila
 Francl Jan
 Frankičová Ankica
 Frolíková Eva
 Frýdlová Ivana
 Frýdlová Miluše
 Frydrychová Ester
 Fuková Květuše
 Fülleová Zdenka
 Gajdoščíková Naděžda
 Ganická Jana
 Garncarzová Marcela
 Geislerová Jitka
 Geltnerová Ivana
 Govedarica Nada
 Gregorová Dagmar
 Hájek Josef

Hajná Kateřina	Chvátalová Blanka	Kolevski Pando
Halásková Jana	Jakubcová Alena	Koničková Natálie
Harvanová Valentína	Janiš Dan	Kopečná Zuzana
Haváčková Tatiana	Janoušková Alena	Kopp Petr
Havelková Vlasta	Járová Jana	Kornová Helena
Havelková Zuzana	Jasná Jana	Korytová Hana
Hedvíková Květa	Javoriková Petra	Kostarová Kateřina
Hejhálková Marta	Jebavá Helena	Kostlánová Vlasta
Hejnová Lenka	Jechumtál Karel	Košťálová Karolína
Hejnová Miroslava	Jelínková Lenka	Kotrba Pavel
Hejzlarová Julie	Jeřábek Antonín	Kotřč Vladimír
Hekrdlová Kateřina	Jeřábková Jaroslava	Koudela Petr
Hemola Hanuš	Ježek Vlastimil	Koudelková Zuzana
Hercová Ludmila	Ježková Zuzana	Koutník Petr
Heřmanová Tamara	Jílek Jan	Koutníková Hana
Himalová Jana	Jindrová Jiskra	Kovářová Hana
Hodíková Eva	Jindrová Milena	Kozáková Alena
Hoch Ivo	Jindřichová Irena	Král Jiří
Hochmalová Zuzana	Jirátová Zdenka	Králová Daniela
Holá Eva	Jirsová Leopolda	Králová Magda
Holancová Eva	Juřicová Jitka	Krásný Miloš
Holanová Denisa	Kačířková Petra	Krebes Jiří
Holečková Petra	Kadlecová Věra	Kredbová Barbora
Holubová Zdenka	Kalina Stanislav	Krejčí Markéta
Honzáková Hana	Kalivodová Veronika	Krinková Helena
Hora Michal	Kantorová Alena	Krupková Zdeňka
Horníčková Miluše	Kantová Klára	Krylová Vlasta
Horský Miroslav	Kapsa Václav	Křemenáková Marie
Houdková Tamara	Karpf Karel	Křesalová Alena
Houšková Zlata	Kasalová Jaroslava	Kříž Karel
Hrabáková Marta	Kašparová Jaroslava	Kříž Martin
Hrachová Eva	Kindl Daniel	Křížová Alena
Hrdlička Josef	Kindlová Ivana	Kubalová Hana
Hrdličková Helena	Kistanová Marta	Kubalová Taťána
Hrochová Jaroslava	Klabíková Jana	Kubásková Eva
Hrušková Monika	Klečka Ladislav	Kubátová Ludmila
Hůlek Julius	Klímová Milena	Kubíčková Barbora
Huňová Jana	Klusáčková Františka	Kubištová Hana
Hutař Jan	Knoll Adolf	Kubištová Jarmila
Hybšová Jindřiška	Knollová Světlana	Kučera Felix
Hýsek Pavel	Koháčková Jarmila	Kulhánková Vladislava
Chalupníčková Petruška	Kolářová Eva	Kulíková Lenka
Chlubna František	Kolářová Helena	Kulíková Zdeňka
Chocholová Jitka	Kolevová Magdaléna	Kunštát Zdeněk

Kůsová Stanislava	Miláček Ivo	Pangráčová Květa
Kvasničková Alena	Mirošovský Ivo	Pánková Ludmila
Látalová Jana	Mišáková Petra	Paroulek David
Leff Jordan Lawrence	MIčochová Božena	Pašková Jaromíra
Lehovcová Anna	Mlejová Hana	Pechalová Zdenka
Lehovec Ondřej	MIýnková Kateřina	Peisertová Hana
Levá Jarmila	Molitorisová Denisa	Pejsová Jitka
Lichtenbergová Edita	Moravcová Eva	Pelant Vojtěch
Linková Marie	Morčuš Pavel	Pelantová Jana
Litecká Naděžda	Motis Vratislav	Peldřimovská Lenka
Ljubka Ivan	Moudrý František	Pelešková Alena
Ljubková Irena	Mrázková Monika	Pěnkavová Hana
Ljuca Adin	Musatová Helena	Pěnkavová Petra
Luffer Jan	Ňachajová Mária	Petišková Dagmar
Luhan Jiří	Nájemníková Marie	Petrášková Zuzana
Luhanová Radmila	Navrátilová Eva	Piherová Libuše
Lukáčová Anastázia	Nedvídková Marie	Pilař Jindřich
Lukavec Jan	Němcová Eva	Pilát Václav
Macenauer Pavel	Němečková Zora	Pilíková Irena
Macková Eva	Nemeškalová Hana	Pilná Věra
Macková Vladimíra	Nepovímová Miloslava	Píplová Petra
Magid Sergej	Nerglová Anna	Placáková Markéta
Magidová Marija	Niubo Marc	Plechšmídová Marie
Magúthová Jiřina	Nová Hana	Podhájecká Taťjana
Machotka Jaroslav	Novák Daniel	Podhajska Vladimíra
Machová Anna	Nováková Jana	Podhradská Narcisa
Mamolatová-Vrbová Iva	Nováková Jaroslava	Pochylá Marie
Manoušková Zdenka	Nováková Ludmila	Pojslová Jana
Marečková Helena	Nováková Magdaléna	Pokorná Ivana
Marek Jindřich	Nováková Zuzana	Pokorná Ludmila
Marešová Jana	Novotná Drahomíra	Poláková Dana
Marková Bohuslava	Novotná Eva	Poláková Renata
Marvanová Eva	Novotná Eva	Polednová Zuzana
Maříková Kateřina	Novotná Lidka	Polifková Eva
Mašková Jana	Novotná Zdenka	Polišenský Jiří
Matějovič Jan	Novotný Jan	Popovič Aleksandar
Matoušková Alena	Novotný Jaroslav	Popracová Naděžda
Matušík Zdeněk	Nykodýmova Irena	Pospíchalová Dana
Matušková René	Ondroušek Zdeněk	Pospíšil Petr
Mazáčová Kateřina	Opleštilová Hana	Pospíšilová Jana
Mehlová Hana	Opltová Jana	Pospíšilová Jindřiška
Měchurová Zdenka	Paclíková Běla	Poulová Eva
Michajlov Jiří	Paličková Tereza	Poulová Ladislava
Mikšovská Nataša	Panenkova Jitka	Praks Vítězslav

Prášková Alena	Simonová Markéta	Šedivá Terezie
Prchalová Jitka	Skákalová Věra	Šedivý Martin
Procházka Jaroslav	Skálová Ludmila	Šejnová Hana
Procházka Rudolf	Skoumalová Darina	Šindlerová Hana
Procházková Hana	Skřičková Eva	Šípek Richard
Procházková Jarmila	Slavická Jitka	Šlégr Pavel
Procházková Veronika	Slonková Hana	Šlégrová Dagmar
Prosecká Zdenka	Snopková Milena	Šmídová Jana
Průková Věra	Sobotka Jan	Šmidrkalová Věra
Průša Pavel	Sobotková Štěpánka	Šmidtová Jana
Průšová Jiřina	Sochová Vladimíra	Šnýdr Mirko
Příbramský František	Sojková Eva	Špačková Alena
Příbyl Jaromír	Sokolová Eva	Špačková Irena
Příbylová Jarmila	Sokolová Františka	Špačková-Pinkasová Tünde
Příbylová Marta	Součková Magda	Štágllová Vlasta
Ptáčková Vladimíra	Sova Milan	Štanská Eva
Racek Jindřich	Srbková Ivana	Štekrová Ivana
Radneva Maria	Stankiewiczová Dana	Štěpánková Pavla
Radová Jana	Staňková Dagmar	Štěpánová Bedřiška
Rapušáková Hana	Stárková Jana	Štochlová Helena
Ressler Miroslav	Steindlerová Eva	Štork Jiří
Richter Vít	Steinerová Kateřina	Štorová Jana
Richterová Alena	Stejskalová Pavlína	Švábová Jaroslava
Rohanová Lucie	Stoklasová Bohdana	Švamberková Miluše
Roškotová Petra	Streit Vincenc	Švejda Jan
Ruben Karel	Stuchlíková Eva	Švrčulová Olga
Rumlenová Adéla	Suchánková Alena	Tadialová Elisabeth
Rumlová Jaroslava	Suchánková Věra	Tafatová Věra
Růžičková Dagmar	Suková Alena	Talacková Antonie
Růžičková Štěpánka	Svatoňová Hana	Tamchynová Helena
Rychetská Miroslava	Světlíková Svojmila	Tašková Jana
Ředinová Milena	Svoboda Kamil	Tichá Ivana
Řeháková Michaela	Svobodová Eva	Tichá Roza
Saková Magda	Svobodová Jaroslava	Tkáčová Anna
Salava Miroslav	Svobodová Milada	Tomašovičová Květa
Saltuari Tomáš	Svobodová Vlasta	Trajkovová Libuše
Saxlová Magda	Sýkorová Hana	Trytová Hana
Sedláčková Jaroslava	Syrovátková Helena	Tylich Pavel
Sedlák Jiří	Szunyogová Blanka	Uhříř Zdeněk
Servítová Magdalena	Szymanská Olga	Ulrichová Ludmila
Setničková Alena	Šádková Lucie	Ulverová Radana
Setničková Petra	Šamberger Jan	Urbánková Blanka
Schmidtová Monika	Šandová Květoslava	Vacek Jiří
Schwarz Valda	Šebrle Petr	Vacková Ludmila

Váchová Hana
Vajnerová Hana
Valešová Jarmila
Válková Irena
Vančatová Běla
Vasilík Michal
Vejražková Jana
Venulejová Sylvie
Veverková Libuše
Viceníková Jana
Vinecká Alena
Vítková Kateřina
Vítová Lydia
Vlachová Marie
Vnouček Jiří
Voců Jaroslava

Vodička Jiří
Vonásková Věra
Vondráčková Daniela
Vostrá Ingrid
Vostrovská Vladislava
Votípka Karel
Vozková Markéta
Vrbenská Františka
Vrbičanová Libuše
Vřešťálová Dana
Vyorálková Danuše
Wagnerová Helena
Werner František
Wernerová Blanka
Wetzlerová Maja
Wolfová Pavlína

Zahořík Radovan
Zálešáková Jana
Zámečnicková Gabriela
Záviška Michal
Zděnková Libuše
Zeinertová Olga
Zelenková Martina
Zemánková Ladislava
Zemanová Vlasta
Žáková Veronika
Žalkovský Václav
Žampachová Blanka
Žampachová Květa
Žemličková Anna
Žežulka Vladimír

Zkratky

AACR2R	Anglo-American Cataloguing Rules. Second edition. 1988 Revision
ALEPH	Automated Library Expandable Program of Hebrew University
CASLIN	Czech and Slovak Library Information Network
CD-R	Compact Disc-Recordable
CD-ROM	Compact Disc-Read Only Memory
CERL	Consortium of European Research Libraries
CZROMM	Czech Register of Microform Masters
DDHM	drobný dlouhodobý hmotný majetek
DDT	Deweyho desetinné třídění
DTD	Document Type Definition – definiční soubor aplikace SGML
DVD	digital videodisc
ERIC	Educational Resources Information Center – databáze
EROMM	European Register of Microform Masters
FTE	Full Time Equivalent
HTML	HyperText Markup Language
IDAP	Improved Damage Assessment of Parchment – projekt
ILL	Interlibrary loans
ISA	Information Science Abstracts
ISBN	International Standard Book Numbering
ISMN	International Standard Music Numbering
ISSN	International Standard Serial Numbering
JIB	Jednotná informační brána
k.j.	knihovní jednotka
KOSABI	Kooperační systém článkové bibliografie
KZP	Katalog zahraničních periodik – databáze
LISA	Library and Information Science Abstracts – databáze
LLIS	Library Literature and Information Science – databáze
MASTER	Manuscript Access Through Standards for Electronic Records
MDT	Mezinárodní desetinné třídění
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
MRF	Master Reference File
MTZ	materiálně-technické zásobování
NKF	Národní konzervační fond
NK ČR	Národní knihovna ČR
NRIS	Národní informační systém pro retrospektivní konverzi katalogů
OCLC	Online Computer Library Center
OPAC	Online Public Access Catalogues
PDF	Portable Document Format
PIID	Publishers' International ISBN Directory
PULMAN	Public Libraries Mobilising Advanced Networks – projekt

RIS	Informační systém pro retrospektivní konverzi
RETROKON	technologie retrospektivní konverze katalogů
RISM	Répertoire International des Sources Musicales
SF	Studijní fond
SK	Souborný katalog
SKIP	Svaz knihovníků a informačních pracovníků
sv.	svazek
TDKIV	Terminologická databáze knihovnictví a informační vědy
UIG	Uniform Information Gateway
UKF	Univerzální knihovní fond
UNIMARC	Unified Machine Readable Cataloguing
URL	Uniform Resource Locator
VaV	výzkum a vývoj – program
VICODI	Visual Contextualization od Digital Content
VISK	Veřejné informační služby knihoven – program
WWW	World Wide Web
XHTML	reformulace HTML 4.0 jako aplikace XML
XML	Extensible Markup Language

Národní knihovna České republiky

**Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.,
o svobodném přístupu k informacím v roce 2004**

Počet podaných žádostí o informace: 2

Důležité údaje a spojení

Adresa: Klementinum 190, 110 00 Praha 1
Telefon: 221 663 + linka příslušného oddělení
221 663 111 (ústředna)
221 663 262, přímá linka 222 220 358 (Sekretariát ředitele)
221 663 212 (Odd. PR a marketingu)
Internet: <http://www.nkp.cz>
<http://www.klementinum.cz>
E-mail: sekret.ur@nkp.cz (Sekretariát ředitele)
public.ur@nkp.cz (Odd. PR a marketingu)
hanus.hemola@nkp.cz (Odbor služeb)

Centrální depozitář Hostivař

Adresa: Národní knihovna ČR, Centrální depozitář, Sodomkova 2/1146,
102 00 Praha 10
Telefon: 281 013 111 (ústředna)
281 013 309 (Odbor správy a ochrany knihovních fondů)
281 013 316 (Vydavatelský odbor)

Slovanská knihovna

Telefon: 221 663 356
E-mail: sluzby.sk@nkp.cz

Oddělení souborných katalogů

Telefon: 221 663 206
E-mail: skc@nkp.cz

Darovací konto Národní knihovny ČR

123-85535-011/0100
Komerční banka, Staroměstské nám. 24, Praha 1

Obsah

Úvodní slovo ředitele	3
Proč chce Národní knihovna ČR stavět v Praze na Letné	4
Strategické priority a cíle Národní knihovny ČR	5
Nová budova Národní knihovny umožní zásadní změny užívání klementinského areálu	5
Nová budova a rekonstrukce Klementina umožní Národní knihovně poskytovat kvalitnější služby	6
Základní knihovnické činnosti	7
Doplňování knihovních fondů	7
Záchrana národního kulturního dědictví	7
Přechod na MARC 21	8
Úsek novodobých fondů a služeb	9
Společné strategické priority Úseku novodobých fondů a služeb, Odboru historických a hudebních fondů a Slovanské knihovny do roku 2012	10
Odbor historických a hudebních fondů	11
Slovanská knihovna	12
Knihovnický institut	12
Výzkum a vývoj	13
Vědecká rada Národní knihovny	13
Programy a projekty	15
Výzkumné záměry	15
Programové projekty výzkumu a vývoje	15
Národní projekty	15
Mezinárodní projekty	17
Ostatní projekty mimo oblast výzkumu a vývoje	19
Národní projekty	19
Mezinárodní projekty	22
Odborová organizace Národní knihovny ČR v roce 2004	24

Ekonomické ukazatele, statistika, grafy	26
Základní statistické údaje o Národní knihovně v roce 2004	26
Finanční hospodaření v roce 2004	27
Odbor doplňování fondů	33
Statistika domácí neperiodické produkce za rok 2004	33
Přírůstek domácí literatury za rok 2004	36
Komentář ke statistickým rozborům přírůstku domácí literatury	38
Přírůstek zahraniční literatury za rok 2004	40
Komentář ke statistickým rozborům přírůstku zahraniční literatury	44
Mezinárodní agentury	46
Slovanská knihovna	47
Knihovna knihovnické literatury	49
Statistiky zpracovatelských útvarů	51
Činnosti v oblasti správy a ochrany fondů ve statistice	52
Statistické ukazatele služeb	56
Základní vzdělanostní a oborová struktura uživatelů knihovny	62
 Kalendárium významných akcí	 66
 Vydané publikace	 75
 Dárci	 84
 Organizační struktura	 98
 Zaměstnanci	 100
 Zkratky	 105
 Důležité údaje a spojení	 107

Národní knihovna České republiky
Výroční zpráva 2004

Odpovědná redaktorka: Eva Štanská
Redakční zpracování: Petra Holečková, Michal Novotný, Zdeněk Tichý
Grafický návrh: Martin Zhouf
Na obálce použity letecké snímky Klementina a Letné se zakreslenou
hmotovou studií plánované nové budovy Národní knihovny ČR
Fotografie: Fotoarchiv NK ČR a Martin Zhouf

DTP studio: POLYSERVIS T&T s. r. o., Chrustenice
Tisk: TRIA v. o. s., Olbramovice

Vydala Národní knihovna České republiky
Praha 2005

Neprodejné

Distribuce:
Národní knihovna ČR – Centrální depozitář Hostivař
Oddělení odbytu
Sodomkova 2/1146
102 00 Praha 10
tel.: 281 013 230
e-mail: mirosovsky.ivo@cdh.nkp.cz